

Groeten uit
Hong Kong

Interview met
Xandra Brood

Interview met
John van den Heuvel

Faculteitsblad, nummer 2 / Winter 2012

JiBulletin

STBB2NY

Je bent derde- of vierdejaars rechtenstudent en je hebt ambitie. Dan schrijf je je in voor de vijfdaagse Masterclass van 8 tot en met 14 mei 2012 op ons kantoor in New York. Want daar pak je tijdens workshops samen met ons zaken aan binnen

een breed scala van rechtsgebieden en leer je onze internationale rechtspraktijk beter kennen. En natuurlijk laat je de stad zelf ook niet links liggen.

Kortom, net als vorig jaar, vijf dagen 'work hard, play hard' in New York. Schrijf je voor 12 maart 2012 in via onze website www.werkenbijstibbe.nl

**work hard,
play hard
in the
Big Apple**

Stibbe

Colofon

JiBulletin

21^e jaargang • Nummer 2, Winter 2012 JiBulletin is een uitgave van Stichting Jurist in Bedrijf. De Stichting Jurist in Bedrijf heeft tot doel aanstaande juristen te informeren over hun beroepsmogelijkheden, in de ruimste zin des woords.

Redactie:

Eline Loeffen
Manon van Drunen
Lisa van Weert
Lisa de Boer
Ellen Loeffen
Isabel Somers
Loïc van de Walle

Lay out & druk:

Compact Drukwerken NV
Lanaken, België

Informatie & kopij:

Jurist in Bedrijf
UM/ Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Tel: 043-3883106
Fax: 043-3260568
jib@maastrichtuniversity.nl
www.juristinbedrijf.nl

Contactgegevens:

Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Op werkdagen tussen 10:00 en 12:00
Tel.: 043-3883106
Fax: 043-3260568
Email: jib@maastrichtuniversity.nl
www.juristinbedrijf.nl

College van advies:

Boekel de Nerée
Houthoff Buruma
Stibbe
Loyens & Loeff

Met dank aan:

Xandra Brood
John van den Heuvel
Wendy van Grieken
Willemijn van den Bouwenhuizen
Tosca van Halsema
Willemijn Keulemans
Victor van Nuland
Prof. Mols

Oplage:

1100 exemplaren

Volgende verschijningsdatum:

Lente 2012

Alle druk- en spelfouten voorbehouden

© Stichting Jurist in Bedrijf 2011-2012

Voorwoord

Seks, drugs en rock 'n roll..

Seks, drugs en rock 'n roll, een credo dat voor niemand onbekend zal zijn. Een credo dat mensen doet denken aan een wild leven, een leven van een popster met veel vrouwen, drugs en drank. Hoewel veel buitenstaanders denken dat het leven van een student ook onder dit credo zou kunnen vallen, blijkt dit volgens een onderzoek van de universiteit van Groningen toch niet zo te zijn. Studenten zijn braver dan men denkt. Begin 2011 deden ongeveer vijfhonderd Groningse studenten mee aan het onderzoek van het Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid van de RUG. Studenten vulden op drie momenten vragen in over alcohol- en drugsgebruik, agressie en criminaliteit en onveilige seks. Volgens dit onderzoek gedraagt de gemiddelde student zich keurig. De niveaus van onveilige seks, en criminaliteit waren zelfs 'geruststellend laag'. Geen seks, drugs en rock 'n roll, maar drank bleek de beste vriend van de student te zijn.

Seks, drugs en rock 'n roll, hoewel het voor velen als een gaaf, ruig leventje wordt gezien, hebben wij dit thema met een andere reden gekozen. Want haal je deze drie woorden uit elkaar, dan blijken er in het recht minder leuke onderwerpen naar voren te komen.

Elke dag hebben miljoenen mensen seks. Voor hun plezier, voor hun werk, om een kind te maken of omdat het moet. Dat maakt seks een belangrijk onderdeel van ons leven en van onze maatschappij. In het recht wordt seks vaker geassocieerd met minder prettige onderwerpen. Seks omdat het moet; nog steeds zijn er duizenden vrouwen in Nederland die door dwang de prostitutie in zijn gegaan. Seks voor hun plezier; plezier en verkrachting kunnen echter dichterbij elkaar liggen dan men denkt. Seks om een kind te maken; maar wat als dit kind alleen gemaakt wordt om als donor voor een ziek kind te fungeren?

Buitenlanders die aan Nederland denken, zien molens, klompen en tulpen voor zich. Maar Nederland staat ook te boek als 'het land waar alles mag'. Het land waar het niet moeilijk is om aan drugs te komen. Drugstoerisme is dan ook aan de orde van de dag. Niet alleen in Amsterdam maar ook in ons 'eigen' Maastricht. Coffeeshops uit de binnenstad moeten naar de randgemeenten, vindt men. Is dit wel zo rechtvaardig? Verder zal dit JiBulletin gaan over de sportwereld, want ook bij sporters is drugs geen "ver van hun bed show". En wat te denken van de drugsgerelateerde criminaliteit? Als iemand ons iets over criminaliteit kan vertellen, is dat misdaadverslaggever John van den Heuvel wel.

Eind jaren 50 was Nederland in de ban van rock 'n roll. Een muziekstijl waarbij dansstijlen zoals "de swing" en "de boogie woogie" niet konden ontbreken, en Elvis Presley als 'The King' gezien werd. Een andere King, 'The King of Pop', Michael Jackson, overleed in 2009. Zijn dood leidde tot een rechtszaak tegen zijn arts. Wat gebeurde er precies in deze rechtszaak?

In Nederland wordt Herman Brood als een rock 'n roll legende gezien. Dit was dan ook de reden dat wij graag een interview wilden houden met zijn vrouw Xandra, om over zijn en over haar leven te praten.

Muziek zal waarschijnlijk nooit uit het straatbeeld verdwijnen. Ook al verdwijnen vroeg of laat alle elpees, cassettebandjes en cd's, het downloaden van muziek zal waarschijnlijk altijd blijven bestaan. Maar krijgen de artiesten en auteurs daar ook een vergoeding voor?

Seks, drugs en rock 'n roll, voor velen een credo dat doet denken aan een goed leven. Een credo dat wanneer je de woorden afzonderlijk bekijkt, in het recht voor de nodige problemen kan zorgen. Deze drie woorden zijn tegenwoordig namelijk niet voor iedereen de woorden van een goed leven. Zoals Guns 'n Roses ooit zong: "I'm an addict, I say don't let me go, whatever happened to sex drugs 'n rock 'n roll? Now we just have AIDS, crack and techno".

Eline Loeffen
Voorzitter Bulletincommissie

De rechter

Seks, drugs en rock 'n roll

Inhoud

3 Voorwoord door Eline Loeffen

4 De rechter

6 Gedwongen prostitutie

9 Hells Angels Nederland

12 Het testen van XTC

14 Interview met Xandra Brood

16 Kijkwijzer

18 De keerzijde van Seks, Drugs en Rock 'n Roll

20 Stelling: Coffeeshops uit de binnenstad?

22 Een kind als medicijn

24 Drugsgelateerde criminaliteit

28 'Jurist in Bedrijf'

30 Muziekrecht

34 Wrongful-life vordering

37 Verdacht van doping

40 Interview met John van den Heuvel

42 Waarom criminelen criminelen zijn

44 Hoe de Italiaanse maffia inspeelt op de economische crisis

48 Groeten uit... Hong Kong

50 Een master volgen aan de rechtenfaculteit Maastricht

52 Oprecht Opmerkelijk

54 Studieverenigingen

58 Agenda

59 What's going on...

60 The King of Pop

62 The Groninger HIV-case

64 The price of fame

66 Column Prof. mr. G.P.M.F. Mols

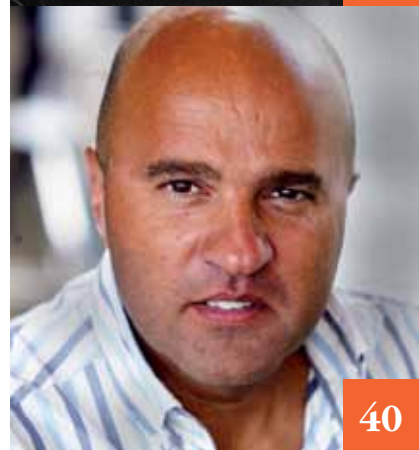
9

14

18

40

64

Adverteerdersindex

2 Stibbe

26 NautaDutilh

32 Quote

46 Boels Zanders Advocaten

56 Baker & McKenzie

67 Boekel De Nerée

68 Houthoff Buruma

Gedwongen prostitutie

Onlangs maakten de GGD en het Amsterdamse Coördinatiepunt Mensenhandel (ACM) bekend dat twaalfjarige meisjes in Hongarije worden klaargestoomd om in Amsterdam als prostituee te werken. Ze worden zodra ze meerderjarig zijn, achter de ramen gezet om geld voor hun familie in het thuisland te verdienen. Naast de lichamelijke en psychische trauma's die deze meisjes oplopen, komen er veel ongewenste zwangerschappen en abortussen voor.

In het Amsterdamse Wallengebied is de georganiseerde misdaad sterk verankerd. Deze houdt onder andere de prostitutiebranche stevig in zijn greep. Mensenhandel, uitbuiting en gedwongen prostitutie komen veelvuldig voor. Slachtoffers van gedwongen prostitutie bevrijden zich vaak niet zelf uit hun situatie omdat ze bang zijn voor hun pooier. Bovendien durven ze vaak niet terug te keren naar hun oude leventje uit schaamte of de angst om verstoten te worden. Met het 'Wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche' hoopt het kabinet gedwongen prostitutie tegen te gaan. Zal deze wet hier echt een einde aan kunnen maken?

Eline Loeffen

Prostitutie in Nederland

Prostitutie is al eeuwenlang een veel voorkomend verschijnsel. De vraag naar prostituees was honderd jaar geleden enorm. Jongemannen die nog niet wilden trouwen en niet het risico wilden lopen op een ongewenste zwangerschap, zagen de prostituee als de beste optie om hun seksuele verlangens te bevredigen. Bij de 'gewone' vrouwen maakten ze weinig kans, nu deze vrouwen liever maagd bleven tot hun eerste huwelijksnacht. Een vrouw die namelijk seks had voor het huwelijk, daalde flink in waarde op de huwelijksmarkt. Prostituees verdienden in die tijd dan ook veel. Het risico dat ze nooit meer aan de man zouden komen moest gecompenseerd worden. Hoewel prostitutie al zo lang bestaat en praktisch overal op de wereld voorkomt, heeft dit er echter niet toe geleid dat prostitutie ook wereldwijd geaccepteerd wordt. Integendeel, in de meeste landen is prostitutie strafbaar gesteld. Niet alleen de prostituee zelf maar ook de pooier, exploitant van de seksinrichting en zelfs de klant kunnen strafbaar zijn.

Vanaf 1911 gold in Nederland het bordeelverbod. Dit verbod werd in-

gevoerd om prostituees te beschermen tegen hun uitbuiters. Gemeenten konden op lokaal niveau bepalen of er een meer of minder restrictief beleid gevoerd moest worden. In september 2000 is dit bordeelverbod echter opgeheven. Daardoor werd ook het uitbaten van betaalde seks via bordelen legaal. Door deze legalisering werden onder andere bordeleigenaren, pooiers en prostituees voor de wet als gewone werkgevers en werknemers gezien. Gemeenten wilden door de opheffing van het bordeelverbod de vrijwillige prostitutie beter kunnen reguleren. Tevens wilde de overheid de gedwongen prostitutie, mensenhandel, prostitutie door minderjarigen en het misbruik van prostituees tegengaan. Prostitutie, het betalen voor seks, wordt in Nederland dus toegestaan zolang het gaat om vrijwillige seks tussen volwassenen. Zodra er sprake is van gedwongen seks of mensenhandel, is dit strafbaar (artikel 273f lid 1 onder 3 en 5 Wetboek van Strafrecht). De legale vormen van de exploitatie van prostitutie werden vanaf toen dan ook gereguleerd door gemeentelijke vergunningen. Gemeenten stellen de voorwaarden vast waaronder bordelen binnen de

gemeentegrenzen toelaatbaar zijn. Zij kunnen regels stellen ten aanzien van de inrichting van een escortbedrijf, ze kunnen voorschriften geven ten aanzien van de prostituee zelf en de gemeente kan bijvoorbeeld bepalen dat een prostitutiebedrijf niet het woonklimaat van een buurt mag verstoren. Bovendien mag een escortbedrijf geen minderjarige prostituees of prostituees zonder een geldige verblijfstitel in dienst hebben.

Gedwongen prostitutie

Lachende meisjes achter een raam, dat is wat veel klanten zien, maar wat er daadwerkelijk speelt is voor de buitenwereld niet altijd zichtbaar. Een van de bekendste voorbeelden van mensenhandel is gedwongen

"Alleen al in Europa ligt het aantal vrouwen dat onder dwang in de seksindustrie werkt tussen de 500.000 en 700.000"

prostitutie. Buitenlandse vrouwen worden onder valse voorwendselen naar Nederland gelokt om onder dwang in de prostitutie te gaan werken. Maar niet alleen buitenlandse vrouwen, ook Nederlandse vrouwen kunnen het slachtoffer zijn van manipulatie en misbruik door pooiers. Vrouwenhandel is een grootschalige business dat wereldwijd nog steeds veel voorkomt. Alleen al in Europa ligt het aantal vrouwen dat onder dwang in de seksindustrie werkt tussen de 500.000 en 700.000. In Nederland zijn dit er ongeveer 10.000, een derde van het totaal aantal prostituees in Nederland. Dit zijn echter schattingen, want een groot gedeelte van de vrouwenhandel in Nederland wordt niet zichtbaar.

Een van de bekendste zaken op dit terrein is de Sneep-zaak. In 1998 kwamen twee Turkse broers naar Amsterdam waar ze een klein 'bedrijfje' begonnen met een aantal prostituees achter de ramen op de Wallen. Door grof geweld te gebruiken en door intimidatie en afpersing groeide dit 'kleine bedrijfje' uit tot een groot crimineel samenwerkingsverband. Zij leidden op een gegeven moment een gewelddadige bende vrouwenhandelaren met meer dan honderd prostituees in Amsterdam, Utrecht en Alkmaar. Door verscheidene tips en een grootschalig onderzoek werden uiteindelijk in totaal zo'n vijftig verdachten aangehouden. De vrouwenhandelaren werden veroordeeld. Hoewel de celstraf die deze vrouwenhandelaren kregen volgens velen veel te laag was, heeft men met deze zaak wel iets aan kunnen tonen. Vóór deze zaak bestond namelijk nog steeds het beeld van de mondige prostituee die, na de

opheffing van het bordeelverbod in 2000, haar eigen boontjes wel kon doppen. De Sneep-zaak liet echter iets anders zien. Er was geen sprake van mondigheid, prostituees hadden het niet voor het zeggen en durfden vaak niets te zeggen. Ook al werd er gebruik gemaakt van legale mogelijkheden, en lachten de meisjes voor de ramen, in werkelijkheid was de situatie niet zo rooskleurig. Ze werden gedwongen, gemanipuleerd en vaak mishandeld. Met de Sneep-zaak is geprobeerd het beeld van mensenhandel in Nederland te laten kantelen.

De grens tussen vrijwillige en gedwongen prostitutie is in veel gevallen moeilijk te bepalen. Het kiezen voor prostitutie is afhankelijk van talrijke factoren zoals; levensomstandigheden, je financiële situatie, sociale ongelijkheid enzovoorts. Deze factoren kunnen voor prostituees motivaties zijn om deze branche in te gaan. Vrijwillige prostitutie is niet strafbaar.

De wetgever maakt echter geen onderscheid tussen vrijwillige en gedwongen prostitutie als het om minderjarigen gaat. Er bestaat altijd een vermoeden dat een minderjarige onder dwang of door misbruik van machtspositie de prostitutie in is gegaan. Een minderjarige kan dus niet vrijwillig voor de prostitutie kiezen. Het gevolg hiervan is dat de klant van een minderjarige prostituee strafbaar is op grond van art. 248b Wetboek van Strafrecht. Jongeren komen vaak in de prostitutiebranche terecht doordat ze het slachtoffer worden van loverboys. Een loverboy wil geld verdienen en doet dit meestal door een meisje te versieren om haar daarna als prostituee voor hem te laten werken. Ze kiezen plekken

zoals scholen en stations uit om daar 'hun meisjes' te ronselen. De loverboy maakt indruk, koopt cadeaus en belooft haar fantastische dingen om zo haar vertrouwen te winnen en een emotionele band te kweken. Het meisje verliest steeds meer vriendinnen en raakt zowel sociaal als maatschappelijk geïsoleerd. Zodra hij haar door dwang in de prostitutie brengt is er geen weg meer terug.

Echter, deze werkwijze van de loverboy is strafbaar gesteld op grond van artikel 250a Wetboek van Strafrecht. Volgens dit artikel wordt met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of een geldboete van de vijfde categorie gestraft: *degene die aan ander door geweld of een andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld dwingt dan wel door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of door misleiding beweegt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een derde tegen betaling, dan wel onder voornoemde omstandigheden enige handeling onderneemt waarvan hij of zij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor tot het verrichten van die handelingen beschikbaar stelt.*

In Nederland werken ongeveer 30.000 vrouwen per jaar in de prostitutie, waarvan 1500 minderjarige meisjes; meisjes die jonger zijn dan 18 jaar.

Wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche

Op 29 maart 2011 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche aangenomen, dat momenteel ter behandeling bij de Eerste Kamer ligt. Met dit wetsvoorstel wil het kabinet de minimumleeftijd voor prostituees verhogen naar 21 jaar. Zij denken daarmee vrouwenhandel en uitbuiting van vrouwen, door bijvoorbeeld loverboys, tegen te gaan. Personen van 21 jaar of ou-

der zouden namelijk vaak beter een weloverwogen beslissing kunnen nemen om de prostitutie in te gaan dan personen van 18 jaar. Zij zullen dan ook minder snel het slachtoffer worden van mensenhandel. Bovendien hebben zij op deze leeftijd vaak een opleiding afgerond en zullen zij economisch minder afhankelijk zijn van werk in de prostitutie.

Volgens dit wetsvoorstel dienen prostituees zich in te schrijven in een landelijk register. Met iedere prostituee wordt bij deze registratie een gesprek gevoerd over onder andere de risico's van het vak, gezondheidszorg, verzekeringen en de mogelijkheden om uit de prostitutie te stappen. In zo'n gesprek denkt men sneller misstanden aan het licht te brengen. Deze registratie zal echter wel alleen mogelijk zijn in 25 à 35 grotere gemeenten verspreid over Nederland, nu dit soort gesprekken wel de nodige deskundigheid vereist. Wanneer de prostituees geregistreerd zijn, krijgen ze een pasje met hun pasfoto en registratienummer. Klanten dienen dan zelf aan de hand van het pasje te controleren of de prostituee legaal aan het werk is. Zij kunnen via het internet nagaan of het registratienummer van de prostituee ook daadwerkelijk klopt. Wanneer klanten toch gebruik maken van illegale prostitutie worden ze strafbaar gesteld omdat ze daarmee een vorm van prostitutie in stand houden waar misstanden en uitbuiting zich makkelijker voor kunnen doen. Doordat er een registratieplicht voor prostituees bestaat, is er een scherpere scheiding tussen legale en illegale prostitutie. Die scheiding is ook voor de klant herkenbaar.

Bordelen en andere seksbedrijven zoals escortbedrijven, seksbioscopen, clubs en massagesalons, dienen een vergunning te hebben. In de wet worden zowel verplichte als mogelijke weigeringsgronden voor de vergunning opgenomen. Er zal een landelijk register komen waarin

geweigerde, geschorste en ingetrokken vergunningen worden vermeld. Wanneer een aanvraag voor een vergunning bij de gemeente binnen komt, kan de burgemeester toegang krijgen tot het register. Ook de toezichthouders en Bureau BIBOB hebben toegang tot het register. Via de vergunningen bepalen de gemeenten waar en hoeveel bordelen of andere seksbedrijven er komen. Tevens kunnen gemeenten gebruikmaken van de zogenoemde nul-optie. Met deze nul-optie kunnen gemeenten ervoor kiezen om geen enkel bordeel of escortbedrijf toe te staan. De gemeente moet daar wel argumenten voor hebben die verband houden met de openbare orde, de veiligheid of de gezondheid. In de vergunningen voor prostitutiebedrijven worden ook voorwaarden opgenomen over de gezondheid, veiligheid en het zelfbeschikingsrecht van de prostituees. Hierdoor zal hun positie worden versterkt. De bedrijven moeten voor een vergunning een vast adres hebben met een vaste telefoonlijn.

De straffen die op het overtreden van de wet staan zijn als volgt: een prostituee die zonder registratie werkt of werkt in een bordeel zonder vergunning kan een boete krijgen van maximaal 380 euro. Een klant die een prostituee zonder registratie of een bordeel zonder vergunning bezoekt kan een boete krijgen van maximaal 7.600 euro of een gevangenisstraf van maximaal 6 maanden. Wanneer een seksbedrijf geen vergunning heeft of wettelijke regels overtreedt, kan er een bestuursrechtelijke aanpak plaatsvinden of, wanneer er sprake is van een economisch delict zal de boete bij een misdrijf (bij opzet) maximaal 18.500 euro of een gevangenis van twee jaar zijn. Bij een overtreding (schuld) is de boete maximaal 18.500 euro of een gevangenisstraf van maximaal 6 maanden.

Tot besluit

Voor velen lijkt het wetsvoorstel Regulerings prostitutie en bestrijding

"Met het wetsvoorstel Regulerings prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche denkt het kabinet vrouwenhandel en uitbuiting van vrouwen tegen te gaan"

misstanden seksbranche een goed wetsvoorstel. Voorstanders van het wetsvoorstel stellen dat door de leeftijdsverhoging de groep tussen 18 en 21 jaar uit handen van hun loverboys gehaald kan worden. Het zou voor loverboys namelijk minder aantrekkelijk zijn een meisje tot haar 21e te moeten voorbereiden op het werk in de prostitutie. Tevens wordt de landelijke vergunningplicht door velen als een groot voordeel gezien.

Hoewel er veel voorstanders zijn voor het wetsvoorstel zijn er toch ook een aantal weerklanken te horen. Zo vragen bepaalde belangenorganisaties zich af of dit wetsvoorstel de illegale prostitutie juist niet in de hand werkt. Veel prostituees willen graag anoniem blijven nu familie vaak niet weet dat zij als prostituee werkzaam zijn. Door de registratie dienen zij persoonlijke gegevens vrij te geven, waardoor juist veel prostituees ervoor zullen kiezen om zich niet te registreren. Bovendien betwijfelen Kamerleden of een deskundige ambtenaar tijdens één gesprek kan vaststellen of een prostituee de aanvraag van een pasje uit vrije wil doet of niet. Worden door deze wet de misstanden in de prostitutiebranche eigenlijk wel aangepakt?

Of deze wet er daadwerkelijk gaat komen en daarmee de gedwongen prostitutie kan worden tegengaan, is nog even afwachten. ■

Hells Angels Nederland

Hoe crimineel is deze motorclub?

(1)hell's an-gel [helseendzjel] de; m -s lid ve bep. motorclub die bekendstaat om zijn hechte organisatie en ondoordringbaarheid. (2)hell's an-gel [helseendzjel] de; m -s motorrijder die een ruw leven voorstaat.

De Hells Angels staan officieel bekend als 'slechts' een ruige motorclub. Het afgelopen jaar stonden zij echter weer een aantal maal slecht in de publiciteit. Zo waren er verschillende relletjes tussen de Hells Angels en de rivaliserende motorclub Satudarah MC, en bovendien zijn aan het eind van oktober vorig jaar de prominente leden Harry S. en Michel en Donald G. gearresteerd. Zij worden verdacht van afpersing en witwassen. Nu ook het terrein van de Hells Angels Amsterdam voor het einde van januari ontruimd moet zijn, ziet de toekomst er voor de Angels niet erg rooskleurig uit. De vraag die bij het OM en de gemeente Amsterdam steeds weer rijst is: Hoe crimineel zijn de Hells Angels eigenlijk? Is het mogelijk hen te beschrijven als een criminele organisatie?

Isabel Somers

Het ontstaan van Hells Angels Amsterdam

De Hells Angels Amsterdam ontstaan eind jaren '60 uit de brommerclub Kreidler Ploeg Oost onder leiding van Willem van Boxtel. Op zich is dit niet vreemd, na de Tweede Wereldoorlog ontstaan zowel in Amerika als in Nederland verschillende kleine motorclubjes bestaande uit veteranen of juist uit jongeren. Naar Amerikaans voorbeeld willen zij een Nederlandse 'chapter' beginnen en nemen zij de naam Hells Angels aan, zonder ook daadwerkelijk toestemming aan Amerikaanse hoofdstad San Bernardino te vragen. De doelstellingen van de Angels zijn: 'het organiseren van activiteiten voor jongeren en motorliefhebbers'. Om lid te worden is het van belang een motor aan te schaffen. Daarnaast moet men 'kleuren verdienen'. Dit zijn de emblemen die op de leren jas worden aangebracht. Deze kleuren worden veelal verdiend door geweld. Mede hierdoor komt het dan ook dat de Hells Angels zich al vanaf het begin gewelddadig opstellen. Zo vallen zij veel kroegen binnen en veroorzaken veel overlast op straat. Op

deze manier dwingen zij bij de gemeente Amsterdam een clubhuis af. Algemeen bekend is dat er in het clubhuis openlijk harddrugs wordt gebruikt. Tevens ontvingen zij van de afdeling jeugdzaken een jaarlijkse subsidie van 21.000 gulden. De ratio van de gemeente hierachter was om de leden op het rechte pad te houden door ze niet tegen te werken.

Crimineel? Een overzicht van de belangrijkste feiten

Jaren '90

Zo gaan de jaren voorbij en wordt er zelden tot nooit aangifte gedaan van een strafbaar feit tegen de Hells Angels, ondanks hun gewelddadige reputatie. De politie laat ze hun gang gaan en controleert zelden in en rondom het clubhuis. Dit geeft de club veel vrijheid en zij denken dan ook dat zij ver kunnen gaan met hun praktijken. Toch gebeurt er niets noemenswaardigs. Totdat er in 1995 uit het van Traa rapport blijkt dat de Hells Angels wel degelijk in verband worden gebracht met georganiseerde criminaliteit. Uit dit rapport van de Parlementaire enquê-

tecommissie opsporingsmethoden blijkt onder andere dat drugshandel, wapenhandel, vrouwenhandel, diefstal en afpersing onder de noemer van deze georganiseerde criminaliteit valt. In de loop van de jaren '90 wordt de invloed van de Angels in de binnenstad van Amsterdam, en dan met name op de wallen, een stuk vergroot. Zo hebben zij daar al twee kroegen in handen: De Excalibur en Angel's place.

Jaren '00

In 2000 vindt er een incident plaats bij Barend & van Dorp. In hun programma hebben zij de Angels meerdere malen bestempeld als een criminele organisatie en één lid van de club, genaamd Sam Klepper, belachelijk gemaakt. Sam Klepper was een week eerder geliquideerd, vandaar dat veel Angels hier vrij emotioneel over waren. Een aantal van de club gaan naar de studio en slaan het tv duo in elkaar. Barend & van Dorp bieden in hun programma hun excuses aan, maar doen wederom geen aangifte tegen de Angels.

In 2001 vindt pas de eerste grote actie door de politie plaats, zij doen namelijk een inval in één van de kroegen, genaamd Angel's place. Hoewel er weinig wapens worden aangetroffen ontstaat er wel een gevecht op straat. Steeds meer mensen vragen zich af waarom er altijd sprake is van intimidatie op straat door de Angels. Hierna is het een aantal jaren rustig rondom de Angels, totdat er op 11 februari 2004 de moord plaatsvindt op drie leden van het Limburgse Hells Angel chapter 'Nomads'. Een van de vermoorde leden was de president van de chapter, genaamd Paul de Vries. Het is niet duidelijk waarom deze leden precies zijn vermoord. Vermoedelijk had het te maken met een drugssmokkel. Over Paul de Vries is meer bekend. Hij zou elf tot vijftien moorden hebben gepleegd en zich tevens schuldig hebben gemaakt aan afpersing binnen de Limburgse horeca.

"Tevens blijkt uit het onderzoek dat 80% van de leden van de Hells Angels een strafblad bezit"

Na deze gebeurtenissen start het OM een gerechtelijk vooronderzoek en probeert te achterhalen wat precies het aandeel was van de andere Hells Angel chapters binnen Nederland. Zo wordt er bijvoorbeeld duidelijk dat een van de verdachten de dag voor en de dag na de moord op het clubhuis in Amsterdam is geweest. De vraag rijst welk aandeel het chapter in Amsterdam heeft gehad in de moord. Tevens blijkt uit het onderzoek dat 80% van de individuele leden van de Hells Angels een strafblad bezit.

2004 is tevens het jaar dat Willem van Boxtel als president en medeoprichter met 'bad standing' de club uit wordt gezet. Hij zou betrokken zijn geraakt bij een complot om Willem Holleeder te vermoorden in opdracht van Willem Endstra. Bad standing houdt in dat de desbetreffende Angel oneervol wordt ontslagen uit de club en dus niet meer welkom is. Tevens moet hij al zijn spullen inleveren. Dit houdt ook in dat hij zijn verschillende tatoeages moet laten verwijderen. Tegenhanger van de bad standing is de good Standing waarbij een lid nog wel gewoon op de clubavond mag verschijnen.

In 2005 wordt het onderzoek voortgezet en worden door de politie grootschalige invallen gedaan in verschillende clubhuizen en woningen van leden. In totaal worden er 47 mensen gearresteerd en verschillende wapens ingenomen.

Het OM stelt vervolgens in 2006 een eis in om op grond van art. 2:20 BW alle chapters van Hells Angels Holland te verbieden, aangezien de werkzaamheden van de clubs in strijd is met de openbare orde. In 2007 oordeelt het hof echter dat de Hells Angels niet kunnen worden aangemerkt als een criminele organisatie en niet handelen in strijd met art. 2:20 BW. Kortom, zij kunnen niet verboden worden. Ook worden de verdachten in de zaak van de moord op de Nomad Angels

in 2004 vrijgesproken, wegens een gebrek aan bewijs.

In 2010 moeten de Angels een deel van hun terrein afstaan. Zij hebben dit terrein jaren in bruikleen gehad, maar dit is nooit juridisch vastgelegd. Ook hebben zij voor bepaalde loodsen op het terrein nooit een verlengde bouwvergunning gekregen en deze zullen zij dus ook moeten verwijderen.

Zoals in de inleiding vernoemd vindt er in 2011 weer een stroom van gebeurtenissen plaats. Zo ontstaan er spanningen tussen de Angels en een rivaliserende motorclub, Satudarah MC. Ook wordt er in juli een nieuw gebouw van de Angels gesloten omdat er een hennepplantage met ruim 850 hennepplanten wordt gevonden. Begin oktober worden de prominente Angels Harry S., Michel en Donald G. gearresteerd wegens verdenking van witwassen en afpersing. Eind 2011 komen de Hells Angels Amsterdam tot een overeenkomst dat zij het terrein zullen verlaten. Zij moeten het terrein eind januari leeg opleveren, maar krijgen in ruil hiervoor ruim vier ton.

Onderzoek door de Deense overheid

Hoewel er in het bovenstaande veel losse criminele feiten worden genoemd, heeft het gerechtshof de Hells Angels in 2007 toch vrijgesproken van het zijn van een criminele organisatie. Duidelijk is in elk geval dat het OM weinig inzicht heeft in de organisatie van de club. In Denemarken is er een speciale afdeling die criminaliteit van motorbendes onderzoekt. Dit naar aanleiding van een jarenlange oorlog tussen de Deense Hells Angels en een andere motorclub. Deze conflicten gingen zo ver dat er onder andere handgranaten en machinegeweren werden gebruikt. In Denemarken werd er, in tegenstelling tot Nederland, gekozen voor een zero tolerance beleid. Uiteindelijk belandden er ongeveer 150 leden van de verschillende clubs achter de tralies.

De afdeling in Denemarken heeft met hun onderzoek naar de verschillende motorclubs (tevens) niet bewezen dat er hier sprake is van een criminele organisatie. Wél hebben zij bewezen dat het binnen de motorclubs gaat om clubs bestaande uit criminelen. Verder is er sprake van gecoördineerd misdaden plegen en ook is er sprake van een soort oppergezag in de vorm van een presidentschap.

Invloed van de Amsterdamse Hells Angels

Volgens de Deense onderzoekers en ook volgens het Nederlandse OM werken de verschillende Hells Angels chapters met elkaar samen. Vaak wordt er gezegd dat het Amsterdamse chapter een leidende rol heeft binnen Europa. Dit houdt in dat er aan hen advies gevraagd wordt over alles wat er relevant is voor de verschillende Europese Angel chapters en zouden zij bij conflicten als rechter optreden. Zij zouden tevens een tussenstation zijn voor verschillende soorten drugs-smokkel. Tenslotte zouden zij vrij veel invloed hebben in besluitvorming en bijvoorbeeld moties voordragen op Europees vlak over veranderingen binnen de organisatie. Volgens de Deense onderzoekers is

er ten tijde van de rellen tussen de twee Deense motorclubs erg veel contact geweest met het Amsterdamse chapter en zijn er ook verschillende Denen naar Nederland overgeplaatst. Kortom, er is sprake van erg actuele en nauwe banden.

Invloed van de media

Aangezien de Hells Angels zelf vonden dat de pers de situatie vaak maar van één kant belicht en vaak in hun nadeel, hebben zij in 1998 besloten een persstop te houden. Resultaat hiervan is echter dat er vaak nog meer (ongegronde?) speculaties ontstaan. Vandaar dat een aantal Angels, waaronder Harry S., in 2004 besluiten mee te werken aan een documentaire door Zembla waarin zij de kans krijgen te reageren op verschillende gebeurtenissen.

Zo beweren zij niks te weten van de problemen die zich hebben afgespeeld binnen de Nomad club in 2004. Het feit dat een van de verdachten de avond voor de moord en de avond na de moord aanwezig was op het Amsterdamse clubhuis, heeft ermee te maken dat alle Angels elkaar vaak opzoeken op club-avonden. Zij hebben het dan niet inhoudelijk over de gang van zaken binnen een desbetreffende club. Dit is een verantwoordelijkheid per chapter en per president. Tevens ontkennen de Angels uit Amsterdam dat zij het moederchapter van Europa zouden zijn. Volgens hen liggen er sowieso internationale contacten, maar zijn deze voornamelijk gebaseerd op feestjes. Vanwege het tolerantie beleid binnen Nederland komen veel buitenlandse Angels naar Nederland om een feestje te bouwen. Het feit dat zij het moederchapter zouden zijn is puur een verkeerd beeld gecreëerd door de media.

Verder beweren de Angels zich niet bezig te houden met criminele activiteiten. Zo wordt iemand waarvan bekend wordt dat diegene bezig is

"Aangezien de Hells Angels zelf vonden dat de pers de situatie vaak maar van één kant belicht en vaak in hun nadeel, hebben zij in 1998 besloten een persstop te houden"

met criminele activiteiten, op straat gegooid met een 'Good' ofwel een 'Bad' standing. Een voorbeeld hiervan is de eerder genoemde Willem van Boxtel.

Op het feit dat de Angels nu voor het einde van januari hun terrein leeg moeten opleveren, hebben de leden nog geen reactie gegeven.

Conclusie

Zoals zowel de Deense onderzoekers als het Nederlandse OM al hebben gesteld, is het nog steeds niet te bewijzen dat de Hells Angels kunnen worden bestempeld als een criminele organisatie. Het is dan ook nog steeds niet gelukt de club te verbieden op grond van art. 2:20 BW. Wel is aangetoond dat verscheidene individuen criminele activiteiten erop na houden. Een voorbeeld hiervan is Harry S., jarenlange vicepresident van de Angels in Amsterdam die in januari 2012 moet voorkomen voor verdenking van afpersing en witwassen. Het is dezelfde Harry S. die in de documentaire van 2004 vertelde dat er geen sprake is van een Amsterdamse moederchapter, dat het Amsterdamse chapter niets wist over de moorden bij de Nomads en ook dat de Angels zich niet specifiek zouden bezighouden met criminele activiteiten.... ■

Het testen van XTC

In 2011 zijn er enkele mensen omgekomen door het gebruik van XTC. Deze drug is een vorm van harddrug die veel wordt gebruikt in Nederland en met name onder de jongeren. Het bezit, verhandelen of produceren ervan is verboden, toch wordt het bezitten van een enkele pil vaak door de vingers gezien. Door het verbod van productie, zijn er genoeg mensen die besluiten zelf de harddrug te maken en te verkopen. Dit leidt tot een circuit van onzuivere en gevaarlijke XTC. Dit is dan ook de reden dat de overheid de mogelijkheid heeft ingeroepen om deze drug te laten testen. De bekendheid hiervan is echter vrij klein, terwijl dit een belangrijk hulpmiddel is voor de gezondheid van de 'gebruikers'. Tot 2002 werden testen uitgevoerd op feesten met als doel directer de veiligheid en gezondheid te kunnen waarborgen. Deze testmethode is echter verboden en mag enkel en alleen bij bevoegde instellingen. Maar is het voor de gezondheid niet verstandig om het testen van XTC weer toe te staan op feesten en festivals?

Loïc van de Walle

Geschiedenis

De werkzame stof in XTC is MDMA. Soms ontbreekt MDMA echter en kunnen er andere stoffen in XTC zitten met meestal een andere, onvoorspelbare werking. Dit kan fatale gevolgen hebben. In 1912 werd MDMA voor het eerst gemaakt. Dit was voor psychotherapeuten een goed middel ter ondersteuning van behandelingen, de patiënten werden spraakzamer en minder emotioneel. In november 1988 werd de harddrug XTC op lijst I van de Opiumwet geplaatst.

Drugs

Drugs kunnen ingedeeld worden naar hun werking. Effecten van drugs op de hersenen kunnen verdovend, bewustzijnsveranderend en/of stimulerend zijn. Bij stimulerend gaat het met name om het gevoel dat je meer energie hebt en alerter bent. Bewustzijnsveranderend zorgt ervoor dat je bewustzijn tijdelijk veranderd, je ziet en beleefd de wereld heel anders, bijvoorbeeld door hallucinatie. Verdovende effecten ten slotte zorgen voor een kalmerend en ontspannend gevoel.

XTC, voluit ecstasy, is een hallucinerende, synthetische drug die met name zorgt voor een stimulerende werking maar ook niet zelden zorgt

voor een verandering in het bewustzijn. De officiële benaming van ecstasy is: 3,4-methyleendioxy-metamfetamine (MDMA). Ook stoffen die chemisch op MDMA lijken, zoals MDA, MDEA, MBDB en amfetamine, of stoffen die daar geheel niet op lijken worden als ecstasy verkocht, zonder dat de gebruiker zich daar altijd van bewust is. De gebruiker van XTC krijgt vaak een blij gevoel en de drug geeft het idee dat je meer energie hebt. De gedachte is dat XTC een relatief onschuldige drug is, maar jaarlijks overlijden tientallen mensen na het gebruik ervan. Randverschijnselen als depressies, geheugenverlies en enkele andere psychische problemen worden vaak geconstateerd. XTC is te vinden in de vorm van pillen, capsules en poeders waarbij de pillen in alle vormen en kleuren kunnen voor komen.

Verboden

XTC is een vorm van harddrugs. Het bezit, productie en handel ervan zijn strafbaar gesteld in de Opiumwet. XTC behoort tot lijst I van de desbetreffende wet. Voor het smokkelen van XTC krijg je dan ook maximaal 12 jaar gevangenisstraf en/of een boete van maximaal € 45.000; art. 10 lid 5 jo. art. 2 onderdeel a Opiumwet. Ook in veel andere landen zijn

de boetes hoog, in sommige landen kun je zelfs veroordeeld worden tot de doodstraf. Productie en bezit worden ook hoog bestraft. Het maken van XTC-pillen is echter populair in Nederland aangezien het een relatief eenvoudig, goedkoop en snel proces is dat thuis in kleine laboratoria plaats kan vinden.

Feiten

In Nederland ligt het recente gebruik van XTC onder de bevolking van 15-64 jaar op 1,4%, veruit het grootste deel hiervan zijn uitgaande jongeren, met name bezoekers van clubs en festivals. De Nationale Drug Monitor (NDM) verzamelt informatie over het gebruik van alcohol en drugs en brengt jaarlijks verslagen uit. Bij de gegevens opgemaakt voor het jaar 2010 (2011 is nog niet beschikbaar bij het schrijven van dit artikel) blijkt dat de meeste ongevallen werden veroorzaakt door de softdrug cannabis en de harddrug XTC. De NDM heeft in 2010 een landelijke waarschuwingsactie opgezet na het constateren van de levensgevaarlijke stof PMMA in verschillende XTC-tabletten. Tevens ligt het percentage XTC-gebruikers boven het Europese gemiddelde en zijn er maar weinig gebruikers die hulp zoeken bij de verslavingszorg. De NDM rapporteert een daling in

het aantal XTC-cliënten sinds 2005. In 2010 speelde bij gemiddeld 1 op de 5 geregistreerde drugsincidenten XTC een rol. Tevens blijkt er uit de NDM een stijgende lijn in XTC-gereleerde drugsincidenten sinds 2001 terwijl er geen stijgende lijn is in de informatieverzoeken.

Landelijk beleid

XTC is een verboden drug in Nederland. Het feit dat er verschillende ongelukken mee gebeuren, waarvan sommige met de dood tot gevolg, heeft geleid tot een verscherpte controle. Het vreemde is dan echter dat deze controle niet zozeer is gericht op het opsporen van gebruikers van XTC, maar het 'legaal' controleren van de kwaliteit ervan. 'Wilt u toch drugs gebruiken? Laat je drugs dan van te voren testen' is een slogan die niet zelden zal worden aangetroffen op, met name grootschalige, feesten. De overheid maakt het testen van XTC mogelijk. Dit testen verloopt via het Drugs Informatie en Monitoring Systeem (DIMS). Het DIMS verzamelt, in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, informatie over de markt van, onder andere, XTC. Het is een pragmatisch beleid dat gericht is op de beperking van de risico's en niet op het handhaven van het verbod. Gebruikers kunnen hun pillen laten testen bij een van de 22 plaatsen, vaak zijn dit instellingen voor verslavingszorg. Bij het geven van de uitslag wordt informatie mee gegeven met betrekking

tot de verwachte risico's en effecten. De drug zelf wordt dus niet ingenomen en krijg je 'gewoon' weer mee naar huis.

Naast het testen levert het DIMS een grote en belangrijke bijdrage aan het landelijke en lokale drugs- en preventiebeleid en aan Europese waarnemingssystemen. Wanneer een drugsmonster wordt aangetroffen dat een acuut gevaar voor de volksgezondheid vormt kan er alarm worden geslagen. Een straf zal in eerste instantie echter uitblijven, deze instellingen zorgen enkel en alleen voor het testen en niet voor de gevolgen van het bezit ervan.

Testen

In de jaren '90 was het nog toegestaan om op feesten zelf een kleine test uit te voeren. Hans Dupont, hoofd verslavingspreventie van de Limburgse instelling voor verslavingsproblematiek Mondriaan te Maastricht, pleit voor deze methode. Doordat er geen strikte controle is voor het op zak hebben van een 'gebruikershoeveelheid' XTC en deze drug eenvoudig te verbergen is zou de mogelijkheid tot het laten testen van deze harddrug op feesten zelf zorgen dat de risico's flink verlaagd worden en gebruikers bekend worden met de mogelijkheid tot testen. Tijdens Koninginnenacht op 30 april 2011 in Arnhem was er de mogelijkheid om pillen te laten testen. Burgemeester Pauline Krikke, politie, justitie en drugsexperts van

het Trimbos Instituut, een instituut dat zich inzet voor het verbeteren van geestelijke gezondheid in Nederland, gaven groen licht. Hiermee doorbrak Arnhem het verbod om tijdens feesten XTC legaal te laten testen.

Het testen van drugsgebruik op feesten en in discotheken is enkele jaren tijdens kabinet-Balkenende I afgeschaft. Het testen op locatie zou juist het drugsgebruik aanmoedigen aldus het kabinet. Volgens verslavingszorg Mondriaan is juist het tegendeel waar. XTC is verboden, maar klein gebruik wordt min of meer door de vingers gezien. Ook het feit dat je het product mag testen zonder gestraft te worden op het bezit ervan duidt op het 'soepele' beleid voor kleingebruikers. Door het afschaffen van testen op locatie vergroot je het risico op vormen van deze harddrug die niet zuiver zijn en extra schadelijke gevolgen zouden kunnen hebben. Ook voor de bekendheid van de testmogelijkheid zou dit goed zijn. Door de relatieve onbekendheid komen er steeds minder mensen naar de verslavingszorginstellingen. Dit blijkt uit NDM jaarbericht 2010. Het is een feit dat XTC een van de grootste drugsvormen van Nederland is en wil je dit bestrijden/controleren is het op locatie testen een goede eerste stap.

Conclusie

Het verbieden van de drugs maar het wel toestaan van testen op 22 locaties door heel Nederland, lijkt in strijd met elkaar. De enige manier om aan XTC te komen is via het illegale circuit, maar de overheid opent wel de weg om het centraal te laten testen. De overheid zegt dit te doen met als doel de veiligheid te bevorderen, wat een goede gedachte lijkt. Maar de beste manier om deze veiligheid te controleren zonder dat gebruikers vervolgd worden voor het gebruik op zich, zou het toestaan van de testmogelijkheden op feesten zelf zijn. Je bereikt een groter publiek wat zal zorgen voor minder gevaarlijke gevolgen. Dit zal de gezondheid uiteindelijk beter waarborgen. ■

Interview met Xandra Brood

Xandra Brood is de weduwe van Herman Brood, de man die wordt gezien als hét boegbeeld van de Seks, drugs en rock 'n roll. Om in het thema van dit Bulletin te blijven reisden wij daarom af naar Amsterdam om haar te spreken over haar opleiding, drugs en het auteursrecht, een voor ons vrij onbekend gedeelte van het recht.

Isabel Somers
Ellen Loeffen
Lisa de Boer

Wat heeft u zelf voor opleiding gevolgd en waarom?

Na de Havo ben ik aan verschillende studies begonnen, waaronder een studie Nederlands. Ik heb echter geen enkele studie afgemaakt. Ik heb dus geen echte studententijd gehad. Eigenlijk heb ik veel meer in de praktijk geleerd later. Achteraf had ik misschien een studie in textiel o.i.d. moeten afmaken omdat ik daar met mijn huidige baan profijt van gehad zou hebben, bv patroonteekenen, de echt technische dingen van mijn vak heb ik mezelf aangeleerd. Soms zou het wel handig zijn als ik daar een basis in had gelegd tijdens een opleiding.

Bent u zelf weleens in aanraking met justitie gekomen?

Nee, helemaal nooit. Dat verbaast mensen soms, maar dit is dus niet het geval.

Komt u vaak met de wereld van het recht in aanraking?

Ja, maar dat komt vooral door het werk van mijn man, Herman. Sinds zijn dood stuit ik steeds vaker op problemen met betrekking tot zijn werk. De erven hebben al de rechten. Ik ben erachter gekomen dat

mensen heel gemakkelijk misbruik kunnen maken van het auteursrecht, bijvoorbeeld door het doordrukken van litho's. Ook wordt er veel werk van Herman vervalst. Het is heel moeilijk om dit te achterhalen, daarnaast is dit ook heel duur als je het zelf moet regelen. Verder moet je ook nog kunnen bewijzen dat de litho's zijn doorgedrukt en de schilderijen zijn vervalst. Ik ben daar op dit moment wel mee bezig.

Kunt u ons iets vertellen over de rechten die u heeft met betrekking tot het werk van Herman Brood?

Het intellectueel eigendom is een recht waar maar weinig mensen iets vanaf weten, als je hierin goed geholpen wilt worden heb je dus meteen specialisten nodig. Ik ben hier wel mee bezig, want er is zoveel werk van Herman in de omloop waar niemand iets van weet. Dit is heel lastig te inventariseren en zou had eigenlijk door het management van Herman gedaan moeten worden. Dit is vooral van belang met betrekking tot het recht dat de kunstenaar een percentage behoort te krijgen van ieder kunstwerk dat weer doorverkocht wordt. (Dit is het zogenaamde 'volgrecht', zie kader, red.) Zolang

het niet duidelijk is welke kunstwerken echt zijn en waar deze rondzwerven, kan ik daar ook geen recht op claimen. Om dat allemaal uit te zoeken is zo'n grote klus dat wanneer het eenmaal gebeurd is dit wel veel geld kan opleveren, maar de weg er naar toe kost al zoveel geld en tijd dat het bijna geen beginnen aan is. Zo zijn er bijvoorbeeld onderzoeken waarbij wordt gecontroleerd hoe oud de verf op een doek is e.d. als de verf jonger is dan uit 2001 kan het geen werk van Herman zijn.

Er is een boek geschreven over Herman Brood, genaamd Hemels Brood, u bent een rechtszaak begonnen tegen dit boek. Kunt u hier iets meer over vertellen?

Na de dood van Herman is er een boek 'Hemels Brood' op de markt gebracht. Twee vrouwen zeiden dat ze boodschappen doorkregen van Herman en zij hadden ook brieven uit zijn naam geschreven en schilderijen gemaakt waarvan ze zeiden dat hun handen geleid waren door Herman. Zij kwamen steeds bij mij aan de deur om te vertellen dat ze wat hadden 'doorgekregen' van Herman. Ik had ze weg gestuurd, ook omdat ik niet wilde

dat ze mijn dochters zouden lastig vallen. Het ging soms ook over erg persoonlijke dingen, over mijn dochters bijvoorbeeld. Ik vond dat heel vervelend. Zij hebben dus uiteindelijk een boek uitgebracht over wat zij allemaal van Herman hadden 'doorgekregen'. Dit ging om brieven die zij van Herman zouden hebben doorgekregen en ook stonden er onder andere schilderijen in die zij in zijn opdracht zouden hebben gemaakt. Het ergste vond ik dat mensen het zouden kunnen opvatten als 'echt' van Herman. Daar ben ik toen fel tegenin gegaan en dat heeft ook wat opgeleverd. Ik ben een rechtszaak tegen ze begonnen en die heb ik natuurlijk gewonnen. Het boek is na de rechtszaak direct uit de handel gehaald en waarschijnlijk zijn er slechts enkele van verkocht voordat dit gebeurde. Het was ook totaal geen interessant boek, maar toch zijn er altijd wel mensen die zoiets willen kopen. Ik ben blij dat dit achter de rug is.

Het Thema van ons Bulletin is Seks, drugs en rock 'n roll, wat vindt u van het drugsbeleid in Nederland?

Ik vind dit een hele lastig dilemma, de criminaliteit die er om drugs

heen hangt is niet goed, misschien is legaliseren wel beter. Maar dat is iets waar al zo lang over wordt gediscussieerd, dat vind ik heel lastig om te zeggen. Zowel voor het legaliseren als het strafbaar houden van drugs zijn erg veel voors en tegens te noemen.

Heeft u weleens een vervelende ervaring gehad met betrekking tot drugs?

Het is geen geheim dat Herman drugsgebruiker was. Daar heb ik natuurlijk best wel last van gehad, mensen worden er egoïstisch van,

met alle gevolgen van dien. We hebben ook gedurende een tijd niet samengewoond, Herman en ik waren uit elkaar maar we hebben elkaar nooit echt losgelaten. Laat ik het zo zeggen: "we hadden een zeer turbulent huwelijk".

Maar je kunt geen relatie met iemand hebben die je alleen maar wilt veranderen, ik viel op Herman zoals hij was en daar hoorde zijn drugsgebruik gewoon bij. Daarnaast vind ik het ook niet erg als iemand op zijn tijd een blowtje rookt, dat vind ik bijna hetzelfde als wat wijn drinken. ■

Volgrecht

Het auteursrecht in Nederland is in 2011 uitgebreid met het 'volgrecht' dat is opgenomen in een richtlijn van het Europese Parlement uit 2001. Het 'volgrecht' is ontstaan uit de gedachte dat van muziekstukken, boeken en teksten veel exemplaren kunnen worden uitgegeven en verkocht, terwijl dit bij kunstwerken niet het geval is. Het volgrecht is een soort van 'royalty' die artiesten over bijvoorbeeld elke verkochte cd krijgen. Daarnaast is de richtlijn uitgebracht door het Europese Parlement omdat de rechten voor kunstenaars zo meer geharmoniseerd zouden worden binnen de Europese Unie. Het volgrecht creëert een recht op vergoeding voor de kunstenaar wanneer zijn kunstwerk wordt doorverkocht. In 2006 is dit recht opgenomen in de Nederlandse wet, het volgrecht geldt in Ne-

derland alleen bij professionele handel, dus niet wanneer er gehandeld wordt door enkel particulieren. Daarnaast is er een minimum verkoopprijs ingesteld van €3000 daaronder is geen volgrecht verschuldigd.

Dit recht wat de maker van het kunstwerk toekomt is onvervreemdbaar. Het volgrecht duurt (net als het auteursrecht) tot 70 jaar na het overlijden van de kunstenaar. Dit betekent dan ook dat het volgrecht overgaat op de erfgenamen van de kunstenaar. Echter omdat deze regeling pas vrij kort is ingevoerd, is er een overgangsregeling die bepaalt dat het volgrecht tot 1 januari 2012 nog niet overgaat op erfgenamen. Deze overgangsregeling was afhankelijk van de evaluatie die de Europese Commissie onlangs heeft gegeven met betrekking tot het volgrecht.

De evaluatie is op 14 december 2011 gepubliceerd en geeft aan dat er geen aanpassingen aan de richtlijn zullen plaatsvinden. Dit betekent dat het volgrecht vanaf 1 januari 2012 wel zal overgaan op de erfgenamen. De kern van dit rapport was om te kijken of de concurrentiepositie van Europa zou verslechteren door de invoering van het volgrecht. Men vreesde dat de kunsthandel zich meer zou verplaatsen naar continenten waar het volgrecht niet van toepassing was. Uit het rapport is gebleken dat er voorlopig geen aanpassingen nodig zijn maar dat de Europese Commissie wel blijft onderzoeken om een nog betere evaluatie te kunnen geven op een wat langere termijn. Uit bovenstaande is duidelijk gebleken dat het auteursrecht en in het bijzonder het volgrecht een recht is dat nog sterk in ontwikkeling is.

Kijkwijzer

Vierkante ogen. Een uitdrukking die menig kind bekend in de oren klinkt, wanneer het zich schaart achter televisie of computer. Niet uitzonderlijk is het, dat een kind ongeschikte programma's kijkt waar bijvoorbeeld geweld in voorkomt. De American Psychological Association beweert dat een gemiddeld kind, op het moment dat het de basisschool verlaat, dat twee tot vier uur per dag tv kijkt, minimaal 8.000 moorden en meer dan 100.000 andere agressieve handelingen op tv heeft gezien. Een schokkend gegeven dat helaas wetenschappelijk bewezen is en waar veel landen mee kampen. In Nederland hebben we sinds enkele jaren een middel waarmee we dit probleem deels kunnen bestrijden. Dankzij Kijkwijzer bestaat de mogelijkheid voor ouders om het tv-gedrag van hun kind te reguleren.

Manon van Drunen

Objectieve benadering

Televisie kijken is de enige manier om de oogspieren volledig in ruststand te houden. Dit omdat de ogen star op het beeldscherm zijn gericht, terwijl het beeld zich daar beweegt. Dit bewegingsloos staren zorgt ervoor dat slechts twee zintuigen actief zijn, namelijk oog en oor. Doordat de andere zintuigen nauwelijks geactiveerd hoeven te worden, ontwikkelen deze zich niet optimaal. Tevens is de hoeveelheid informatie die op het scherm verschijnt niet geheel te verwerken en probeert het kind losse flarden met elkaar te verbinden. Het kind hoeft niet zelf waar te nemen maar kijkt passief naar het beeldscherm. Dit in tegenstelling tot het normale, actieve kijken. Hierbij kunnen alle kleurnuances en de ruimtelijkheid van voorwerpen worden waargenomen.

Na het televisie kijken is het kind onrustig en wellicht in een slechte bui. Niet door de inhoud van het bekeken programma, maar door het roerloos staren naar het beeldscherm. Zelfs de ontwikkeling van obesitas, ADHD en autisme is na het frequent en langdurige televisie kijken niet uitgesloten. Uit het bovenstaande kunnen we concluderen dat televisie kijken voor kinderen niet bevorderlijk is voor hun ontwikkeling. Daarnaast kan het ook problemen opleveren wat betreft so-

ciale vaardigheden en hun gevoeligheid. Wat betreft de gevoeligheid zijn er verschillende soorten gevolgen te onderscheiden. Het eerste gevolg is een angstig kind. Dit kan komen doordat het kind het verschil tussen realiteit en fantasie nog niet goed kan onderscheiden of door de gruwelbeelden die op het netvlies verschijnen. Het kan gaan over geweld, maar ook over mishandeling, oorlog of enge scènes uit een griezelfilm. Het tweede gevolg is afstomping, wat inhoudt dat een kind gewend raakt aan geweld en dit als een natuurlijke oplossing voor een probleem gaat zien. De stap naar het derde gevolg, het daadwerkelijk vertonen van agressief gedrag, is dan nog maar klein. Schoppen, slaan, pesten of vechten zijn enkele voorbeelden die een kind zou kunnen gaan vertonen. Deskundigen hebben deze problemen gedetecteerd en slaan alarm: kinderen kijken steeds meer en langer televisie. Maatregelen zijn nodig.

Wetgeving

Begin negentiende eeuw was de filmindustrie in opkomst, met als gevolg dat films in het openbaar vertoond konden worden. De bevolking had behoefte aan overheidsbescherming, omdat de overheid het idee had dat de publieksmoraal en de openbare orde in het geding waren. In 2000 werden de wetsvoorstellen

betreffende de realisatie van Kijkwijzer met een grote meerderheid van de stemmen aangenomen door het parlement. De oude Wet op de Filmvertoningen en de daarmee samenhangende Filmkeuring, waarbij alleen gebruik werd gemaakt van een classificatie van 'Alle Leeftijden', 'twaalf jaar en ouder' en 'zestien jaar en ouder', behoorde tot het verleden, toen op 22 februari 2001 de nieuwe wetgeving van kracht werd. De oude wetten waren afgeschaft omdat de toetsingscriteria voor de classificatie niet duidelijk waren, er interne discussies oplaaidden wanneer men de minimumleeftijd vast diende te stellen en een groot deel van de films niet gekeurd werd voor ze in een bioscoop vertoond werden. Bovendien werd er bij overtreding van deze wet niet ingegrepen waardoor de wet dus geen gezag genoot. De Mediawet werd gewijzigd en ook het Wetboek van Strafrecht was aan een verandering onderhevig.

Vanaf 22 februari 2001 worden films, video's, tv-programma's en computerspelletjes door de bedrijven zelf gekeurd, ook wel zelfregulering genoemd. Bij falen worden er boetes gegeven, maar de keuring houdt tevens de ouders verantwoordelijk. Artikel 240a van het Wetboek van Strafrecht stelt: 'Met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of

"Dankzij Kijkwijzer bestaat de mogelijkheid voor ouders om het tv-gedrag van hun kind te kunnen reguleren"

geldboete van de vierde categorie wordt gestraft hij die een afbeelding of voorwerp, of een gegevensdrager, bevattende een afbeelding waarvan de vertoning schadelijk is te achten voor personen beneden de leeftijd van zestien jaar, verstrekt, aanbiedt of vertoont aan een minderjarige van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden, dat deze jonger is dan zestien jaar.'

Dit artikel geldt vooral voor bioscopen en videotheken. Strafbaar op grond van dit wetsartikel is de bioscoopexploitant wanneer hij een persoon jonger dan 16, toelaat tot een film met de classificatie 16. Wanneer het vermoeden bestaat dat een persoon jonger dan 16 jaar is, mag de bioscoopexploitant om legitimatie vragen. Als blijkt dat de persoon niet 16 jaar is, mag de toegang tot de film geweigerd worden. Ook videotheken en winkels hebben met deze wet te maken: zij mogen geen dvd's of games met een 16-classificatie verkopen of verhuren aan personen jonger dan 16 jaar.

Kijkwijzer

Er zijn verschillende leeftijds aanduidingen die Kijkwijzer hanteert om de ouders en opvoeders te waarschuwen, namelijk: Alle Leeftijden, 6 jaar, 9 jaar, 12 jaar en 16 jaar. Dit zijn minimumleeftijden die aangeven wanneer het beeldmateriaal schadelijk is voor een kind. Meer informatie over het televisieprogramma en de film wordt gegeven aan de hand van de bekende pictogram-

men: geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholmisbruik en grof taalgebruik. De pictogrammen verschijnen aan het begin van een televisieprogramma in beeld. Deze maatstaven worden gesteld door het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media, kortweg het NICAM. Het instituut dat een grote rol speelde bij de ontwikkeling van Kijkwijzer, is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Wetenschap (OCW), het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

De normen en de voorkeuren van ouders lopen te veel uiteen. Uiteindelijk zijn de ouders dan ook zelf verantwoordelijk over wat hun kinderen mogen zien. Vandaar dat Kijkwijzer niet oordeelt over de inhoud of de kwaliteit van televisieprogramma's of films. Deze leeftijds aanduidingen en eventuele schadelijke aspecten in een televisieprogramma of film zijn te vinden in omroepgidsen, in bioscopen, filmcladders, filmwebsites, advertenties, posters en op de verpakkingen van dvd's. Daarnaast kan Kijkwijzer ook op Textpagina 282 teruggevonden worden. Een andere handhavingmogelijkheid van Kijkwijzer is de uitzendtijden. Programma's met de classificatie Alle Leeftijden, 6 en 9 jaar, mogen op ieder moment van de dag worden uitgezonden. Programma's met de classificatie 12 jaar mogen vanaf 20.00 uur worden uitgezonden en voor 16 jaar vanaf 22.00 uur (tot 06.00 uur).

Voor games kent Nederland de PEGI pictogrammen. PEGI lijkt sterk op Kijkwijzer en waarschuwt tot welke leeftijd de game schadelijk kan zijn voor een kind.

Internationaal

Niet elk programma dat op de televisie verschijnt, is voorzien van een Kijkwijzer. Buitenlandse zenders zoals Syfy, 13th Street, Foxlife, Discovery en National Geographic Chan-

nel zijn wel te zien in Nederland, maar vallen niet onder de organisatie Nicam en hebben dus ook geen Kijkwijzer. Een classificatiesysteem op Europees niveau lijkt de uitkomst. Veel Europese landen hebben een eigen wetgeving op het gebied van televisievertoning. Enkele landen, zoals Frankrijk, Spanje, Duitsland en Portugal, kennen zelfs nog een censuurbeleid. Turkije heeft de kijkwijzer al overgenomen en ook IJsland wil het invoeren wanneer de economische crisis het toelaat. Wellicht zien we over een paar jaar dus nog meer de alom bekende pictogrammen in de schappen prijken.

Conclusie

Je zou denken dat, nu er een verfijnd en toegankelijk classificatiesysteem is, kinderen alleen niet-schadelijke televisieprogramma's en films kijken. Niets is minder waar. Op ieder moment van de dag zijn er verschillende televisieprogramma's op de buis en ook voor kinderen is er vaak wat bij. Tijdens drukke momenten binnen het gezin, zoals tijdens het eten koken en voor het naar school gaan, worden kinderen veelal voor de televisie gezet. De ouders hebben dan even hun 'handen vrij' om voor het gezin te zorgen. Het kijken van televisie is niet per definitie slecht, het is een medium dat niet meer uit onze tijd is weg te denken en waar iedereen gebruik van maakt. Toch blijkt uit de duizenden onderzoeken naar de invloed van televisie op kinderen steeds opnieuw dat kinderen die méér dan twee uur per dag tv-kijken, minder goed uit de verf komen dan hun leeftijdgenoten die minder kijken. De activiteiten die nodig zijn voor de ontwikkeling, zoals sporten, knutselen, spelen en muziek luisteren, komen niet meer aan bod wanneer kinderen lange tijd voor de televisie zitten.

Kijkwijzer is dus een groot goed, maar neemt niet weg dat de ouders van het kind alsnog zorg moeten dragen voor de selectie vertoningen die hun kind onder ogen krijgt. ■

De keerzijde van Seks, Drugs en Rock 'n Roll

Het verkrachtingsbegrip nader bezien

Verkrachting, het is een beladen term. In het nieuws en in de boeken doemen de meest afschuwelijke verhalen op achter dit woord. De gemiddelde Nederlander zal dan ook in staat zijn in te schatten wanneer er sprake is van verkrachting of niet. Wanneer men zich echter in dit onderwerp verdiept, blijkt dat de grens tussen wel of geen verkrachting soms eerder wordt getrokken dan wij denken. Mede gezien het thema van deze editie, zullen het verkrachtingsbegrip, de invulling van de wetsbepalingen en het Europese perspectief nader bekeken worden.

Ellen Loeffen

Begripsbepaling

Welke seksuele gedragingen worden in Nederland strafbaar gesteld en wat is de precieze inhoud van deze gedragingen? In het Wetboek van Strafrecht onder Titel XIV wordt een definitie gegeven van de term 'verkrachting'. Artikel 242 Sr luidt als volgt: 'Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt als schuldig aan verkrachting gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie'. Andere seksuele handelingen die onder deze titel strafbaar worden gesteld zijn: schennis van de eerbaarheid (art. 239 Sr), pornografie (artt. 240-240b Sr), gemeenschap met bewusteloze of geestelijk gestoorden (art. 243 Sr), ontucht (artt. 247-249 Sr) en gemeenschap met minderjarigen (art. 244 en 245 Sr).

Wetswijzigingen

'Verkrachting' is geen onbesproken term, maar de laatste jaren is het qua wetswijzigingen en jurisprudentie redelijk rustig rondom dit begrip. Dit was enkele jaren daarvoor nog heel anders. Vooral het jaar 1991 is

van grote betekenis geweest voor de zedelijkheidswetgeving. In dit jaar werd namelijk de gehele zedelijkheidswetgeving herzien waardoor naast de beschermingsgedachte ook de wilsvrijheid een belangrijk begrip werd. De accentuering van het begrip wilsvrijheid heeft geleid tot vele veranderingen in de jurisprudentie na 1991, waar later in dit artikel verder op in zal worden gegaan. De gedachte achter het accentueren van het begrip 'wilsvrijheid' is dat de rechter bij het bepalen van het ontbreken van wilsvrijheid, moet kijken naar de omstandigheden van het geval. Waar het bij jongeren eenvoudig is af te leiden uit feitelijke factoren als leeftijdsverschil en afhankelijkheidsverhoudingen, is dat bij volwassenen moeilijker. Om de rechter meer houvast te geven werden bij deze wetsherziening begrippen als 'andere feitelijkheid' en 'seksueel binnendringen' geïntroduceerd en de afhankelijkheidsrelaties uitgebreid. Een andere opvallende wijziging is het sekseneutraal formuleren van de strafbepalingen, waardoor verkrachting voortaan niet alleen in de verhouding man/vrouw mogelijk is, maar ook tussen mannen onderling of vrouwen onderling. Door deze wijzigingen werd het voor de rechter mogelijk om een betere

invulling te geven aan het begrip 'wilsvrijheid' in de bepaling van de eventuele strafbaarheid van seksuele contacten.

Jurisprudentie: het 'Tongzoen arrest'

Wetswijzigingen leiden, zoals hiervoor opgemerkt, tot nieuwe jurisprudentie. Open termen als 'seksueel binnendringen' en 'andere feitelijkheid' dwingen de rechter tot het geven van een betekenis aan de begrippen. Er zijn dan ook verschillende arresten geweest waarin deze termen ter discussie stonden. Ongetwijfeld het meest bekende arrest is het 'Tongzoen arrest' (HR 21 april 1998, NJ 1998, 781). De Hoge Raad heeft in dit arrest nadere invulling gegeven aan het begrip 'seksueel binnendringen'. Onder dit begrip valt volgens de Hoge Raad elke vorm van binnendringen van het lichaam. 'De wetsgeschiedenis dwingt tot de opvatting dat de wetgever voor de toepassing van artikel 242 Sr geen beperking heeft willen aanbrengen in de wijze waarop het lichaam is binnengedrongen'. Dit sluit aan bij de bedoeling van de bepaling, namelijk het beschermen van de (seksuele) integriteit van het lichaam. Ook minder ernstige vormen van binnendringen van het lichaam met een seksuele strekking kunnen dus

als ingrijpende aantasting van de lichamelijke integriteit worden ervaren en kunnen even kwetsend zijn als gedwongen geslachtsgemeenschap. De in het 'Tongzoen arrest' ter discussie staande tongzoen, is wellicht ook het meest ingrijpende voorbeeld van de gevolgen van deze wijziging. Een op het eerste gezicht onschuldige tongzoen kan, mits voldaan is aan de in artikel 242 Sr gestelde eisen en indien het tegen de wil van de ontvanger is, worden gezien als verkrachting.

Een verruiming van de zedelijkheids-wetgeving heeft niet altijd geleid tot een ruimere strafbaarheid van seksuele contacten. Een uitspraak van de Hoge Raad waarin pijnlijk duidelijk is geworden dat de wetgeving op sommige gebieden niet helemaal dekkend is, is de uitspraak HR 24 maart 1998, NJ 1998 534. In deze zaak diende de rechter te beslissen of er sprake was van verkrachting in de situatie waarin een man de slaapkamer van een vrouw wist binnen te dringen, zich voordeed als haar partner en geslachtsgemeenschap met haar had. De vrouw had hier in haar slaapdronken toestand, geen weerstand tegen geboden. Deze situatie zou eventueel gebracht kunnen worden onder de bepaling in artikel 243 Sr: 'Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden, handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie'.

Volgens de Hoge Raad was van geen van deze gevallen sprake. De vrouw had namelijk geen weerstand geboden aan de handelingen van de

man en had daarmee de gemeenschap toegelaten. Het gegeven dat de vrouw op dat moment in slaapdronken toestand verkeerde en daarvoor wellicht niet in staat was haar eigen wil te bepalen, hoefde hier volgens de Hoge Raad niet tot een andere uitkomst te leiden. Tevens kon deze vorm van misleiding niet gebracht worden onder het begrip dwang ('dwingt' in art. 242 Sr.). De verdachte in deze zaak werd vrijgesproken.

Europees perspectief

De Nederlandse invulling van het begrip 'dwang' houdt in dat daarvan sprake is wanneer men toelaat wat men, ware er geen dwang, niet zou hebben gedaan. Met andere woorden: door het geweld of de bedreiging breekt de dader de wil van het slachtoffer. Opvallend is dat deze invulling niet helemaal overeenkomt met de uitleg die het EHRM aan het begrip geeft. Het EHRM heeft voor de behandeling van verkrachtingszaken een aantal uitgangspunten geformuleerd. Zij stelt allereerst dat de artikelen 3 en 8 EVRM positieve verplichtingen voor lidstaten genereren om burgers strafrechtelijke bescherming te bieden tegen inbreuken daarvan zoals seksueel geweld. De aard van het te beschermen rechtsbelang, de seksuele autonomie, verzet zich volgens het EHRM tegen het vereiste dat het slachtoffer fysieke weerstand zou moeten hebben geboden als voorwaarde van strafbaarheid. Het is dan ook de taak van de politie en het openbaar ministerie om te zoeken naar omstandigheden waaruit blijkt dat de wilsvrijheid ontbreekt.

Op het eerste gezicht lijkt er geen probleem te zijn, immers, het begrip 'andere feitelijkheid' (art. 242 Sr) geeft voldoende ruimte om de context van het seksuele contact mee te nemen in de beoordeling. Met het oog op het bewijs daarvan, zullen de politie en het openbaar ministerie aandacht moeten besteden aan het slachtofferperspectief. Dit is echter

"De wetsgeschiedenis dwingt tot de opvatting dat de wetgever voor de toepassing van artikel 242 Sr geen beperking heeft willen aanbrengen in de wijze waarop het lichaam is binnengedrongen"

het punt waarin de Nederlandse en Europese opvatting van elkaar verschillen. De uitleg van het begrip 'andere feitelijkheid' hangt namelijk nauw samen met die van 'dwingen'. Er moet dus vast komen te staan dat het ontbreken van de wilsvrijheid van het slachtoffer, kenbaar was voor de verdachte. De Hoge Raad laat hier dus het perspectief van de verdachte prevaleren boven die van het slachtoffer. Dit staat op gespannen voet met het uitgangspunt van het slachtofferperspectief van het EHRM.

Zedenmisdrijven blijven een speciale categorie in ons strafrecht. Hoe zorgvuldig normen ook geformuleerd worden en hoe gedetailleerd de jurisprudentie ook is, het zal niet voor elk geval een duidelijke oplossing bieden. De gevoeligheid van het onderwerp maakt dat het zo moeilijk is voor rechters om een gedegen uitspraak te doen zonder de verdachte, het slachtoffer of andere belanghebbenden over het hoofd te zien of te benadelen. Veranderingen in de maatschappij met betrekking tot seksualiteit dragen bij aan het feit dat de wetgeving rondom zedenmisdrijven altijd ter discussie zal staan. Het is dus nog maar de vraag of we ooit perfecte en alomvattende wetsbepalingen over dit beladen onderwerp kunnen formuleren. ■

Stelling: Coffeeshops uit de binnenstad?

Dagelijks bezoeken tienduizend, vooral Belgische en Duitse drugstoeristen Maastricht. Dit zorgt vaak voor overlast. Deze overlast bestaat onder andere uit parkeer- en verkeersoverlast, afval, drugsgebruik en dealen op straat. De coffeeshops zijn al meerdere malen een onderwerp van discussie geweest en er zijn verschillende manieren waarop de gemeente de overlast tegen probeert te gaan. Uit onderzoek is gebleken dat door met name het weren van Fransen het bezoek aan de Maastrichtse coffeeshops met ruim 16 procent is afgenomen. Desalniettemin is er nog steeds een behoorlijke overlast en wordt er naar betere oplossingen gezocht. Er wordt gesproken over het invoeren van een wietpas, een soort lidmaatschap voor klanten van coffeeshops. De gemeente Maastricht is echter niet te spreken over deze wietpas en denkt dat daardoor juist meer overlast op straat zal plaatsvinden, wat het illegale circuit alleen maar zou vergroten. De gemeenteraad van Maastricht heeft het plan om drie coffeeshops uit de binnenstad te halen en te verplaatsten naar de grens tussen de gemeenten Maastricht en Eijsden-Margraten. Echter ziet de gemeente Eijsden-Margraten dit niet zitten en is dan ook tegen het plan. Het verminderen van coffeeshops in de binnenstad zal zorgen voor een toename van de drugshandel op straat, waardoor de gemeente het overzicht op drugshandel verliest. Het legale aanbod van drugs wordt verlaagd en zodoende zullen mensen hun kans zien om een eigen handeltje op te starten.

Jurist in Bedrijf vroeg een aantal studenten wat hun visie is met betrekking tot het verplaatsen van de coffeeshops naar een buurgemeente en of dit de overlast in Maastricht zal verminderen.

Michelle Coenen

23 jaar

Psychologie

Naar mijn mening zou het verplaatsen van de coffeeshops de overlast alleen maar vergroten. Als men de coffeeshops zou verplaatsen naar de rand van de stad zou dit dus ook enkel en alleen het verplaatsen van het probleem naar een andere locatie zijn. Het verplaatsen naar de grens zou overlast voor omwonenden daar zorgen. Nu liggen de coffeeshops in het centrum, waar winkels liggen en waar dus bijna geen omwonenden er last van hebben. Tevens zou het volledig weghalen van de coffeeshops ervoor zorgen dat men wel op andere manieren aan de drugs komt. Dit zorgt weer voor illegale handeltjes, slechte en/ of schadelijke drugs, en vergroot op die manier weer de overlast en problemen. Juist doordat bepaalde softdrugs in Nederland legaal zijn, is er een vermindering van de problematiek. Dit is mede te danken aan de coffee-

shops. Als men naast het weghalen van enkele coffeeshops ook nog eens voor de shops die blijven bestaan een wiet pas wil gaan instellen, zal dit voor nog meer problemen zorgen. Aan deze pas zit namelijk een gelimiteerde uitgave. Dit zal de straathandel stimuleren, wat uiteindelijk weer voor meer overlast en kosten voor de gemeente zal leiden. Bovendien komen drugstoeristen hun drugs in Maastricht halen, wat zorgt voor inkomsten voor de gemeente, ze parkeren, wat ook inkomsten zijn, en als ze de drugs hebben vertrekken ze weer, dus overlast in de binnenstad veroorzaken ze eigenlijk niet. Al met al, het weghalen van de coffeeshops zou leiden tot meer overlast en een vermindering van inkomsten.

Bob Stroeken

24 jaar

Master Finance

Vanuit mijn eigen perspectief gezien is het verleggen van de problemen naar de

randgemeenten positief aangezien ik in het episch centrum van de coffeeshops woon (net achter de markt). Ik merk dat er nu al problemen zijn omtrent drugstoeristen en handelaren op straat, met het verminderen van het (legale) aanbod in de binnenstad zullen deze problemen alleen maar toenemen. Echter zou ik ook niet blij zijn met de komst van deze coffeeshops en drugsproblematiek als ik in een van deze randgemeenten zou wonen. Het "not in my backyard" principe dat gemeente Maastricht hier toepast is andere gemeenten opzadelen met problemen omdat de plaatselijke politiek geen oplossing weet te vinden voor haar eigen drugsproblemen in de stad. Mijs inziens moet de politiek in Maastricht te allen tijde de overlast voor haar burgers tot een minimum proberen te beperken. Dit betekent dat het verplaatsen van de coffeeshops naar andere gebieden net buiten de gemeente geen oplossing zal zijn omdat de kans groot is dat het illegale drugscircuit in Maastricht zal toenemen.

Deze toename zal de problemen voor gemeente Maastricht en daarmee haar inwoners alleen maar vergroten.

Marleen Spek

21 jaar

Nederlands Recht

Ik ben er op tegen om coffeeshops in de binnenstad te verbieden. Het klopt dat ze voor overlast kunnen zorgen aangezien zij veel toeristen trekken. Helaas komen hier niet alleen toeristen op af maar ook vaak hangjongeren, drugs dealers en louche figuren. Echter is deze overlast enigszins beperkt aangezien de binnenstad erg openbaar is en makkelijk te controleren. Het is misschien deel van onze cultuur maar het blijft ook een ongezonde bezigheid om softdrugs te gebruiken. De openbaarheid van de shops in de binnenstad zorgt er dan ook voor dat bijvoorbeeld jongeren minder snel een coffeeshop in lopen aangezien ze weten dat ze op de weg naar buiten bekenden kunnen tegen komen. Kortom, de openbaarheid maakt sociale controle mogelijk. Wanneer de coffeeshops worden verboden in de binnenstad zullen zij zich gaan vestigen in omgevingen als woonwijken. In woonwijken kunnen de shops niet goed gecontroleerd worden. Het nodigt tevens uit voor criminele activiteiten aangezien de overheid toch al de andere kant op kijkt wat betreft het gedoogbeleid. De overlast die de shops met zich mee brengen is erger in een rustige woonwijk dan in de drukke binnenstad. Vandaar ben ik ook eigenlijk van mening dat de shops juist moeten worden beperkt tot alleen de binnenstad.

Micky Kuijer

24 jaar

Forensic Psychology

Aan de grens wordt veel gedeald en dit breng een hoop overlast en criminaliteit met zich mee. Ik begrijp goed dat de Nederlandse regering hier wat aan wil doen, en sta daar dan ook volledig achter. Over het verplaatsen van de coffeeshops buiten Maastricht kan ik kort zijn: dat is gewoonweg een verplaatsing van het probleem, geen oplossing. Het invoeren van de wietpas laat aan mij veel te twijfelen over. Het is bewezen dat door het weigeren van Franse toeristen de overlast in Maastricht aanzienlijk is verminderd - een positief gevolg op de korte termijn. Op de lange termijn daarentegen denk ik dat het invoeren van de wietpas aanzienlijke problemen op kan gaan leveren, zoals bijvoorbeeld een opkomst van de illegale handel en het doorverkopen van wiet door leden met een wietpas aan toeristen zonder wietpas. Dit zal de vermindering van de

overlast op straat niet ten goede komen. Volgens Opstelten zou meer blauw op straat het dealen gaan voorkomen. Ik denk dat dit makkelijker gezegd is dan gedaan aangezien de straat niet de enige plek is om te dealen en daarbij wordt het een erg dure interventie.

Malon Peeters

21 jaar

UCM

Het verplaatsen van coffeeshops naar de randgemeenten van Maastricht komt op mij voornamelijk over als de verplaatsing van het probleem, in plaats van de oplossing. Statistieken van de gemeente Maastricht tonen aan dat in de afgelopen jaren steeds meer Maastrichtenaren naar coffeeshops zijn gegaan om wiet te verkrijgen, terwijl het totale wietverbruik constant is gebleven. Dit betekent dat de inwoners van Maastricht dus hun wiet steeds minder in het illegale circuit gaan halen. Wanneer de coffeeshops naar randgemeenten verplaatst worden, kan dit - onder lokale bewoners - weer tot een verhoging van de wiethandel in het illegale circuit leiden. In deze zin zou het beleid van de gemeente Maastricht dus een averechtse werking hebben, aangezien de controle op wiethandel zou verminderen. Daarnaast zijn het vooral de drugstoeristen, die speciaal komen voor grote hoeveelheden soft- en harddrugs, die voor overlast zorgen (in de vorm van verkeersoverlast, afval, etcetera). Deze drugstoeristen zullen waarschijnlijk nog steeds naar de coffeeshops komen, ook als ze verplaatst zijn naar randgemeenten. Hier zullen ze echter voor dezelfde overlast zorgen, alleen nu op een andere plek, waar normaliter ook nog eens minder politie surveillance en dus minder controle is. Over het geheel genomen lijkt het verplaatsen van coffeeshops naar randgemeenten me dus geen goed idee, aangezien het zal leiden tot een stimulans voor drugshandel in het illegale circuit en het daarnaast geen oplossing voor het probleem van overlast is. De overlast wordt op deze manier slechts verplaatst.

Robin Werner

20 jaar

International Business

Het grootste nadeel van coffeeshops in de binnenstad is m.i. dat er dan een hoop ongewenst volk rondloopt die andere mensen kunnen lastigvallen. Echter, in mijn beleving valt dit heel erg mee. Er is weliswaar een hoog percentage aan buitenlanders (vooral uit België en Frankrijk), maar die heb ik zelf nog nooit overlast zien veroorzaken. Een van de voordelen van de 'shops' in het centrum plaatsen is dat de politiemacht

in Maastricht eenvoudiger hun surveillerende taak kan uitvoeren. Ze weten nu waar de potentiële probleemveroorzakers zich centreren en hoeven daarom niet hun patrouillewagens over de hele regio te laten circuleren. Bovendien, stel je zou de coffeeshops niet meer toelaten in het centrum, zou het ondergrondse drugscircuit in Maastricht toenemen. Buitenlanders komen uiteindelijk toch naar het centrum om wiet te halen, want dat is altijd makkelijker te vinden. Ze lopen dan nog steeds rond in de stad op zoek naar een shop en vragen aan voorbijgangers waar ze dan hun verdovende middelen moeten kopen. Vervolgens zullen er dan altijd een aantal attente Nederlanders zijn die de drugstoeristen willen voorzien van hun benodigdheden. Het resultaat is dus dat de drugsrunners van hun scooters afstappen en gewoon door het centrum van Maastricht gaan wandelen terwijl de concentratie van de politie op straat wordt verkleind.

Iris van Drunen

18 jaar

Biomedische wetenschappen

Naar mijn mening zijn de plannen van de gemeente Maastricht om de coffeeshops uit het centrum van Maastricht naar de rondom liggende gemeente te verplaatsen niet goed doordacht. De problemen omtrent drugstoerisme worden niet opgelost, maar slechts verplaatst. Maastricht is onder de drugstoeristen niet alleen geliefd vanwege de ligging, ook is de drugs in Nederland veel goedkoper dan in onze buurlanden. Dit betekent dat het probleem onder iedere omstandigheid zich voor zal blijven doen. Ik denk dat na het verplaatsen van de coffeeshops naar een buurtgemeente, meer illegalen die handelen in drugs zich in het centrum van de Limburgse hoofdstad vestigen om de (buitenlandse) drugstoeristen van hun behoeften te voorzien. De toename van de illegale drugshandel zal de veiligheid in de straten van Maastricht geen goed doen. Ook is het mogelijk dat er in neppe of schadelijke drugs gehandeld gaat worden, wat in legale coffeeshops nog ondenkbaar leek. Kortom: wil er nog controle zijn over de verkoop van drugs, dan is het voortbestaan van de coffeeshops in het centrum een vereiste.

Poll:

Ja	59%	
Nee	32%	
Geen mening	9%	

Een kind als medicijn

Een beschouwing over preimplantatie genetische diagnostiek

Het leven van Sara en Brian Fitzgerald zal nooit meer hetzelfde zijn wanneer ze te horen krijgen dat hun dochter Kate leukemie heeft. De familie, en met name Sara, is bereid er alles aan te doen om Kate in leven te houden. Als blijkt dat hun laatste kans inhoudt dat ze een kind moeten krijgen waarmee ze het leven van Kate zouden kunnen redden, is dat dan ook wat er gebeurt. Nieuwe dochter Anna is hun enige hoop. Maar als Anna 11 jaar is komt ze in opstand om haar beenmerg af te staan.

Op 27 augustus 2009 ging *My Sister's Keeper* in première, een verfilming van het gelijknamige boek van Jodi Picoult. Het aangrijpende thema zorgde wereldwijd voor veel opschudding en voedde de discussie over de rechtmatigheid van het verwekken van een kind met als voornaamste doel het redden van het leven van een ander kind. De meningen hierover zijn sterk verdeeld en op internationaal niveau verschillen de wettelijke regelingen dan ook terdege van elkaar. Hoe ver mag je gaan om iemand te genezen?

Lisa van Weert

Achtergrondinformatie

Wanneer wordt gesproken over seks in relatie tot het recht wordt doorgaans onmiddellijk gedacht aan verkrachtingen, gedwongen prostitutie, kindermisbruik en andere gruwelijke gewaarwordingen. Uiteraard is dit slechts het topje van de ijsberg en zijn er tevens talloze andere raakvlakken tussen seksualiteit en de wet. Zo ook de geboorte van kinderen, en daarmee preimplantatie genetische diagnostiek.

In dit artikel wordt de rechtmatigheid van een specifieke vorm van preimplantatie genetische diagnostiek, ofwel PGD, aan de kaak gesteld. PGD is een proces om genetische afwijkingen op te sporen in eicellen of embryo's voordat deze zich innestelen in de baarmoeder van een vrouw. De vorm van preimplantatie genetische diagnostiek die hier wordt uitgelicht, is er een met behulp van HLA-typering. Deze methode maakt het mogelijk een embryo te selecteren dat én gezond is én bovendien een weefseltype heeft dat identiek is aan dat van een ouder broertje of zusje. Zo kan het nieuwe kind, ook wel een saviour

baby genoemd, als donor fungeren voor zijn zieke broer of zus en op die manier bijdragen aan de genezing.

Wettelijke grondslag

Zoals hiervoor al kort genoemd werd, wordt er wereldwijd erg uiteenlopend gedacht over toepassing van PGD met als doel een donorkind te verkrijgen. Waar de techniek in sommige landen met open armen wordt ontvangen, stuit het in veel andere landen juist op flinke weerstand. Het zal dan ook niet verbazen dat de wetten van deze verschillende landen nogal van elkaar variëren. In landen als Oostenrijk, Zwitserland en Italië hebben wensouders geen mogelijkheid tot PGD/HLA, omdat de behandeling wettelijk verboden is. In veel andere landen is de methode wel toegestaan of niet gereguleerd en daarmee toegelaten.

Nederland is een van de landen waar deze vorm van preimplantatie genetische diagnostiek in beginsel is toegestaan. In beginsel, omdat er uiteraard wel enkele voorwaarden worden gesteld alvorens de techniek toegepast mag worden. De Regeling pre-

implantatie genetische diagnostiek van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 16 februari 2009 zegt het volgende: "HLA-typering uitsluitend ten behoeve van een ander is niet geoorloofd, aangezien het 'nieuwe' kind dan alleen ter wereld komt ten behoeve van het andere kind." Met andere woorden: PGD/HLA is alleen geoorloofd als het nieuwe kind niet enkel als donor dient. Hoewel deze voorwaarde in eerste instantie vanzelfsprekend en daarnaast gemakkelijk te vervullen lijkt, brengt deze wel degelijk moeilijkheden met zich mee.

Ethische afwegingen

Hoofdzakelijk vanuit moralistisch oogpunt is PGD/HLA een veelbesproken onderwerp. Het vraagstuk of kinderen ter wereld gebracht mogen worden om als donorkind te fungeren ten behoeve van een ziek broertje of zusje, kent bepaald geen eenduidige uitkomst en ethische overwegingen zijn in deze dan ook onontkoombaar. De voornaamste vrees die bestaat omtrent PGD in combinatie met HLA typering, is de mogelijkheid dat ouders hun nieuwe

baby enkel zouden zien als een medicijn om hun eerdere, zieke kind meer kansen op genezing te bieden. Over het algemeen bestaat de opvatting dat geen enkel kind slechts een instrument mag zijn om een ziek broertje of zusje te redden. Het dient een kind te zijn dat gewenst en geliefd is om zichzelf. Dit beding is echter lastig te waarborgen. Want hoe kan expliciet uitgesloten worden dat een kind uiteindelijk niet alleen maar als een middel dient? Het zal niet tot de verbeelding spreken, dat dat welhaast onmogelijk is. Het belang van de vraag of ouders daadwerkelijk de onvoorwaardelijke intentie hebben het welzijn van het donorkind na te streven, lijkt echter zo groot dat sommige ethici een bijkomende voorwaarde stellen waaraan wensouders met een vraag naar PGD/HLA moeten voldoen. Zij menen dat wanneer ouders reeds naar een volgend kind verlangden voor hun bestaande kind ziek werd, een nieuw kind zeker gewenst zou zijn om zichzelf. We kunnen ons echter afvragen of de liefde van ouders tegenover hun kinderen wel afhangt van het bestaan van een kinderwens vóór de nood aan een HLA-identiek broertje of zusjes.

Anderzijds kan in twijfel worden getrokken of het wel wenselijk is zo veel waarde aan de overweging van de ouders te hechten. Mensen nemen kinderen om legio verschillende redenen, zoals om de familielijn door te zetten, het redden van een huwelijk en ook ter bevordering van de economische en psychologische status. Dit

wordt, zolang het kind maar als eigen identiteit wordt gezien, veelal niet als onethisch beoordeeld. Waarom zou dat bij PGD anders moeten zijn? Er kan dus beargumenteerd worden dat indien een kind als een waardig individu behandeld wordt, het niet van belang is wat de oorspronkelijke intentie van de ouders was.

Naast het onvoorspelbare oogmerk van de ouders, is de kans dat een saviour baby zijn hele leven lang als donor aangesproken zal worden een belangrijke reden om van PGD/HLA af te zien. Hij of zij mag natuurlijk geen levensverzekering vormen voor zijn of haar broer of zus. Bovendien kunnen behandelingen als beenmergtransplantaties ongelofelijk belastend zijn en er moet dan ook bedacht worden of je een kind dit wel aan kan doen. Het uitgangspunt voor een afweging mag vanzelfsprekend niet zijn dat de risico's voor de donor niet opwegen tegen de voordelen van het zieke kind wiens leven hierdoor zou kunnen worden gered.

Overigens bestaat er ook altijd nog het psychologische aspect. De psychologische gevolgen voor het donorkind zijn op voorhand zeer moeilijk in te schatten. Enerzijds kan het doneren van bloed uit de navelstreng of beenmerg psychologisch bijdragen tot het welzijn van het donorkind, het kan een trots gevoel geven. Anderzijds, is er kans op psychologische schade, door de druk op het donorkind om te voldoen aan de verwachtingen van de ouders. In geval het zieke broertje of

zusje overlijdt en het donorkind onmogelijk kan slagen in de verwachtingen, kan dit leiden tot teleurstelling.

Keuze

Uit bovenstaande blijkt dat met nogal wat aspecten rekening gehouden moet worden alvorens een besluit genomen kan worden over de toepassing van PGD/HLA. Maar wie is uiteindelijk degene die de beslissing neemt? Wie mag overwegen welk belang het zwaarst weegt? Volgens de Regeling preïmplantatie genetische diagnostiek kan de beoordeling of PGD de aangewezen behandeling is alleen in de relatie tussen patiënt en behandelaars plaatsvinden. In sommige gevallen is die afweging dusdanig complex dat een multidisciplinaire benadering vereist is. Dit gebeurt door een team waarin artsen van verschillende vakgebieden zitting hebben, zoals klinische genetici, gynaecologen, analisten, cytogenetici en moleculair biologen. Verplicht is in elk geval dat in dat team ten minste één ethicus aanwezig is. Er zijn tevens een aantal criteria die bij de beoordeling over het al dan niet uitvoeren van PGD/HLA in ogenschouw dienen te worden genomen. De ernst van de ziekte, de behandelmogelijkheden, aanvullende medische criteria en psychische en morele factoren zijn hiervan de belangrijkste voorbeelden. Uiteraard gaat het hierbij altijd om een individuele beoordeling per casus.

Conclusie

Aan de hand van dit artikel is getracht duidelijk te maken dat het ontzettend moeilijk is te oordelen over de algemene toepassing van PGD/HLA. Elke specifieke casus vereist een eigen specifieke overweging. Dit is dan ook een van de redenen dat de techniek in veel landen zelden wordt toegepast. En hoewel er binnen Europa en ook binnen de wereld op steeds meer vlakken samengewerkt wordt, heerst er op het gecompliceerde gebied van preïmplantatie genetische diagnostiek tot op heden te veel verdeeldheid om ook maar te kunnen denken over een universele regeling. ■

Drugsgerelateerde criminaliteit

Een veelzijdig begrip

Drugs smokkelen, hennepteelt, heroïne dealen, XTC maken en wiet verkopen. Dit zijn de dingen waar de gemiddelde mens het eerste aan denkt bij de term 'drugsgerelateerde criminaliteit'. Echter is dit een totale misvatting met betrekking tot het begrip. Drugsgerelateerde criminaliteit gaat veel verder dan deze overtredingen. Daarnaast rijst de vraag of het drugsgebruik ontstaat door criminaliteit, of dat de criminaliteit ontstaat door drugsgebruik. Wie was er eerder, de kip of het ei?

Lisa de Boer

Drugs en criminaliteit

Drugsgerelateerde criminaliteit wordt omschreven als 'delicten die gepleegd zijn onder invloed van illegale drugs, misdrijven door gebruikers om hun verslaving te kunnen bekostigen en misdaden die nodig zijn om de werking van de drugsmarkten te beïnvloeden'. Bij dit laatste moet gedacht worden aan omkoperij en dergelijke. Deze vorm van criminaliteit is moeilijk meetbaar omdat deze niet goed geregistreerd kan worden, er zijn echter wel feiten over bekend. Zo is gebleken dat een meerderheid van de drugsgebruikers ooit met justitie in aanraking is gekomen. Ook hebben gevangenen in meerdere onderzoeken bekend dat zij onder invloed waren van drugs toen zij het delict pleegden waarvoor zij gevangen zitten. Uit dit soort onderzoeken komt vaak naar voren dat meer dan de helft van de gevangenen die een delict hebben gepleegd onder invloed van drugs waren. Ook is gebleken dat het onder jongeren vaak meer gaat om invloed van alcohol in plaats van drugs. Uit alle onderzoeken komt wel naar voren dat een echt causaal verband niet gelegd kan worden.

Preventie

Preventie van drugsgerelateerde criminaliteit wordt gezien als een belangrijk onderwerp binnen Europa.

Echter, omdat het een vrij breed begrip is en dit begrip in verschillende landen ook een verschillende definitie heeft, is het een lastig probleem om aan te pakken. Volgens het Europese Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving bevat het begrip drugsgerelateerde criminaliteit vier soorten van criminaliteit. Ten eerste psychofarmacologische criminaliteit, dit zijn strafbare feiten die zijn begaan onder invloed van drugs. Ten tweede economisch-dwangmatige criminaliteit, strafbare feiten waarbij wordt beoogd geld te verwerven om het drugsgebruik voort te kunnen zetten. Daarnaast bestaat het nog uit systematische criminaliteit, de strafbare feiten die nodig zijn om de handel te kunnen voortzetten, zoals eerder genoemd bijvoorbeeld omkoperij, maar ook activiteiten met betrekking tot vervoer en verkoop. Als laatste vallen ook overtredingen van de narcotica-wetgeving onder drugsgerelateerde criminaliteit. Dit zijn handelingen die een overtreding vormen van de Opiumwet en haar aanverwante wetten.

Psychofarmacologische delicten

Wanneer men psychoactieve middelen (drugs) gebruikt, kunnen deze middelen tot hevige emoties leiden. Zoals agressie en gewelddadigheid, maar ook paranoia, stemmingswisselingen en een verminderd oordeels-

vermogen zijn kenmerken die vaak gepaard gaan met het gebruik van drugs. Dit zijn allemaal gemoedstoestanden die kunnen leiden tot crimineel gedrag. Daarnaast wordt onder deze vorm van delicten ook geweld tegen een slachtoffer dat onder invloed is van een psychoactieve stof gerekend, daar deze slachtoffers vaak verward zijn. Dit kan bijvoorbeeld gaan om seksueel geweld of beroving.

Ook alcohol kan voor gedragsveranderingen zorgen en opvallend is dat juist alcohol vaak meer agressie opwekt, aangezien er ook drugs zijn die juist de agressie en prikkelbaarheid verminderen. Vooral de stimulantia in drugs zijn van grote invloed op agressiviteit. Dit zijn stoffen waarvan bekend is dat ze psychotische gedragsstoornissen veroorzaken en bestaande gedragsproblemen stimuleren. Toch is er geen duidelijk bewijs dat deze stoffen crimineel gedrag veroorzaken, de invloed van bepaalde stoffen is toch verschillend per persoon en afhankelijk van meerdere factoren.

Economisch-dwangmatige delicten

Binnen deze vorm van delicten wordt ook een onderscheid gemaakt tussen twee soorten, de consensuele criminaliteit, dit gaat vooral om dealen of bijvoorbeeld prostitutie, en de ver-

wervingscriminaliteit, winkeldiefstal, inbraken e.d. Het gaat hier eigenlijk om het verwerven van geld waarvan de misdadigers weer drugs kunnen kopen. Het komt echter ook voor dat de overtreders direct uitbetaald krijgen in drugs. Ook het inbreken bij apotheken en vervalsen van recepten om zo medicijnen te verkrijgen valt onder deze vorm van criminaliteit, die medicijnen kunnen als vervangende worden gezien voor drugs. Tevens zijn fraude en verduistering een voorbeeld van verwervingscriminaliteit, echter is hiervoor wel meer vaardigheid benodigd. Deze vorm van verwervingscriminaliteit wordt ook wel 'witteboordencriminaliteit' genoemd. Dit is afgeleid van het feit dat fraude en dergelijke meestal begaan wordt door mensen in hogere functies, met een witte boord van een overhemd dus. In het begrip komt ook het woord 'dwangmatig' voor, dit omdat de overtredingen die gepleegd worden afhankelijk zijn van de drug waar het om gaat. Toch moet ook opgemerkt worden dat niet alle drugsgebruikers geld verwerven door middel van illegale activiteiten, er zijn ook gebruikers die hun gebruik aanpassen aan hun financiële situatie, of die proberen de legale opbrengsten te verhogen, of de uitgaven te verlagen.

Systemische delicten

Dit onderdeel van de drugsgereleerde criminaliteit heeft vooral te maken met de uitvoering van de handel van verboden middelen. Het gaat hierbij meestal om geweldshandelingen (bijvoorbeeld mishandeling en doodslag) die als noodzakelijk geacht worden om de aanvoer, vervoer en het gebruik van verboden middelen te bewerkstelligen. Vaak wordt in deze situaties geweld gebruikt om dingen te beheersen of af te dwingen. Het kan ook gaan om nog veel ergere misdrijven zoals misdrijven tegen de mensheid, vaak gepleegd door drugsmokkelaars. In de drugsmarkt is geweld misschien wel noodzakelijk, omdat de drugsmarkt een illegale markt is kunnen de partijen

zich bij een conflict niet wenden tot het handelsrecht. Deze conflicten moeten dus op een andere manier worden opgelost en dit zorgt voor veel problemen.

Overtredingen van de narcoticawetgeving

Dit gedeelte van het begrip is eigenlijk datgene waar iedereen aan denkt bij de term 'drugsgereleerde criminaliteit'. Het gaat om het gebruik, bezit, telen, produceren, importeren en handelen in drugs. Ook vallen hieronder het witwassen van geld en bijvoorbeeld het rijden onder invloed van drugs. Dit worden ook wel de drugswetdelicten genoemd. Ondanks dat het voor de gemiddelde mens juist datgene is wat in je opkomt bij de term 'drugsgereleerde criminaliteit', wordt dit gedeelte in onderzoeken vaak niet meegenomen. Dit komt omdat de relatie tussen drugs en criminaliteit in dit geval heel anders is dan in de andere drie gevallen. Het hoeft niet zo te zijn dat een overtreder die deze vorm van illegale handelingen begaat ook daadwerkelijk zelfs drugs gebruikt, of daardoor beïnvloed wordt.

Verband

Het verband tussen drugs en criminaliteit blijft lastig aan te geven, enerzijds worden er strafbare feiten gepleegd als gevolg van drugsgebruik, dus om de drugs te kunnen bekostigen. Anderzijds hangt er ook

een bepaalde status aan drugs in het criminele circuit, het kan gezien worden als een teken van rijkdom. In dit voorbeeld is dan eerder het drugsgebruik een gevolg van criminaliteit. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat het niet mogelijk is om aan te geven wat uiteindelijk oorzaak en wat gevolg is, dit kan namelijk per persoon veranderen in de loop der tijd. Uit onderzoek is wel gebleken dat er risicofactoren zijn die de kans op betrokkenheid bij drugs en criminaliteit vergroten, deze houden vaak verband met de levensstijl van een persoon. De factoren hebben te maken met sociale aspecten, cultuur aspecten, omgevingsfactoren en dergelijke.

Drugsbeleid

Vroeger speelden overheden van verschillende landen een rol in de drugshandel, omdat men daar een einde aan wilde maken, besloten veel landen om te zoeken naar een oplossing voor dit probleem. Dit heeft er toe geleid dat er vandaag de dag meer dan 180 landen zijn die deel uitmaken van verschillende conventies van de Verenigde Naties. Deze conventies zorgen met elkaar voor een soort van controle over de drugshandel. Echter is er ook een nadeel verbonden aan dit internationale systeem van controle, er is een zwarte markt ontstaan.

Daarnaast heeft het verbod van bepaalde drugs de opkomst van andere

Master the class

Op 19 t/m 21 april krijgen 24 toptalenten de kans zich uit te leven tijdens onze Masterclass. Ben je 3^e- of 4^e jaars rechtenstudent? Wil je advocaat, fiscalist of notaris worden? En kun je een case meesterlijk oplossen? Meld je dan vóór 5 maart 2012 aan via werkenbijnautadutilh.nl.

ADVOCATEN • NOTARISSEN • BELASTINGADVISEURS
Amsterdam Brussel Londen Luxemburg New York Rotterdam

| Room for you

alternatieve drugs in de hand werkt, hierbij is niet altijd even goed rekening gehouden met het gezondheidsaspect. Toch wordt het huidige drugsbeleid wel gezien als een verbetering, ondanks de bestaande negatieve effecten. De werelddrugsmarkt is door dit beleid gestabiliseerd, dit is gebleken uit onderzoeken in de periode van 1996 tot 2006.

Ondanks dat veel landen deel uit maken van internationale conventies, hebben de landen individueel vaak een verschillend drugsbeleid. Zo is in Nederland het bezit van softdrugs voor eigen gebruik toegestaan, waar in sommige andere landen (bijvoorbeeld Frankrijk en Zweden) al het drugsgebruik verboden is. Daarnaast zijn de strafmaten per land verschillend, dit varieert van een gevangenisstraf tot geen strafvervolgning of slechts een waarschuwing.

Vergelijking

Zoals al eerder vermeld, is het moeilijk om duidelijke cijfers en conclusies naar voren te brengen met betrekking tot drugsgerelateerde criminaliteit. Toch zijn wel rapporten naar buiten gebracht en ook vergelijkende onderzoeken van Nederland met andere landen tonen interessante ontwikkelingen. Zo is gebleken dat in de periode van 1990 tot 2000 in heel Europa het aantal drugsdelicten is toegenomen. De gegevens van

Nederland als individu wijken hier niet van af. In deze periode gaat het voornamelijk om een toename van aan persoonlijk gebruik gerelateerde delicten en is de toename van drugshandeldelicten juist minder toegenomen. Toch moet ook hierbij worden aangemerkt dat er ook meer wordt geregistreerd en beter wordt bijgehouden wat voor delicten er worden begaan, dit kan ook van invloed geweest zijn op de stijging van delicten. Daarnaast is ook de opsporing van drugscriminaliteit geïntensiveerd, dit heeft hoogstwaarschijnlijk ook bijgedragen aan de vermeerdering van delicten. In Nederland is echter een afwijking te vinden met betrekking tot het soort drugsdelicten. De stijging van drugscriminaliteit in Nederland kan namelijk niet bestaan uit het aantal gevallen van gebruik en bezit voor eigen gebruik, aangezien deze gevallen over het algemeen niet worden bestraft.

Wanneer men kijkt naar het verband tussen drugs en criminaliteit, is dit in alle landen lastig te peilen, er is geen causaal verband. Toch is er in alle landen een samenhang tussen deze twee en wijkt Nederland hier niet vanaf. Met betrekking tot gedetineerden is in Europa gemiddeld 50 tot 70% van de gedetineerden drugsgebruiker of drugsgebruiker geweest. Ook wordt er veel drugs gebruikt in de gevangenis en Nederland is ook

op deze gegevens geen uitzondering. Wat daarnaast opvalt, is dat over het algemeen de kans op veroordeling is afgenomen voor de meeste delicten, behalve voor gewelddelicten. Waar voor drugswetdelicten in 1990 de kans op veroordeling nog 53% was, is dat in 2009 nog slechts 20%. Toch blijkt dat vergelijkingen moeilijk te maken zijn, dit komt mede door het feit dat er geen eenduidige definitie is van het begrip 'drugsgelateerde criminaliteit'. Hierdoor kan men nooit een geheel duidelijke vergelijking maken aangezien er andere gegevens worden onderzocht. Dit heeft er toe geleid dat de vergelijkingen meestal eerder worden gemaakt met voorgaande jaren in hetzelfde land, dan dat men echt de landen tegen elkaar kan afzetten.

Uit veel vergelijkingen komt naar voren dat het aantal drugswetdelicten in Nederland veel lager ligt dan in andere landen, de reden hiervoor is dat in Nederland persoonlijk gebruik niet strafbaar is.

Conclusie

Het begrip 'drugsgelateerde criminaliteit' is een zeer breed begrip dat over het algemeen niet bij iedereen goed bekend is. Waar de gemiddelde mens hier een totaal andere invulling aan zou geven dan de juiste is, blijkt dat ook landen er een verschillende definitie voor hebben. Daarnaast wordt duidelijk dat het heel lastig is om de tendens in de drugscriminaliteit duidelijk weer te geven. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat het gaat om een illegale markt, waarin natuurlijk weinig geadministreerd wordt. Ook tussen landen onderling zijn vergelijkingen moeilijk te maken daar deze vaak verschillende definities voor het begrip hanteren en dus ook andere gegevens onderzoeken. Wat wel blijkt is dat met drugs een hoop criminaliteit gepaard gaat, of andersom. Net zoals de vraag met betrekking tot de kip en het ei, zal ook bij drugs en criminaliteit deze vraag niet snel tot een eenduidig antwoord leiden. ■

‘Jurist in Bedrijf’

**Ellen Loeffen
Isabel Somers**

Voor het onderdeel Jurist in Bedrijf zijn we dit keer op bezoek gegaan bij W&W Advocaten in Den Bosch. We spreken Wendy van Grieken en Willemijn van den Bouwenhuizen, alumni van de UM, over hun studententijd, hun studiekeuze en hun eigen kantoor.

..... Waarom hebben jullie voor de studie rechten gekozen?

Willemijn: ‘Aan het einde van mijn middelbare school periode ben ik in verschillende steden gaan kijken naar studies. Ik heb veel Model United Nations gedaan, dus ik wilde graag iets internationaals studeren. In Groningen was een leuke studie, Bestuur en beleid in internationale organisaties, maar uiteindelijk is het European Law School in Maastricht geworden. Ik vond de sfeer in Maastricht ook meteen heel erg leuk. Ik heb eerst nog een jaar Fiscaal Recht gedaan, maar ben uiteindelijk geswitcht naar Nederlands Recht. Hierdoor heb ik wat langer over mijn studie gedaan. Tegen het einde ben ik dubbele vakken gaan lopen, waardoor ik uiteindelijk binnen vijf jaar ben afgestudeerd.’

Tijdens je studie heb je eigenlijk geen flauw idee van hoe het recht in elkaar zit. Tijdens mijn studie heb ik stage gelopen bij de advocatenpraktijk van de UM. Je mag daar meteen heel veel dingen zelf doen, waardoor je echt een idee krijgt van wat je doet als je advocaat bent. Voor mij was dit een soort van redding omdat ik het spelelement van rechten zag en daardoor wist ik dat ik het leuk vond.’

Wendy: ‘Ik werd afgekeurd voor luchtverkeersleider en wist toen echt niet wat ik wilde gaan doen. Ik woonde toen in België en al mijn vrienden gingen in België studeren. Mijn ouders wilden dat ik in Nederland ging studeren. Maastricht was de dichtstbijzijnde stad in Nederland en European Law School klonk wel gaaf. Na een jaar vond ik het echter een beetje te politiek. Toen ben ik nog een jaar Econometrie gaan studeren, maar daarna heb ik Nederlands Recht snel afgemaakt. De keuze voor Nederlands Recht was dus niet heel bewust. Uiteindelijk is het allemaal goed gekomen, maar als ik het opnieuw mocht doen, zou ik toch een andere studie gaan doen.’

Hoe hebben jullie je studietijd in Maastricht ervaren en hebben jullie ook wat naast je studie ondernomen?

Willemijn: ‘Ik heb in het begin weinig studie gerelateerd gedaan, alleen een jaar bij Ouranos maar dat was vooral voor de korting op mijn boeken. Na mijn stage bij de advocatenpraktijk ben ik daar wel blijven werken als student assistent.’

Wendy: ‘Ik ben oprichtster van het dispuut Femmes Tastiques, dus wij

voelden ons verplicht om elke dag de stad in te gaan. Dat was vooral erg gezellig. Verder zat ik bij de ESN en heb ik twee jaar bij de Vrouwenrechtswinkel gewerkt. Ik heb ook jaren bij John Mullin’s gewerkt.’

Zijn jullie meteen de ‘advocaten wereld’ ingerold na jullie studie en hoe is dat gegaan?

Willemijn: ‘Na mijn studie ben ik bij een klein kantoor in Maastricht begonnen. Ik mocht en moest daar ook alles doen. Een eerste gedeelte van de beroepsopleiding heb ik daar dus gedaan, dat moest ik gewoon door. Ik wilde me niet laten kennen. Er zijn vrij veel mensen die tussentijds na het eerste gedeelte stoppen. Vaak valt de opleiding namelijk tegen, je hebt minder contact met cliënten dan je verwacht en het is minder spannend. Vaak wordt je echt in het diepe gegooid. Ik zeg altijd: ‘ik ben in het ravijn gesmeten’. Zo kreeg je vaak als opdracht mee: ‘doe jij maar wat jij denkt dat goed is’. Je weet nog helemaal niks, dus het is echt allemaal zelf uitzoeken. Je leert pas echt als je gaat werken’.

Wendy: ‘Ik wilde eigenlijk rechter worden. Ik heb mijn scriptie toen ook heel snel moeten schrijven’.

ven zodat ik stage kon gaan lopen bij de rechtbank. Ik kwam er toen achter dat ik het eigenlijk heel erg saai vond. Ik ben daar wel blijven hangen als griffier maar uiteindelijk toch aan de opleiding begonnen bij een advocatenkantoor. Tijdens de opleiding dacht ik wel vaak 'is dit het wel?', maar ik heb het toch afgemaakt. Je moet zoveel dingen zelf uitzoeken. Dat is vooral bij de kleine kantoren zo. Ik ben begonnen bij een kantoor van twintig advocaten, een gemiddeld kantoor dus. Daar werd ik minder in het diepe gegooid dan bij kleinere kantoren. Ik werd meer bij de hand genomen.'

Waarom hebben jullie ervoor gekozen om (samen) een advocatenkantoor te starten op zo'n jonge leeftijd?

Wendy: 'Ik ben na mijn advocatenopleiding verder gegaan in de advocatuur. Na een jaar of zes ben ik bij een groot bedrijf aan het werk gegaan als huisadvocaat en HR. Toen mijn oudste zoontje naar school ging, ging het heel slecht met de naschoolse opvang. Ik heb toen besloten om voor mezelf te beginnen zodat ik van het probleem van de

naschoolse opvang af was. Dat ging eigenlijk allemaal goed. Een cliënt bestand heb je vrij snel bij elkaar.'

Willemijn: 'Ik werkte voor een maatschap, maar die viel uit elkaar. Ik wist niet goed waar ik heen moest. Ik kende Wendy al uit Maastricht en we hadden wel eens voor de grap gezegd dat we samen een kantoor gingen beginnen. Toen de situatie zich voordeed hoefde ik niet lang te denken. Ik heb toen dus besloten om samen met Wendy verder te gaan. Dat is nu anderhalf jaar geleden.'

Is het hebben van een eigen kantoor goed te combineren met jullie gezinsleven?

Wendy: 'Het is druk. Ook vanwege de financiële druk die er op je rust. Maar van de andere kant heb je met een eigen kantoor veel meer vrijheid dan in de loondienst. Dat is voor ons en voor ons gezin natuurlijk ideaal.'

Willemijn: 'Ik denk dat wij allebei qua uren meer dan fulltime werken. Het voordeel is echter dat wij onze uren veel makkelijker kunnen verdelen. Als er overdag wat met mijn kind aan de hand is en ik dus even weg moet, ga ik 's avonds gewoon wat langer door.'

Wat is het verschil tussen een eigen kantoor hebben en 'onder' iemand werken? Wat vinden jullie het fijnst?

Wendy: 'Het is fijner om voor jezelf te werken dan onder iemand. Het is heel lastig om nu nog terug te gaan naar de loondienst als je eenmaal voor jezelf hebt gewerkt. Het is wel belangrijk om eerst ervaring op te doen in loondienst. Het is bijna onmogelijk om in een keer voor jezelf te beginnen. Je hebt die eerste jaren van ervaring gewoon nodig.'

Wat voor zaken behandelen jullie voornamelijk?

Willemijn: 'Wij behandelen alleen maar arbeidsrecht. Hierbij heb je weinig zaken in de rechtbank (com-

paritie), tenzij het om een kort geding gaat. Het komt vaak voor dat de zittingsdatum al vaststaat, maar dat de zaak op het laatste moment toch nog geregeld wordt. Het komt dus maar heel weinig voor dat we voor de rechter moeten verschijnen. Er wordt voornamelijk in het strafrecht veel gepleit. Bij comparitie hoef je vaak al niet eens meer een pleitnota te overleggen en de rechter stelt de vragen vaak rechtstreeks aan de cliënt.'

Wendy: 'De Belgen kunnen pas echt goed pleiten. Zij zijn scherp, inhoudelijk heel sterk en hebben humor. Door de Jonge Balie worden vaak pleitwedstrijden georganiseerd voor de Zuidelijke Nederlanden en België. De Belgen winnen dan altijd.'

Zouden jullie het net afgestudeerde studenten aanraden om zelf een kantoor te starten en hebben jullie nog tips?

Wendy: 'Als je echt zelf een kantoor wil starten, ga dan eerst bij een kantoor ervaring opdoen. Kies hierbij dan niet voor een al te groot kantoor maar een gemiddeld kantoor. Bij een te groot kantoor duurt het vrij lang voor je echt contact met cliënten mag onderhouden en zelf beslissingen mag maken. Bij een kleiner kantoor doe je deze ervaring al eerder in je carrière op. Het is daarnaast heel gezellig om op een kantoor te werken. Je hebt veel borrels en activiteiten samen en dan is er ook nog de Jonge Balie.'

Willemijn: 'Bij een kleiner kantoor leer je veel duidelijker hoe een proces in elkaar zit. Deze informatie is onmisbaar als je een eigen kantoor wil beginnen. Het is sowieso bijna onmogelijk om meteen zelf een kantoor te starten. Probeer eerst vijf of zes jaar ervaring op te doen en houd de beroepsopleiding vol. Het is een kwestie van doorzetten want het is wel wennen in het begin om na het studentenleven te beginnen met werken.' ■

"Het is heel lastig om nu nog terug te gaan naar de loondienst als je eenmaal voor jezelf hebt gewerkt. Het is wel belangrijk om eerst ervaring op te doen in loondienst. Het is bijna onmogelijk om in een keer voor jezelf te beginnen"

Muziekrecht

Een cd in de winkel kopen was een aantal jaar geleden nog de normaalste zaak van de wereld. Toch is er de laatste jaren wel wat veranderd. Veel platenzaken zijn verdwenen of zijn veranderd in een dvd/game-store met, als het meezit, twee rekken cd's. Elektronische distributie van muziek heeft de toekomst. Het downloaden van muziek om het vervolgens op een cd te branden of op je iPod te zetten is steeds populairder geworden. Ook muziekcatalogi zoals iTunes en Spotify zijn op menig computer te vinden. En wat te denken van de muziek van artiesten die gebruikt wordt in films, series en tv-reclames. Wie kent de reclame van het WNF niet met 'It's a beautiful day' van Queen? Maar wat krijgt die artiest nu eigenlijk? En wat krijgt de auteur? Zij beschikken immers over de exclusieve rechten op openbaarmaking en verveelvoudiging van hun prestaties.

Eline Loeffen

Artiest en auteur

Wat is een artiest en wat is een auteur? Hoewel veel mensen denken het onderscheid goed uit te leggen, blijkt deze vraag toch nog moeilijker dan gedacht. In de professionele muziekindustrie wordt onder 'artiest' verstaan: de uitvoerend kunstenaar (zanger, musicus) wiens uitvoerende prestatie voor het eerst wordt vastgelegd op een voorwerp dat geschikt is om de opgenomen prestatie te reproduceren of openbaar te maken (zie tevens artikel 1 Wet Naburige rechten). Het gaat dan meestal om de zanger van een lied. Onder 'auteur' wordt in de professionele muziekindustrie verstaan: de maker van een muziekwerk, met of zonder tekst (zie de artikelen 1 en 4 Auteurswet). Het zal gaan om de componist en/of tekstschrijver van een muzikaal werk.

Auteursrecht en Wet op de naburige rechten

Wanneer een persoon iets origineels heeft gemaakt, wil hij natuurlijk niet dat iemand anders zomaar met zijn idee ervandoor kan gaan. Om dit te voorkomen is het auteursrecht in het leven geroepen. Dit recht maakt het mogelijk dat iedereen die werken creëert als enige mag beslissen over de exploitatie daarvan. Bovendien kan jij als maker van het werk

ervoor zorgen dat het beschermd wordt tegen misbruik door anderen. In artikel 1 Auteurswet wordt het auteursrecht als volgt omschreven: *Het auteursrecht is het uitsluitend recht van de maker van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, of van diens rechtverkrijgenden, om dit openbaar te maken en te verveelvoudigen, behoudens de beperkingen bij de wet gesteld.*

Wanneer iemand het auteursrecht op een werk heeft, beschikt diegene over twee exclusieve rechten: het alleenrecht om het beschermde werk openbaar te maken en het alleenrecht om het te verveelvoudigen. Omdat de maker van het werk als enige de auteursrechtelijke zeggenschap over het werk heeft, is voor alles wat een ander er mee wil doen in beginsel de voorafgaande toestemming van de auteursrechthebbende nodig.

Behalve het auteursrecht kennen we ook naburige rechten. Dit zijn rechten die bescherming geven aan de creatieve inspanningen en prestaties van uitvoerend kunstenaars, producenten van geluidsopnamen en omroeporganisaties. De naburige rechten zijn vastgelegd in de Conventie van Rome uit 1961. Voor Nederland staan de rechten van uit-

voerend kunstenaars, producenten van geluidsopnamen en omroeporganisaties in de Wet op de naburige rechten uit 1993. Deze wet geeft de rechthebbenden het recht om: te beslissen of een uitvoering mag worden opgenomen, te beslissen of een opname vermenigvuldigd en op de markt gebracht mag worden en te beslissen of een opname uitgezonden of vertoond mag worden of ten gehore gebracht.

Het verschil tussen auteursrechten en naburige rechten is als volgt. Het auteursrecht is het recht van de maker van bijvoorbeeld een muziekwerk om dat openbaar te maken en/of te verveelvoudigen. Het auteursrecht geldt tot 70 jaar na het overlijden van de auteur. Naburige rechten, zijn rechten van o.a. uitvoerend kunstenaars en platenproducenten op het gebruik van hun muzikale prestaties. De beschermingstermijn van deze muziek is vastgesteld op 50 jaar.

Buma/Stemra en Sena

Voor auteurs is het onmogelijk om na te gaan waar en wanneer hun werk wordt gebruikt. Daarom hebben veel muzik auteurs zich aangesloten bij auteursrechtenorganisatie Vereniging Buma (Bureau voor Muziekauteursrecht) en de Stichting

Stemra (Stichting tot Exploitatie van Mechanische Reproductierechten der Auteurs). De bij hen aangesloten auteurs dragen hun werk ter exploitatie over aan deze organisaties waardoor zij rechthebbende worden van dit werk. Wil men auteursrechtlicenties verkrijgen dan kan zij in de meeste gevallen bij deze organisaties aankloppen. Omdat Buma en Stemra beiden op eenzelfde werkterrein opereren is uiteindelijk om praktische redenen ervoor gekozen om één bedrijf te vormen. Buma houdt zich vooral bezig met het regelen van toestemming en het incasseren van vergoedingen voor het in het openbaar ten gehore brengen van muziekwerken (de uitvoeringsrechten). Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan uitzendingen via de radio en televisie, concerten en muziek in een café. Stemra houdt zich vooral bezig met de toestemming die moet worden verkregen voor het vastleggen van muziekwerken op cd's, cd-roms en commercials. Bovendien dient men bij Stemra toestemming te krijgen om deze dragers verder te verveelvoudigen en te verspreiden. Wil een auteur dus aan zijn geld komen voor het gebruik van zijn muziek, dan zal deze zich veelal aansluiten bij Buma/Stemra. Als artiest heb je recht op een vergoeding wanneer jouw opname in het openbaar ten gehore is gebracht, of is uitgezonden op radio en/of televisie. Hier zijn wel een aantal voorwaarden aan verbonden. In de eerste plaats mag de opname op het moment van gebruik niet langer dan vijftig jaar geleden zijn uitgebracht. Ten tweede moet de opname gebruikt zijn na 1 juli 1993, dit was namelijk het moment waarop de Wet naburige rechten in werking is getreden. Ten slotte dient de oorspronkelijke producent van de geluidsoptname gevestigd te zijn in een land binnen de EU, EER of in een land daarbuiten dat de Conventie van Rome heeft geratificeerd. Voldoe je aan deze voorwaarden dan heb je als artiest een periode van drie jaar om aanspraak te maken

op je vergoeding. Aangezien veel artiesten niet weten hoe dit systeem precies werkt en niet weten wie, waar en wanneer hun muziek draait, is Sena in het leven geroepen.

In 1993 wees de overheid Sena (Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten) aan om op basis van de Wet op de naburige rechten de vergoedingsrechten voor openbaar gebruik van muziek van alle artiesten en platenproducenten te regelen. In Nederland is Sena de enige stichting die gerechtigd is om dit te doen. Naast alle Nederlandse artiesten en producenten vertegenwoordigt Sena ook internationale artiesten zoals Phil Collins, James Morrison en Christina Aguilera. Sena heeft twee kerntaken. Zij verstrekt namens de rechthebbenden licenties aan ondernemingen of organisaties die muziek van de artiesten en producenten gebruiken. Tevens int zij daarvoor de vergoedingen. Sena houdt nauwlettend in de gaten, waar, op welke wijze en met welk doel muziek gebruikt wordt en welke licenties hierop van toepassing zijn. Als tweede kerntaak zorgt Sena voor een correcte verdeling van de vergoedingen over de artiesten en producenten. Zij registreert de gegevens van rechthebbenden en het repertoire waaraan zij hebben meegewerkt of dat zij hebben geproduceerd. Ver-

volgens wordt berekend wie waar recht op heeft. Dit gebeurt onder andere aan de hand van draaigegevens van radiozenders. Vervolgens zorgt zij voor de uitbetaling van de vergoedingsrechten voor zowel muziek die in Nederland als muziek die in het buitenland gedraaid wordt. Wil een artiest geld krijgen voor het gebruik van zijn muziek dan zal diegene zich veelal aan moeten sluiten bij Sena.

Thuiskopie

Maar hoe zit het nu precies als je thuis een cd brandt? Op grond van artikel 16b en 16c Auteurswet, mag je enkele exemplaren van een werk maken voor eigen oefening, studie of gebruik. Dit wordt ook wel een thuiskopie genoemd. Een dergelijke kopie mag echter niet aan derden ter beschikking worden gesteld. Wil je een cd of dvd branden, dan is de fabrikant van deze (lege) cd of dvd een vergoeding verschuldigd aan Stichting Thuiskopie.

Artikel 16b Auteurswet vermeldt het volgende: *Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de verveelvoudiging welke beperkt blijft tot enkele exemplaren en welke uitsluitend dient tot eigen oefening, studie of gebruik van de natuurlijke persoon die zonder direct of indirect*

EXCLUSIEF AANBOD VOOR JIB

NÚ 3 NRS QUOTE

2060.0212-3DRN3

VOOR SLECHTS € 9,95
I.P.V. € 20,85

GA SNEL NAAR WWW.QUOTENET.NL/JIB EN MELD JE AAN!

commercieel oogmerk de verveelvoudiging vervaardigt of tot het verveelvoudigen uitsluitend ten behoeve van zichzelf opdracht geeft.

Vervolgens bepaalt artikel 16c Auteurswet het volgende: *Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het reproduceren van het werk of een gedeelte ervan op een voorwerp dat bestemd is om een werk ten gebore te brengen, te vertonen of weer te geven, mits het reproduceren geschiedt zonder direct of indirect commercieel oogmerk en uitsluitend dient tot eigen oefening, studie of gebruik van de natuurlijke persoon die de reproductie vervaardigt.*

De belangrijkste elementen van de thuiskopie-regeling zijn dat er slechts enkele exemplaren gemaakt mogen worden als thuiskopie; de kopie moet voor eigen oefening, studie of gebruik bestemd zijn; de kopie mag in opdracht gemaakt worden, behalve bij muziek; je hoeft geen rechtmatig eigenaar te zijn om een thuiskopie te mogen maken en er zijn een aantal uitzonderingen, niet van alle categorieën werken mag een thuiskopie worden gemaakt.

Voor muziek is vooral artikel 16c belangrijk. Dit artikel bepaalt dat, wil je een thuiskopie maken van muziek met behulp van bijvoorbeeld een cd, dan is de fabrikant een vergoeding

verschuldigd. De fabrikant van de (lege) cd betaalt een vast bedrag per cd die hij in Nederland op de markt brengt. De hoogte van het bedrag wordt per jaar opnieuw vastgesteld in overleg met de Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoeding. De Stichting Thuiskopie incasseert deze bedragen en verdeelt ze vervolgens onder de componisten, muzikanten en andere artiesten.

In april 2011 heeft staatssecretaris Fred Teeven er echter voor gepleit om het thuiskopiëstelsel af te schaffen en een downloadverbod in te voeren. Op dit moment is het in Nederland namelijk niet verboden om bestanden van internet te downloaden, ook niet als ze uit een illegale bron komen. Teeven wil hier echter een einde aan maken. Hij wil het downloadverbod vooral invoeren om een einde te maken aan illegale sites. Hoewel het downloaden van bestanden niet verboden is, is wel het aanbieden van illegale bestanden verboden. Door de voorgestelde wetgeving kunnen rechthebbenden de providers verplichten om illegale websites zoals bijvoorbeeld The Pirate Bay onbereikbaar te maken voor Nederlandse computers. Het gaat dan vooral om websites die op grote schaal de verspreiding van illegaal auteursrechtelijk beschermd materiaal aanbieden. Buma/Stemra reageert op dit moment zeer positief op het plan van Teeven. Directie-

voorzitter van Buma/Stemra liet al weten dat 'het verbod op het downloaden uit illegale bron een cruciale stap voorwaarts is voor alle componisten in Nederland die al jaren aan moeten zien dat hun werk gratis wordt verspreid'. Het zijn vooral de sites die aangepakt moeten worden omdat zij over de ruggen van de artiesten miljoenen verdienen. Buma/Stemra heeft op dit moment in Nederland overeenkomsten met zo'n 50 muzikaanbieders zoals bijvoorbeeld iTunes, Spotify en Youtube. Deze muzikaanbieders moeten nu concurreren met illegale aanbieders die nog steeds muziek gratis aan kunnen bieden.

Op 24 december 2011 heeft de Tweede Kamer zich officieel uitgesproken tegen het voorgestelde downloadverbod van staatssecretaris Teeven. Een meerderheid van de Tweede Kamer steunde een motie van GroenLinks, D66, de PvdA en de Partij voor de Dieren, tegen dit verbod. Volgens deze partijen is een dergelijk verbod in strijd met een vrij en open internet en zouden controles op downloads de privacy van internetters aantasten. De Tweede Kamer wil tevens niet dat rechthebbenden via de rechter kunnen eisen dat de toegang tot downloadsites geblokkeerd zou worden. Deze motie werd ingediend door Kees Verhoeven van de D66. Ook dit zou de privacy van downloaders aantasten en tevens zou het ervoor zorgen dat providers politieagent moeten spelen. Hoewel een meerderheid van de Tweede Kamer tegen is, betekent dit niet dat het verbod niet doorgaat. Staatssecretaris Teeven liet weten dat hij toch een (uitgekleed) downloadverbod wil, ook als een Kamermeerderheid tegen is.

Of het downloadverbod er ooit nog zal komen is de vraag, wel is duidelijk dat het downloaden van auteursrechtelijk beschermd materiaal aangepakt moet worden zodat de artiesten een eerlijke vergoeding krijgen voor hun prestaties. ■

Wrongful-life vordering

Terecht of onterecht?

In 1999 werd voor het eerst de wrongful-birth vordering gehonoreerd door de rechter. Een claim die wordt gehonoreerd omdat je kind niet 'beoogd' is geboren. In 2005 ging de rechter nog een stapje verder, namelijk door een wrongful-life vordering te honoreren: Schadevergoeding eisen omdat je kind 'onterecht leeft'. Dit gebeurde in het Baby Kelly arrest. Hoewel het arrest inmiddels al enkele jaren oud is, blijft de discussie actueel. Is het terecht om een wrongful-life vordering te stellen? Wat gebeurde er precies in de Baby Kelly zaak en wat zijn de juridische en medische gevolgen?

Isabel Somers

Baby Kelly Arrest

Feitenoverzicht

In de zaak baby Kelly vorderen zowel de ouders van Kelly als Kelly zelf een schadevergoeding van de materiële en immateriële schade die Kelly heeft geleden, lijdt en zal lijden. Kelly is meervoudig geestelijk en fysiek gehandicapt als gevolg van een chromosomale afwijking. Zij kan niet staan en praten en heeft last van zowel astmatische klachten als hartproblemen. Verder heeft zij problemen aan haar ingewanden en lijdt hierdoor vaak aan langdurige pijn. Kelly's ouders zien haar leven als ondraaglijk.

Als de moeder van Kelly in 1993 zwanger raakt, heeft zij een gesprek met een verloskundige. Aan deze verloskundige vertelt zij dat zij eerder tot twee keer toe een abortus heeft gehad. Verder vermeldt zij dat een neef van haar man geboren is met een chromosomale afwijking en ten gevolge hiervan ernstig gehandicapt is. Ook geven beiden ouders aan tot een abortus over te willen gaan indien een dergelijke chromosomale afwijking bij hun kind geconstateerd zou worden. Ondanks deze stappen gaat de verloskundige niet over tot verder onderzoek zoals een vruchtwaterpunctie. Tevens

wordt er niet doorverwezen naar een andere arts zoals bijvoorbeeld een genetisch deskundige. Het gevolg hiervan is dus, zoals hierboven besproken, dat baby Kelly meervoudig gehandicapt ter wereld komt. De ouders van Kelly vinden dat de verloskundige niet heeft gehandeld overeenkomstig de maatstaf die geldt voor het redelijk handelen van verloskundigen. Op grond daarvan stellen zij de verloskundige en het Academisch ziekenhuis Leiden aansprakelijk.

Uitspraak van de rechtbank

De ouders van Kelly vorderen verschillende dingen:

- Allereerst een wrongful-birth vordering. Wrongful-birth houdt in dat het kind niet beoogd of onterecht is geboren. Deze vordering wordt voor het eerst aangenomen in 1999 als een gynaecoloog na een operatie vergeet het spiraaltje terug te plaatsen. Ten gevolge hiervan wordt de vrouw ongewild zwanger. De kosten voor de opvoeding en de verzorging van het kind worden door de Hoge Raad erkend als vermogensschade en de ouders kunnen dit vorderen bij de arts. In dit geval willen de ouders van Kelly dus alle kosten voor de opvoeding en de verzorging van

Kelly tot haar 21e levensjaar vergoed zien. Hier komen ook nog alle kosten veroorzaakt door de handicap bij. De rechtbank kent deze toe.

- Ten tweede vorderen beide ouders voor zichzelf en Kelly smartengeld. De moeder vordert tevens een vergoeding van de psychiatrische hulp. Aan de moeder wordt het smartengeld toegewezen. Dit omdat zij ernstig geschaad is in haar zelfbeschikkingsrecht doordat haar de keuze tot een abortus is ontnomen. Ten tweede blijkt er uit medische dossiers dat er sprake is van psychisch letsel bij de moeder. Het smartengeld van de vader wordt afgewezen. Aange-

"Zo zou een gehandicapt kind als schade-post worden gezien, en zou er geïnsinueerd worden dat een gehandicapt kind een bron van leed zou zijn"

zien hij zich niet onder behandeling bij een psychiater heeft gesteld is het niet duidelijk of er sprake is van een psychisch letsel en kan dit dus niet worden aangenomen. Hij is wel degelijk geschaad in zijn keuzerecht tot abortus, maar dit wordt door de rechtbank niet voldoende geacht in het geval van de vader. Het zelfbeschikkingsrecht is in dit geval in eerste instantie gericht op de moeder en het kind.

- Ten derde vorderen zij een wrongful-birth vordering door Kelly zelf met haar ouders als vertegenwoordigers. Deze wordt door de rechtbank afgewezen vanwege een gebrek aan causaliteit. Kelly is niet gehandicapt geboren vanwege de fout van de verloskundige, maar is überhaupt geboren dankzij de fout van de verloskundige. De chromosomale afwijking had zij sowieso al en is niet door de verloskundige veroorzaakt.

Uitspraak van het Hof

Het hof oordeelt over al het bovenstaande hetzelfde, maar wijst toch de wrongful-birth vordering door Kelly zelf toe. Volgens het Hof kan de verloskundige inderdaad als oorzaak worden gezien dat Kelly

geboren is. Op grond van art. 6:98 BW valt de schade aan te merken als een alles voorzienbaar gevolg van de beroepsfout van de verloskundige.

De uitspraak van de Hoge Raad

De Hoge Raad overweegt een aantal dingen in haar uitspraak. Allereerst is zij het niet eens met de afwijzing van het smartengeld voor de vader van Kelly. Volgens haar overweging ontstaan er door de geboorte van een kind verschillende dingen. Zo ontstaat er een familierechtelijke betrekking op grond van art. 1:197 BW en is er sprake van 'family life' op grond van art. 8 EVRM. Ondanks dat dit niet specifiek in de wet vermeld is, is de vader dus even ernstig in zijn belangen geschaad als de moeder.

Ten tweede sluit zij zich bij de mening van het hof aan dat ondanks dat de chromosomale afwijking niet door het Academisch ziekenhuis Leiden en de verloskundige is veroorzaakt, dit zeker niet hun aansprakelijkheid wegneemt. De Hoge Raad blijft erbij dat de verloskundige nalatig is geweest en meer onderzoek had moeten verrichten.

Uit al het bovenstaande blijkt dus dat de materiële schade van de op-

voeding en verzorging vergoed zullen moeten worden. Vraag hierbij is echter of de volledige kosten vergoed moeten worden of slechts het deel veroorzaakt door de handicap van Kelly. De Hoge Raad oordeelt hierover dat aangezien de ouders van Kelly zichzelf en Kelly hadden willen behoeden voor haar geboorte, zij zo veel mogelijk tegemoet gekomen moeten worden in een vergoeding van de kosten.

Vraag blijft nu wat er moet gebeuren met de immateriële schade. Standpunt van het Academisch ziekenhuis Leiden en de verloskundige hierin zijn dat zowel de vader als de moeder niet zouden zijn aangeslagen. Dit wordt verworpen door de Hoge Raad aangezien de moeder niet mocht beschikken over haar zelfbeschikkingsrecht en lijdt onder psychische problemen. Voor de vader geldt in principe hetzelfde, aangezien hij ook beperkt is in zijn keuzevrijheid.

Wrongful-life vordering

Met een wrongful life vordering wordt het door een kind met een handicap mogelijk de hulpverlener aansprakelijk te stellen. Dit is slechts mogelijk in het geval dat het kind zonder de fout van de hulpverlener minder of een niet vergelijkbare schade zou hebben geleden of zal gaan lijden. In het geval dat het academisch ziekenhuis Leiden en de verloskundige niet zo nalatig hadden gehandeld, zouden zij verder onderzoek hebben verricht. Indien zij verder onderzoek hadden verricht zou daaruit gebleken zijn dat Kelly ernstig gehandicapt geboren zou worden. Zoals eerder vermeld, zouden de ouders in dat geval een abortus hebben laten plegen. Zonder fout van de hulpverlener, zou het kind dus niet hebben bestaan. Er moet hier dus een vergelijking worden gemaakt tussen de schade die het kind zou hebben geleden of lijden bij het niet-bestaan en de schade die het kind op dit moment in haar huidige hoedanig-

"Ouders zouden tegenover de rechter niet mogen betwisten wat precies de waarde van hun kind is in termen van schadevergoeding"

heid lijdt. Dit is een vrijwel onmogelijke vergelijking.

Het Academisch ziekenhuis Leiden en de verloskundige overwegen dan ook dat het niet mogelijk is voor Kelly om een wrongful-life vordering in te stellen aangezien zij ten tijde van het gesprek tussen moeder en verloskundige geen partij was. Bovendien is de chromosomale fout niet veroorzaakt door de verloskundige en heeft Kelly 'het leven maar te nemen zoals het is'. De Hoge Raad overweegt dat ondanks dat Kelly niet kan worden gezien als een zelfstandig handelende partij, er wel een onrechtmatige daad jegens haar is gepleegd en dat zij dus schadevergoeding kan eisen. Vrijwel onmogelijk is echter te zeggen hoe hoog deze schadevergoeding moet zijn. Door de hoogte van de schadevergoeding vast te stellen, moet er opnieuw de vergelijking worden gemaakt tussen de schade die Kelly zou hebben geleden bij het niet-bestaan en de schade die zij nu lijdt bij haar bestaan. Duidelijk is in elk geval dat de hoogte niet mag worden gebaseerd op de aard en de ernst van de handicaps. Er moet gekeken worden hoe Kelly zich door de jaren heen heeft ontwikkeld, in welke mate zij lijdt onder haar handicaps en in hoeverre zij in staat is een normaal leven te leiden. Uiteindelijk heeft de Hoge Raad niet vastgesteld wat de precieze hoogte van de schadevergoeding zal worden,

dit gebeurt door middel van een staatsschade procedure.

Kritiek op de uitspraak van het hof en de Hoge Raad

Na de uitspraak van het hof in de zaak Kelly was er veel ophef. Er zijn verschillende argumenten waarom men tegen zowel een materiële als een immateriële vergoeding in geval van een gehandicapt kind zou zijn. Zo zou een gehandicapt kind als schadepost worden gezien, en zou er geïnsinueerd worden dat een gehandicapt kind een bron van leed zou zijn. Dit zou onrespectvol zijn jegens het kind. Verder blijft men van mening dat het onmogelijk is een vergelijking te maken tussen de waarde van het niet-bestaan en de waarde van een gehandicapt bestaan. Zo zijn veel hoogleraren van mening dat er geen wrongful-life vorderingen zouden mogen worden gehonoreerd. Velen vinden ook dat de overheid had moeten ingrijpen op het moment dat de Hoge Raad de claim van Kelly aannam. Zo beweert hoogleraar Kortmann bijvoorbeeld dat de enige persoon die in deze zaak recht had op het zelfbeschikkingsrecht de moeder was. Zij had als enige het recht om te kiezen voor een abortus of niet. Het is niet mogelijk aan te nemen dat een kind met een handicap het recht heeft om een kind zonder handicap te zijn. Bovendien is het onmogelijk de hoogte van de schadevergoeding vast te stellen. Tevens vindt hij dat het moreel niet rechtens is minder waarde te hechten aan een gehandicapt kind dan aan een gezond kind. Dit zou inhouden dat artsen en ouders uiteindelijk slechts gezonde kinderen in leven zouden willen/moeten houden. Hoogleraar Wils sluit zich hierbij aan en is tevens van mening dat een niet-bestaan of een niet-volmaakt bestaan niet beoordeeld of gewaardeerd kan worden. Verder is hij van mening dat ouders niet tegenover de rechter zouden mogen betwisten wat

precies de waarde van hun kind is, in termen van schadevergoeding. Mede omdat, zoals dhr. Kortmann ook al stelde, het niet mogelijk is deze hoogte op een juiste manier vast te stellen.

Een ander kritiek punt is de positie van de artsen in deze situatie. Op het moment dat de wrongful-life vordering regelmatig wordt gehonoreerd, lopen zij grote risico's. Hoewel zij natuurlijk worden afgezekend op nalatigheid en grove fouten, is het maken van fouten nog steeds menselijk.

Tegen alle verwachtingen in is er uiteindelijk weinig commotie veroorzaakt na de uitspraak van de Hoge Raad. Er ontstaat weinig kritiek, aangezien de Hoge Raad op verschillende reacties anticipeert en alle argumenten zo goed mogelijk uitlegt. Zo zegt zij bijvoorbeeld dat ondanks dat het gehandicapte kind in het arrest als 'schade' wordt aangemerkt, dit niet betekent dat er wordt geoordeeld over de waarde van het kind. Over dat het gehandicapte kind een bron van leed zou zijn zegt de Hoge Raad dat dit uitsluitend betrekking heeft op het feit dat de verloskundige een zodanige fout heeft gemaakt dat de schadevergoeding enkel en alleen wordt verschaft om de ouders een zekere tegemoetkoming te bieden en dat dit tevens niets te maken heeft met de waarde van het kind als persoon.

Tenslotte....

Buiten Nederland wordt de wrongful-life vordering bijna nergens geaccepteerd. In Frankrijk is dit in 2002 een keer toegepast, maar vervolgens kwamen er zo veel protesten van onder andere artsen en verzekeraars dat er daarna een wet werd ingevoerd waarin het doen van een wrongful-life vordering onmogelijk wordt gemaakt. In de Verenigde Staten is een wrongful-life vordering slechts in bepaalde staten mogelijk. ■

Verdacht van doping

“Ze zijn de wereldbeker kwijt als ik mijn mond open doe.” Dit zei Eufemiano Fuentes na de zomer van 2010. De zomer waarin Nederland de finale verloor in de 116e minuut door een doelpunt van Andrés Iniesta. Een moment dat bij iedere Nederlander en menig ander voetballiefhebber nog op het netvlies staat gebrand. Deze uitspraken kwamen van een onbetrouwbare Spaanse sportarts die in de gevangenis zat als hoofdverdachte van een omvangrijke dopingzaak. Hij was de enige die claimde dat er tijdens die bewuste finale doping gebruikt zou zijn. Uiteindelijk heeft Spanje nog steeds de wereldbeker en zijn er verder geen uitspraken meer gedaan. Desondanks zijn er genoeg andere gevallen waar wel sprake is van doping. Het gebruik van verboden middelen heeft de sport flink beïnvloed. De sancties die hierop volgen lijken echter niet altijd rechtvaardig en dit aanvechten lijkt meestal een lange, slopende en vaak dure weg. Tevens worden binnen de ‘wetten van de sport’ niet alle rechten gerespecteerd waar een verdachte wel recht op zou moeten hebben. Het lijkt erop dat de verhouding in het ‘tuchtrecht’ binnen de sportwereld zijn eigen wetten hanteert en dat invloed van daarbuiten niet gewenst is. Hoe rechtmatig verloopt nu werkelijk het proces van een verdachte en hoeveel invloed kan hij hier uiteindelijk op uitoefenen?

Loïc van de Walle

Verboden middelen

Op een hete zomerdag op 13 juli 1967 stond de zwaarste etappe van de Tour de France op het programma. Tourdokter Pierre Dumas spreekt zijn ongerustheid uit met betrekking tot doping: "Als er vandaag een van de renners aan het spul zit, vallen er doden." Snelle communicatie door middel van ‘oortjes’ of iets dergelijks bestond nog niet en terwijl de kopgroep streed om de overwinning was Tom Simpson van zijn fiets gevallen en ter plekke overleden. Bij de lijkschouwing een week later bleek er sprake van doping. Tom was gestorven door drugs in combinatie met de ondraaglijke hitte die dag. Dit was het eerste bekende geval van dopinggebruik en dit zorgde voor aangescherpte controles. Een recenter voorbeeld is wielrenner Floyd Landis die in 2006 als winnaar uit de Tour de France kwam. Enkele weken na zijn overwinning werd hij positief getest op het gebruik van testosteron. Het gevolg hiervan was dat hij officieel geschrapt werd als tourwinnaar. Het gebruik van stimulerende en verdovende middelen die sportprestaties oneerlijk beïnvloeden wordt doping

genoemd. De dopinglijst vormt een lijst van alle stoffen, methoden en middelen die onder bepaalde omstandigheden verboden zijn. Deze lijst wordt ieder jaar door de World Anti-Doping Agency (WADA) aangepast en uitgebreid en gaat jaarlijks op 1 januari in. Dit is de enige dopinglijst die voor zowel de ‘Wereld Anti-doping Code’, het Nationaal Dopingreglement als voor sportbonden die de ‘Wereld Anti-doping Code’ erkennen, geldt.

Het dopingbeleid

In Nederland bestaat er een Nationaal Dopingreglement (NDR). Dit is een onafhankelijke organisatie die zich bezighoudt met doping in Nederland, opgericht op 1 juli 2006 door een fusie van het Nederlands Centrum voor Dopingvraagstukken en Doping Controle Nederland. Hun doel is om een dopingvrije sport in Nederland te creëren. Deze onafhankelijke organisatie doet dit in opdracht van de overheid, en wel door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De World Anti-Doping Agency (WADA) is een onafhankelijke in-

ternationale organisatie opgericht in 1999 door verschillende sportbonden en overheden over de hele wereld. Deze heeft de ‘Wereld Anti-Doping Code’ opgericht. Na enkele aanpassingen is de huidige ‘Code’ in werking getreden op 1 januari 2009. Deze ‘Code’ vormt de basis voor de bestrijding van doping wereldwijd. De mondiale dopingregels, zo ook in Nederland, dienen te worden afgestemd op deze ‘Code’.

In Nederland heeft de Dopingautoriteit het Nationaal Dopingreglement ontwikkeld dat is gebaseerd op de internationale ‘Code’. Alle topsportbonden dienen het Nationaal Dopingreglement in zijn geheel over te nemen en mogen het niet wijzigen. Dit zorgt ervoor dat de internationale kern van de WADA wordt doorgevoerd tot iedere sporttak en alle organisaties dezelfde lijn hanteren zodat er geen ongelijkheden ontstaan. Dit reglement lijkt een wet op zich, stukken als bewijslast, overtredingen, sancties staan allemaal opgesomd in het 48 pagina’s tellende reglement. Het feit dat er een volledig eigen reglement is, maakt het moeilijk om hier via het nationale

recht aan te komen en gebruik te maken van een eerlijk proces. Het uiteindelijke doel van dopingcontrole is het streven naar gelijke kansen in de sport en het beschermen van de deelnemers. Gelijke kansen in het dopingproces op zichzelf lijkt echter niet vanzelfsprekend.

Eerlijk proces?

In 2009 werd er bij Wesley Lommers, een 15-jarig schaatstalent, geconstateerd dat hij gebruik had gemaakt van het verboden middel anabole steroïden met als gevolg een schorsing van twee jaar. De verdenking en latere veroordeling zorgde ervoor dat de Nederlandse Dopingautoriteit het nodig achtte om Dominique Lommers, zijn twee jaar jongere zus, onder verscherpte observatie te plaatsen. Dominique, tevens schaatstalent, moest met onmiddellijke ingang haar 'Whereabouts' doorgeven aan de Nederlandse Dopingautoriteit om het mogelijk te maken om onaangekondigde controles uit te voeren. Zij was verplicht om van uur tot uur aan te geven waar zij zich op dat moment bevond. Enkel het feit dat Wesley positief was getest, zou er niet toe moeten leiden dat Dominique van uur tot uur aan moet geven waar zij zich begeeft. Dit is in strijd met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met name doelend op artikel 8 EVRM waarin het waarborgen van privacy is vastgelegd.

De ouders van Dominique weigerden hun medewerking te verlenen aan de Koninklijke Nederlandse Schaatsbond en deze weigering was voldoende voor de KNSB om de 13-jarige schaatsster te verbieden om uit te komen in wedstrijdverband. Deze 'sanctie' staat vastgesteld in artikel 18.4 NDR, die de dopingautoriteit het recht geeft om bij weigering een deelnemer te verbieden om in wedstrijdverband uit te komen, ook minderjarige sporters. Ethisch lijkt het niet te verantwoorden om een 'onschuldig' kind

te verbieden om te schaatsen, juridisch evenmin. Jan Willem Soek, jurist die zich veelvuldig bezighoudt met de gang van zaken in de topsport en de schending van rechten, stelt bewust dat Artikel 16 Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind een grote overeenkomst toont met artikel 8 EVRM. Artikel 16 IVRK meldt dat er, bij een kind specifiek, geen sprake mag zijn van onrechtmatige inmenging in zijn privé leven. In dit geval was daar in sterke mate sprake van door te verplichten haar 'Whereabouts' voor drie maanden door te geven.

Een ander punt is dat de Wereld Anti-Doping Code het principe van de omgekeerde bewijslast hanteert wat niet het geval is in het Nederlandse strafrecht. Wanneer een verdachte schuldig wordt verklaard van het gebruik van doping is hij aan zet om het tegendeel te bewijzen. Een sporter is zelf aansprakelijk voor een positieve dopingtest. Dit duidt erop dat de aanklager en de verdediger geen gelijkwaardige rol hebben wat in strijd is met het fundamentele recht van een eerlijk proces. Elke zaak voor een rechter moet weerlegbaar zijn, dit is vastgelegd in artikel 6 EVRM. Zelfs wanneer een sporter onschuldig is, is het moeilijk om onder de op te leggen straf uit te komen. Jan Willem Soek stelt dat in het dopingproces niet over de schuldvraag mag worden gesproken tot de strafop-

legging zelf. Dit is volgens hem in strijd met alle rechtsregels en een vorm van inquisitie. Hij doelt op artikel 6 EVRM en de omkeer van de bewijslast.

Er is een optie tot beroep en wel bij een privaatrechtelijke organisatie genaamd the Court of Arbitration for Sport (CAS). Dit is een Arbitragehof voor sport gevestigd in Zwitserland. Volgens Soek biedt de CAS evenmin een goede uitkomst, de organisatie is namelijk gericht op anti-doping. Tevens spreekt hij van het feit dat de CAS niet aan arbitrage doet voor gelijkwaardige partijen maar slechts een vorm van tuchtrecht is met een aanklager en een verdachte. Zodoende toetst de CAS niet de vonnissen zoals een Hoge Raad zou doen. De zaak wordt volledig opnieuw behandeld. Daar komt bij dat de CAS alleen procedeert in het Frans of Engels en eventuele kosten voor een tolk voor eigen rekening komen, dit levert een inbreuk op artikel 6 EVRM lid 3 onderdeel e. Het 'equality of arms' principe gaat hier namelijk verloren.

Burgerlijke rechter

De gang naar de burgerlijke rechter is uitgesloten door de Wereld Anti-Doping Code in artikel 13.2 WAD Code. In dit artikel staat dat alleen de CAS mag oordelen en de burgerlijke rechter wordt hier uitgesloten. Tevens meldt artikel 22.3 WAD Code dat de uitspraak dient te worden gerespecteerd door de

betreffende overheid. Het enige beroep dat bestaat buiten de nationale beroepsinstantie is, zoals hierboven beschreven, de CAS. Een argument van sportfederaties voor het niet toelaten van beroep is dat sport wordt geschaard onder verenigingsrecht. Feit is dat atleten, overigens zelden, de weg naar de burgerlijke rechter toch kunnen vinden waardoor deze weg niet is uitgesloten. Dit recht wordt ontleend aan artikel 17 Grondwet door te stellen dat niemand tegen zijn wil kan worden afgehouden van de rechter die de wet hem toekent. Desalniettemin staat de uitsluiting wel gecodificeerd in de 'Code' waardoor deze niet kan worden getoetst aan verdragen met betrekking tot mensenrechten, indien de sporter de weg naar de burgerlijke rechter wel aangaat. Dit kan zijn doordat de atleet deze weg niet wil nemen omdat hij niet de 'Code' wil verbreken en trouw wil blijven aan het verenigingsrecht of doordat hij simpelweg onwetend is over het bestaan van de weg in het burgerlijk proces. De burgerlijke rechter lijkt ten onrechte 'uitgesloten'. Prof. mr. H.T. Van Staveren spreekt in zijn boek over Sport en Recht over het feit dat het verbod een vergaande uiting van de vijandigheid van de sport tegenover het rechtsverkeer is.

Doping en strafrecht

De wielrenners Aleksandre Vinkoerov, Iban Mayo en Christian Moreni hoefden niet te vrezen voor een strafrechtelijke vervolging voor het feit dat zij verboden middelen hadden gebruikt in de Tour de France van 2007. Op 5 mei 2011 heeft de Franse justitie besloten om het gerechtelijk onderzoek dat was ingesteld tegen deze drie wielrenners stop te zetten en de renners vrij te spreken. De internationale wielerveding UCI weigerde, ondanks dat de wielrenners positief waren getest op doping, de 'dopingstalen' beschikbaar te stellen aan de Franse justitie. De UCI beriep zich op de medische geheimhoudingsplicht en

zodoende kon er strafrechtelijke gezien geen bewijs worden geleverd voor het mogelijk overtreden van een wet. De overheid heeft simpelweg geen bevoegdheid om opsporingsmethoden te gebruiken en bewijsmiddelen op te vragen binnen de sporttak zelf indien de sportbond dit weigert. Wanneer echter een sportbond bewijs levert en dit strafrechtelijk tot vrijspraak leidt, heeft dit geen gevolgen voor de schorsing zelf, deze blijft in stand. Dit was het geval bij Claudia Pechstein die werd vrijgesproken in een strafrechtelijke procedure waar de schorsing opgelegd door de International Skating Union (ISU) echter stand hield.

Doping tijdens sport wordt meer gezien als de overtreding van een spelregel dan als een strafbaar feit. Het betreft worden op het gebruik van verboden middelen heeft echter niet alleen gevolgen voor de sport zelf, maar ook daarbuiten. Dopingcontroles vinden voornamelijk plaats in de 'top' van de sportwereld, dit zijn de atleten die hun brood verdienen met het bedrijven van sport. Wanneer een atleet betrapt wordt op het gebruik van verboden middelen, kan zijn contract met de vereniging worden verbroken en kan hij zo zijn inkomen verliezen. Deze maatregel lijkt buiten de sportwereld te treden en heeft gevolgen voor het leven van een sporter buiten het spel zelf. In Nederland wordt dopinggebruik niet strafrechtelijk vervolgd als een strafrechtelijk feit op zich. Het Wetboek van Strafrecht bevat bepalingen in de zin van het verkopen, afleveren, uitdelen etc. van middelen die schadelijk voor het leven of de gezondheid zouden kunnen zijn, bijvoorbeeld artikel 174 Wetboek van Strafrecht. Bepaalde vormen van doping vallen onder dit artikel. Ook kan het zijn dat één van de verboden middelen die gebruikt is op de opiumlijst staat zodat er wel sprake kan zijn van een feit dat strafrechtelijk vervolgd kan worden. Er is dan sprake van een drugsdelict.

Er zijn echter geen bepalingen die betrekking hebben op de doping als individueel strafbaar feit die kan worden ingeroepen tegen de gebruiker. Een eventuele dopingwet zou ervoor kunnen zorgen dat er altijd objectief en onafhankelijk van zaak tot zaak wordt gekeken, dat mensenrechten en zodoende de rechten van verdediging volledig worden gewaarborgd en ten slotte zal leiden tot proportionele straffen.

Conclusie

Het is moeilijk een atleet te straffen voor het gebruik van verboden middelen indien de sportbond niet meewerkt. Tevens is het voor een atleet moeilijk om tegen een strafstappen te ondernemen binnen de sportfederaties zelf. Juridische stappen bij de burgerlijke rechter worden moeilijk gemaakt. Fundamentele mensenrechten worden vanuit de 'Code' weggedrukt waardoor atleten amper gebruik maken van de rechtsgangen die voor hen open staan. Mochten zij al stappen ondernemen en zouden deze succesvol zijn, dan kan de sporter altijd nog een sanctie of schorsing boven het hoofd hangen binnen de sportbond zelf waar een burgerlijke rechter geen invloed op uit kan oefenen. Dit maakt het des te minder verleidelijk om juridische stappen te ondernemen. Een betreffende sanctie kan de sporter zo hard raken, dat het voor hem niet waard is om een burgerlijk proces aan te gaan. Hij kan bijvoorbeeld zijn inkomen verliezen. Het ontstaan van een internationale organisatie als de WADA is goed voor de harmonisatie en zorgt ook nationaal gezien voor een gerichte controle. De kern, het waarborgen van eerlijkheid in de sport en het beschermen van de gezondheid van de mens is dan ook een goed streven. Maar wanneer de 'Code' de fundamentele rechten van de mens niet respecteert, zal een verdachte nooit eerlijk in een proces staan en onevenredig geraakt worden in zijn rechten. ■

Interview met John van den Heuvel

Seks, drugs en rock 'n roll, voor sommigen op het eerste gezicht de mooie dingen van het leven. Maar dat gaat zeker niet altijd op. Het wereldje wordt geteisterd door een schaduw van misdaad en criminaliteit is er aan de orde van de dag. Hoe vaak staat het nieuws niet vol van drugshandel, witwaspraktijken en gedwongen prostitutie. Dat seks, drugs en rock 'n roll niet slechts rozengeur en maneschijn is, is menigeen dan ook bekend. Maar hoe zit het criminele circuit nou precies in elkaar? En hoe speelt de media daarop in? Voor dit nummer van het Jibulletin benaderden wij een man die hier als geen ander verstand van heeft. Hoewel hij normaliter toch zelf de rol van interviewer vervult, was vooraanstaand misdaadjournalist John van den Heuvel ditmaal bereid eens aan de andere kant van de tafel plaats te nemen.

**Lisa van Weert
Lisa de Boer
Eline Loeffen**

Wat en waar heeft u gestudeerd?

Ik ben na de HAVO naar de politieopleidingsschool gegaan. Daarna heb ik diverse andere politieopleidingen en cursussen gevolgd, bijvoorbeeld op het gebied van persvoorlichting en (bedrijfs)journalistiek.

Wat heeft u doen besluiten om misdaadverslaggever te worden?

Ik wilde vroeger twee dingen: journalist of politieagent worden. Na bijna tien jaar bij de politie in Amsterdam te hebben gewerkt (waaronder bij persvoorlichting), belde

De Telegraaf of ik bij die krant politiever slaggever wilde worden. Dat heb ik gedaan.

De Telegraaf heeft de naam vaak onwaarheden te publiceren en door te slaan naar de kant van sensatie. Wat vindt u van die beweringen?

Ik werk al 21 jaar met veel plezier bij De Telegraaf. In de manier om nieuws op een toegankelijke manier aan lezers te presenteren kan ik me prima vinden. Verder heb ik in de loop der tijd afgeleerd me te verdedigen tegen artikelen die anderen schrijven. Ik ben alleen verantwoordelijk voor de verhalen die ik zelf schrijf en die probeer ik altijd zoveel mogelijk te ontdoen van sensatie.

U besteedt vooral aandacht aan de harde criminaliteit, de wereld van geweldsdelicten, liquidaties en maffiapraktijken. Vanwaar de interesse voor juist die zaken?

Ook bij de politie was ik betrokken bij de aanpak van zware criminaliteit. Ik was enkele jaren undercoveragent en moest infiltreren in het criminele milieu. In die periode is mijn belangstelling voor de onder-

wereld ontstaan. Niet om er zelf deel van uit te maken, maar wel om er over te schrijven.

Wat is het meest opmerkelijke nieuws dat u ooit naar buiten heeft gebracht?

Dat is heel veel geweest, maar onlangs was een opmerkelijke onthulling dat de politie had staan toekijken bij de moord op topcrimineel Stanley Hillis in februari van dit jaar. Ondanks dat het om de plaats van het delict wemelde van de politie, konden de moordenaars ontkomen.

Menig advocaat en journalist beweert weinig waarde te hechten aan de verklaringen van criminelen, de reden hiervoor is dat deze verklaringen vaak niet op de waarheid berusten. Hoe verzekert u zich ervan dat u zelf geen onjuiste informatie publiceert?

Ik probeer informatie van politie, justitie, advocaten of criminelen altijd eerst grondig te onderzoeken voordat ik het gebruik.

U ontmaskerde Desi Bouterse als drugsbaron en was de eerste die naar buiten kwam met informatie

"Ik was enkele jaren undercoveragent en moest infiltreren in het criminele milieu. In die periode is mijn belangstelling voor de onderwereld ontstaan"

over de criminele achtergrond van de vermoorde vastgoedhandelaar Willem Endstra. Bent u van mening dat misdaadjournalisten onmisbaar zijn bij het opsporen van criminaliteit?

Criminelen vinden het vervelender dat ze in de publiciteit komen dan dat ze door de politie in de gaten worden gehouden. Daarom is misdaadjournalistiek soms effectiever dan de politie. Maar je moet wel heel goed uitkijken dat je als journalist niet op de stoel van politie of justitie gaat zitten. Soms gebeurt dat te veel. Goede misdaadjournalisten zorgen ervoor dat misdaadbestrijders kritisch worden gevolgd en dat de ontwikkelingen in de onderwereld worden beschreven. Het opsporen van criminaliteit is geen kerntaak van een misdaadjournalist. De eerste twee punten wel.

De impact van televisie en kranten op de reputatie van verdachten, ofwel trial by media, is een veelbesproken onderwerp. Bent u van mening dat de media de werking van het strafrecht bevordert of juist belemmert?

Strafrecht is per definitie openbaar en krijgt dus media-aandacht. Die openbaarheid draagt bij aan enkele belangrijke aspecten van strafrecht, zoals bescherming van de maatschappij, vergelding en re-integratie.

"Goede misdaad-journalisten zorgen ervoor dat misdaadbestrijders kritisch worden gevolgd en dat de ontwikkelingen in de onderwereld worden beschreven"

Misdaadjournalisten moeten risico's nemen. Uzelf beschreef bijvoorbeeld van binnenuit de internationale drugsmafia. Bent u daardoor wel eens in gevaar gekomen?

Regelmatig komen er bij ons bedreigingen binnen, met als gevolg dat ik al jaren in een goed beveiligd huis moet wonen en in een beveiligde auto rijdt. Jammer dat het nodig is, maar het is niet anders.

De criminelen waar u over schrijft lopen vast niet met hun achtergrond te koop. Hoe weet u ze te vinden en hoe komt u met hen in aanraking?

Als je goed bent ingevoerd, weet je wie er in de onderwereld aan de touwtjes trekken. Het eerste contact met die personen komt vaak tot stand via advocaten, maar soms benader ik ze ook rechtstreeks.

U heeft een uitgebreid interview gehad met Joran van der Sloot in Peru, een interview dat ook in Amerika de aandacht heeft getrokken. Zijn dit de soort interviews waar u van droomde toen u besloot om misdaadverslaggever te worden?

Het interview met Van der Sloot was vooral bijzonder omdat deze zaak veel los maakt. Maar ik ben niet zo'n dromer. Het is natuurlijk wel leuk als je nieuws als eerste kunt brengen. Dat is de kick voor iedere journalist.

U weet in sommige gevallen waarschijnlijk meer dan de politie, maar maakt dat misschien niet altijd bekend. Wat doet dat met u?

Ik weet en hoor veel en kan dat inderdaad niet allemaal in de krant zetten. Maar als ik iets hoor wat levens in gevaar kan brengen...

Om aan spraakmakend nieuws te komen zal er wellicht niet altijd even nauw met de regels worden omgegaan. Heeft u zelf wel eens journalistieke grenzen overschreden?

Recent schreef ik over een gerucht dat het dorpje Den IJp in rep en

"Ik vind het belangrijk dat jonge mensen weten wat mijn vak inhoudt en hoe het met de (georganiseerde) misdaad in Nederland is gesteld"

roer bracht. Er zou een honk van de Hells Angels in het dorp komen. Ik bracht het bericht iets te snel en schreef over 'paniek' terwijl 'onrust' een beter woord was geweest. Dat was achteraf geen gelukkige woordkeuze.

Seks, drugs en rock 'n roll is het thema van dit JiBulletin. Een thema dat wij goed kunnen plaatsen binnen de wereld van het recht. Als u dit thema vanuit uw beroep bekijkt, waar zou u dan meteen aan denken?

Misdaad is voor een deel inderdaad seks, drugs en rock 'n roll, maar dan in de niet-glamoureuze variant. Aan misdaad is niets romantisch. Het maakt levens, vriendschappen en relaties kapot.

U heeft onlangs bijgedragen aan een symposium voor Maastrichtse rechtenstudenten en wilde graag meewerken aan ons interview. Onderhoudt u bewust goed contact met studenten?

Ik vind het belangrijk dat jonge mensen weten wat mijn vak inhoudt en hoe het met de (georganiseerde) misdaad in Nederland is gesteld. Daarom geef ik ook regelmatig gastcolleges aan de school voor journalistiek.

Het symposium in Maastricht was leuk en goed georganiseerd. Ik hoop dat de studenten er iets van hebben opgestoken. ■

Waarom criminelen criminelen zijn

Over de antisociale persoonlijkheidsstoornis

William George Bonin, een Amerikaanse seriemoordenaar en pedofiel verdacht van de moord op en verkrachting van vijfenveertig jonge mannen en jongens. Ergens rond 1979 en 1980 pleegde Bonin een groot deel van deze misdrijven, in de Verenigde Staten van Amerika. Volgens de geruchten misbruikte de moordenaar zijn slachtoffers seksueel en maakte vervolgens een eind aan hun leven, om getuigenissen te voorkomen. Hij werd veroordeeld en uiteindelijk in 1996 geëxecuteerd door een dodelijke injectie voor veertien van de genoemde moorden.

Daden die voor de meesten van ons ondenkbaar zijn, lijken deze koelbloedige misdadigers zo gemakkelijk af te gaan. Hoe het mogelijk is dat bepaalde mensen zo ver gaan, is een vraag die velen in zijn greep houdt. Wat is de aanleiding tot dit opmerkelijke gedrag? Hoewel er geen eenduidige oorzaak aan te wijzen is, zijn er wel degelijk factoren die een rol kunnen spelen in de ontwikkeling van criminaliteit. Dit artikel geeft een inzicht in één van die factoren: de antisociale persoonlijkheidsstoornis.

Lisa van Weert
Eline van Weert

Uitingsvormen

De essentie van de antisociale persoonlijkheidsstoornis, ofwel ASP, is een patroon van veronachtzaming en schending van de rechten en gevoelens van anderen. De stoornis staat beter bekend als psychopathie, wat de vroegere benaming van de aandoening is en een vergelijkbare inhoud beslaat. Vanwege negatieve associaties met die bewoording, wordt de term in de literatuur echter nauwelijks nog gebruikt. Daarentegen is de benaming 'psychopathie' in de volksmond nog altijd de heersende.

Naar schatting heeft in de westerse samenleving ongeveer twee tot drie procent van de volwassenen een antisociale persoonlijkheidsstoornis. Bij mannen komt de stoornis procentueel gezien vaker voor dan bij vrouwen. Respectievelijk drie tegen één procent. Deze percentages zijn echter lastig te benaderen, aangezien de stoornis zich voordoet in verschillende gradaties en de diagnose als gevolg daarvan niet in alle gevallen gemakkelijk te stel-

len is. Zodoende wordt verwacht dat de aantallen hoger zijn dan tot dusver bekend is.

Vaak merk je niet direct aan mensen dat ze een antisociale persoonlijkheidsstoornis hebben. In eerste instantie lijkt er niets met hen mis te zijn, en in het contact worden ze vaak juist als charmant en hoffelijk ervaren. Ook patiënten zelf beseffen vaak niet dat ze lijden aan een stoornis. Ze ondervinden wel klachten als gespannenheid, ontevredenheid, een depressieve stemming en ze vervelen zich snel, maar brengen dit niet in verband met een onderliggende aandoening. En er zijn nog andere punten waarop de psychopaat zich van zijn medemens onderscheidt. Hoewel de stoornis verschillende verschijningsvormen kent, is er een aantal karaktertrekken die bij veel van de patiënten aanwezig zijn. Zo wordt de antisociale persoonlijkheidsstoornis veelal gekenmerkt door egocentrisch, impulsief, agressief en soms zelfs gewelddadig gedrag. Bovendien ontbreekt het ASP-pati-

ënten vaak aan het vermogen emoties als schuld of geweten te onderkennen, doordat zij niet in staat zijn zich te verplaatsen en in te leven in anderen. Dit resulteert meer dan eens in het najagen van het eigenbelang, zonder dat hierbij rekening wordt gehouden met de belangen van anderen. Dit kan zich uiteraard op een duidelijk waarneembare manier voordoen, maar het komt tevens voor dat patiënten zich aardig en sociaalvoelend presenteren naar de buitenwereld, terwijl deze uiting slechts cognitief, verstandelijk en rationeel is. Ze berust niet op daadwerkelijke emoties. Dit verschijnsel wordt 'aangeleerd sociaal wenselijk gedrag' genoemd.

Oorzaak

Over de oorzaak van de antisociale persoonlijkheidsstoornis bestaat tot op heden nog veel onduidelijkheid. ASP ontstaat vermoedelijk gedurende de kindertijd en adolescentie, na een langjarig proces. Over het algemeen bestaat de verwachting dat een combinatie van verschillende factoren de ontwikkeling van

de stoornis initiëren en dat deze verschillende risicofactoren elkaar versterken.

Om te beginnen kan erfelijkheid een rol spelen in het al dan niet ontwikkelen van ASP. Aangetoond is dat de stoornis in sommige families aanzienlijk vaker voorkomt dan in de rest van de populatie en dat genetische aanleg steeds in meer of mindere mate een rol speelt. Over welke afwijking hiervoor verantwoordelijk is, is echter nog weinig bekend.

Ook andere biologische factoren hebben een aandeel in het tot uiting komen van psychopathische karaktertrekken. Onderzoek op dit gebied heeft uitgewezen dat het psychopaten ontbreekt aan het vermogen angst te ervaren. Dit niet kunnen ervaren van angst zou op zijn beurt kunnen verklaren waarom zij minder leren door bestraffing, dan door beloning. Waar normale mensen die voorzien dat ze mogelijk straf krijgen veelal ophouden te doen wat ze deden en straf proberen te vermijden, doen ASP-patiënten dit niet. Zij zijn niet gemotiveerd genoeg om

hun gedrag te staken om aan onplezierige consequenties te ontkomen.

Ten slotte hebben omgevingsfactoren een grote invloed op het ontstaan van ASP. Wanneer een persoon herhaaldelijk wordt blootgesteld aan geweld of ander antisociaal gedrag (zoals kindermishandeling), zou hij of zij gevoelloos kunnen worden voor dergelijke gedragingen. Zo wees een studie van meer dan vierhonderd slachtoffers van kindermishandeling uit dat onder de misbruikte kinderen, in vergelijking met personen van een controle groep, twintig jaar na het misbruik, een significant hoger percentage een antisociale persoonlijkheidsstoornis had. De verklaring luidt dat het zijn van slachtoffer van misbruik, personen aanleert dat het misbruiken van anderen een middel is om macht en controle over anderen te verkrijgen en dat dit de enige manier is om te bereiken wat ze willen bereiken. Veel ASP-patiënten blijven uiteindelijk te genieten van de macht over anderen.

Relatie met criminaliteit

De maatschappelijke kosten door psychopathie zijn hoog. Dit is voor een groot deel te wijten aan schade door immorele en vaak criminele handelingen gepleegd door personen met de stoornis en omdat psychopaten vervolgens vaak worden opgesloten wegens deze daden. Door hun verminderde gevoeligheid voor het welzijn van anderen en omdat ze simpelweg niet bang zijn voor bestraffingen, komen de patiënten relatief veelvuldig in aanraking met de politie.

Niettemin is crimineel gedrag uiteraard geen voorwaarde voor de diagnose antisociale persoonlijkheidsstoornis. Het zou incorrect zijn alle criminelen af te schilderen als psychopaten en het zou al net zo incorrect zijn mensen die lijden aan ASP per definitie neer te zetten als criminelen. Veel misdadigers hebben namelijk helemaal geen ASP en omgekeerd zijn veel ASP-patiënten

niet crimineel. Beweerd wordt dat mensen die ASP hebben juist heel geschikt kunnen zijn voor hoge functies binnen, bijvoorbeeld, het bedrijfsleven, omdat ze gemakkelijker dan anderen risico's en moeilijke beslissingen durven te nemen.

Discussie

Zoals eerder ter sprake is gekomen, berust de antisociale persoonlijkheidsstoornis op meerdere oorzaken. Erfelijke aanleg, biologische factoren en sociale normen uit de omgeving dragen allen bij aan de ontwikkeling van de aandoening. Aan de hand van deze gegevens zou geconcludeerd kunnen worden dat psychopaten zelf geen of weinig invloed hebben op het ontstaan van hun stoornis, en dus op hun (criminele) gedragingen. Maar is het dan wel gerechtvaardigd dat de rechter hen schuldig bevindt aan een delict, als deze te wijten is aan een stoornis waaraan de ASP-patiënt zelf niets kan doen? Zouden psychopaten niet, net als ontoerekeningsvatbare daders, buiten schot van de rechter moeten blijven? Enerzijds kan verdedigd worden dat psychopaten op grond van deze feiten niet-verantwoordelijk moeten worden geacht. Omdat psychopathie mensen berooft van de rationele capaciteiten die van fundamenteel belang zijn voor eerlijke toekenning van schuld en straf, zou hun schuld geëlimineerd moeten worden. Anderzijds zijn er deskundigen die stellen dat als de biologie een excuus op zichzelf zou zijn, er in zijn geheel geen verantwoordelijkheid meer zou bestaan, aangezien de biologie deel is van alles. Je zou de biologie als het ware de schuld kunnen geven van alle gedragingen van alle mensen.

Hoe je het ook wendt of keert, dat de psychologie het de wereld van het recht af en toe moeilijk maakt is niet aan twijfel onderhevig. En aangezien de neurowetenschap nog volop in ontwikkeling is, zal deze tweestrijd voorlopig nog niet over zijn. Laten we hopen dat het uiteindelijk het recht is dat zegeviert. ■

Hoe de Italiaanse maffia inspeelt op de economische crisis

De maffia in Italië. Een organisatie die altijd aanwezig is in het land en naar velen vermoeden, ook altijd, of in elk geval voorlopig, aanwezig zal blijven. Dan de economische crisis. De economische crisis heeft Italië erg hard geraakt. Zowel de overheid als de burgers zitten zonder geld. Een plus een is twee. In een land waar de maffia altijd aanwezig is en overal connecties heeft, is het een vrij kleine stap om via deze ondergrondse weg aan geld proberen te komen. De maffia speelt hier dan ook handig op in...

Isabel Somers

De maffia in Italië

Om aan de term maffia te kunnen voldoen moet er ten eerste sprake zijn van een geheime, georganiseerde, criminele organisatie. Deze organisatie is onderverdeeld in vier verschillende onderdelen. Namelijk een cultureel, politiek, crimineel en economisch deel. Binnen elk van deze vier onderdelen is het de bedoeling dat zij macht uitoefenen. De structuur van de maffia bestaat verder uit losse families. Aan het hoofd van elke familie staat een 'Don', een heer, en deze wordt geadviseerd door zijn 'consligieri', zijn raadgevers.

De maffia in Italië is wereldwijd het grootste. Er zijn verschillende grote families. Zo heb je op Sicilië de 'Casa Nostra', rondom Napels heb je de Ndrangheta en de Camorra. De maffia houdt zich bezig met (semi) legale praktijken in textiel, toerisme, afvalverwerking, de bouwsector en transport, tot aan ronduit illegale praktijken zoals moord, afpersing, witwassen, wapenhandel, drugshandel, gokken en prostitutie. Het meeste geld verdienen zij nog steeds met de drugshandel. Het zuiden van Italië fungeert als een soort distributiecentrum voor de drugs van de rest van ons continent. In het noorden van het land is de maffia iets minder goed

vertegenwoordigd, maar dit neemt niet weg dat de organisatie al honderden jaren haar wortels heeft binnen de politiek, de zakenwereld, de bouwwereld en de plaatselijke middenstanders per stad. De maffia is dus overal en altijd vertegenwoordigd vaak zonder dat men dit weet.

De economische crisis in Italië

Italië gaat gebukt onder een enorme staatsschuld. Eind november vorig jaar kwam de rente op de staatsobligaties zelfs boven de 7%. Dit is een gevaarlijke grens volgens de beurshandelaren omdat zij alleen al om deze rente af te betalen veel meer geld zullen moeten lenen

en de schulden dus alleen nog maar verder zouden oplopen. Hoewel het internationaal monetair fonds (IMF) heeft aangegeven Italië tot aan 600 miljard euro te willen lenen in het belang van de euro, zal dit niet meteen het einde zijn van de problemen in het land. Behalve de Europese crisis kampt het land met meer grote problemen. In het artikel 'Eight reasons why Italy is such a mess' door Uri Friedman in het tijdschrift Foreign Policy wordt een opsomming gegeven van de problemen van het land. Zo zijn de Italianen alleen al 14% van hun inkomen kwijt aan pensioenen. Verder zijn zij het land met de op één na oudste

bevolking van Europa, en krijgen zij bovendien ook nog eens te weinig kinderen (maar 1,4 per vrouw). Op deze manier wordt de arbeidsmarkt voor starters dicht gehouden. De oudere bevolking vindt dat zij recht hebben op een baan voor het leven en de jongeren krijgen geen kans op een fatsoenlijke baan en wachten in principe slechts tot er een nieuwe plek vrijkomt. Verder bestaan er in Italië (te) veel kleine familiebedrijfjes die niet goed met elkaar concurreren. Laat staan dat er sprake is van enige internationale concurrentie. Tenslotte speelt de zwarte markt in het land een grote rol en brengt dit de staat in de schulden.

De economische crisis in Italië heeft vooral de kleine ondernemers geraakt. Hierbij moet je denken aan eenmanszaken zoals bakkers, bloemisten, kruideniers en andere kleine winkeliers.

En dan is er nog het probleem met de Italiaanse banken. De Italiaanse banken zijn van oudsher vrij traditioneel en waren nooit erg dol op het verlenen van leningen. Maar met de huidige stand van zaken in de Europese economie, en nu veel mensen de garantie op terugbetalen niet meer kunnen geven, weigeren de banken bijna structureel om geld uit te lenen aan de middenstanders. In sommige gevallen willen zij zelfs al verleende leningen achteraf terugvorderen. Gevolg hiervan zijn

"Bovendien worden veel Italianen wanhopig door de huidige situatie. Zij zullen failliet raken indien zij geen lening kunnen afsluiten"

grote problemen voor de kleine ondernemers die op deze manier het hoofd bijna niet meer boven water kunnen houden. Afgelopen jaar zijn er dan ook al 10.000 bedrijfjes failliet gegaan.

De huidige situatie

Alles bij elkaar opgeteld is het een logische situatie. De maffia beschikt over een enorme hoeveelheid liquide middelen die het land zouden kunnen redden. In het land zijn verschillende anti-maffia commissies die onderzoek doen naar de criminele organisatie. Een hiervan is Confesercentie. Deze schrijft in een rapport genaamd SOS-impresa, dat de liquide middelen wel kunnen oplopen tot aan 65 miljard. Dit geld komt veelal voort uit drugshandel en andere criminele activiteiten. Het doel van de maffia is om dit geld zo snel mogelijk te investeren en over het land te verspreiden. Op die manier vergoten zij namelijk op een snelle en efficiënte makkelijke manier hun macht binnen Italië.

Bovendien worden veel Italianen wanhopig door de huidige situatie. Zij zullen failliet raken indien zij geen lening kunnen afsluiten. Vandaar dat zij besluiten om op minder legale manieren aan geld te komen. Dit kunnen zij doen door geld te lenen van een usurai, criminelen die alleen opereren, of door

een lening te nemen bij de maffiosi. Dit laatst is echter natuurlijk niet zonder risico's. Ten eerste begeeft men zich door de lening in het criminele circuit en kan daardoor zelf ook in de problemen komen. Ten tweede leen je bij de maffia tegen een rente die kan oplopen tot soms wel 300%, ook de maffiosi willen graag een garantie dat zij hun geld weer terugzien. Indien je deze garantie niet kan geven, betekent dit dat men zijn huis of winkel garant moet stellen. Mocht het toch niet lukken je lening terug te betalen, verlies je behalve je bedrijf vaak dus ook gelijk je huis. Een laatste punt dat belangrijk is, is dat de leningen altijd contant worden verleend en niet zijn vastgelegd op officiële papieren. Kortom, mocht er iets mis gaan dan heeft men geen poot om op te staan aangezien er geen contract of iets dergelijks is getekend.

Gevolgen

Allereerst de gevolgen die gelden voor de maffia zelf. Op dit moment wordt er geschat dat de maffia zo'n twintig miljoen per dag verdient aan het geld dat zij verdienen over de rentes van de leningen. Al met al gaat het per jaar dus om een miljardenomzet van ongeveer 15 miljard. Uit een rapport uit 2007 (let wel, nog voor de economische crisis dus) bleek al dat er alleen al op Si-

De kracht van feiten

Ruud Tuinstra /
advocaat bij Boels Zanders Advocaten
en bron van kennis

De
kracht
van
ambitie
.nl

cilië 25,5% van alle bedrijven geld verschuldigd is aan de plaatselijke maffia. Behalve dat dit percentage nu vele procenten hoger zal zijn, is de macht van de maffia ook steeds verder uitgebreid tot zelfs aan Rome, een plek waar de maffia over het algemeen weinig voet aan de grond kreeg.

Dan de gevolgen voor de eigenaren van de bedrijfjes met leningen. In veel gevallen is er gebleken dat de lening meestal een uitstel van executie is en dat veel bedrijfjes mede dankzij de hoge rente binnen een aanzienlijke tijd alsnog failliet gaan. Voor de maffia alleen maar gunstig, zij kunnen nu het desbetreffende bedrijf, hotel of café overnemen. Zo zie je dat de maffia op deze manier blijft groeien en zich nog dieper in de maatschappij kan nestelen.

Oplossingen

Oplossingen voor het probleem van de leningen zijn lastig te geven. Een oplossing zou zijn dat de banken tegen normale tarieven besluiten om weer geld uit te gaan lenen. Als de burgers van Italië de kans hebben om op een legale manier aan geld te komen, zullen zij dat ook zeker doen. Op dit moment heeft justitie weinig mogelijkheden om de situatie te verbeteren. De slachtoffers praten niet over wat er gebeurd is uit angst voor de maffia. En in de gevallen dat zij toch aangifte doen, gebeurt dit pas op het moment dat hun bedrijf failliet is en zij niks meer te verliezen hebben. Punt is

"Op dit moment wordt er geschat dat de maffia zo'n twintig miljoen per dag verdient"

alleen dat er op dat moment ook niks meer aan de situatie verbeterd kan worden. De geschiedenis leert ons bovendien dat justitie en de rest van de overheid van Italië al jaren probeert de situatie met de maffia in het land te verbeteren. Hun maatregelen lijken echter weinig tot geen effect te hebben. De maffia is letterlijk overal, dus ook binnen justitie en ook binnen de overheid.

Begin december werd er een kopstuk van de maffia opgepakt, genaamd Zaccharia. Hij was lid van de Gomorra familie en leefde al zestien jaar voortvluchtig in een ondergrondse bunker. Hij was onder andere schuldig aan vele moorden en ontvoeringen. Hoewel de overheid erg blij was met deze overwinning heeft dit volgens critici weinig zin.

Wanneer er een maffiabaas wordt opgepakt, wordt deze binnen enkele momenten weer opgevolgd door een andere maffioso. De critici zeggen dat het niet zo zeer de maffiosi zijn die het probleem vormen binnen Italië, maar de gehele mentaliteit die er heerst binnen de gebieden waar de maffia extreem actief is. Zo durfde de bevolking zich niet opgelucht en blij uit te laten. Dit bewijst onder andere dat veel mensen verbonden zijn met de maffia, dat zij afhankelijk zijn van de maffia of dat zij bang zijn hun mening te verkondigen.

De enige oplossing om de mentaliteit te veranderen is het feit dat ook de vormgeving van het kapitalisme in Italië moet veranderen. Alles wat de maffia doet is vaak goedkoper, sneller en efficiënter dan wanneer dit wordt overgelaten aan legale bedrijven. Vandaar dat het aantrekkelijk blijft om je 'zaakjes' te regelen binnen deze illegale organisatie.

Ten slotte...

Het schuldenprobleem zal uiteindelijk opgelost kunnen worden. Zodra de economie weer een beetje aantrekt zal de bevolking ook minder

leningen nodig hebben om hun bedrijven in stand te houden. Tot die tijd zou het verstandig zijn als de banken toch weer besluiten leningen uit te schrijven. Het probleem van de leningen is echter maar een klein aspect uit het hele probleem met de maffia. De maffia is overal geïndoctrineerd in het land. De huidige maatregelen van de overheid hebben weinig effect, er zijn echter niet veel betere oplossingen te bedenken momenteel.

En dan is er nog het laatste probleem. Wil de overheid wel dat de maffia verdwijnt? Wil de Italiaanse bevolking wel dat de maffia verdwijnt? Wil Europa wel dat de maffia verdwijnt? Willen wij wel dat de maffia verdwijnt? Op het moment dat er daadwerkelijk geen maffia meer zou zijn, zal het land financieel compleet instorten. De maffia is goed voor 15 miljard euro omzet per jaar en dit bedrag gaat de overheid nooit verdienen. Op het moment dat Italië financieel instort, zal ook de hele Europese Unie financieel instorten. Het is niet voor niets dat het IMF overweegt een zo hoog bedrag beschikbaar te stellen aan het land. Het probleem met de maffia speelt al jaren, en zal voorlopig ook nog blijven voortduren. ■

Groeten uit... Hong Kong

Victor van Nuland

Gedurende dit schrijven woon ik inmiddels drie maanden in Hong Kong. De stad die de reputatie heeft het Westen op een niet geëvenaarde wijze te verenigen met het Oosten. Waar prestigieuze wolkenkrabbers ingericht zijn naar Feng Shui normen en Tai Chi wordt beoefend in pak. Het is onmogelijk om Hong Kong in één semester goed te leren kennen, maar dat het een prachtige mix van culturen is staat buiten kijf.

Het studeren in het buitenland heeft mij niet meteen vanaf het begin van mijn studie aangesproken. Echter, hoe meer vrienden lyrisch terug kwamen van hun semesters in het buitenland, hoe meer ik ervan overtuigd raakte dat studeren in het buitenland wel degelijk een meerwaarde kan bieden. Mijn studie afsluiten met een ervaring als deze leek mij dan ook een goed idee. Zo geschiedde en vanaf 29 augustus 2011 volg ik Mastervakken aan de Chinese University of Hong Kong.

Mijn eerste dagen in Hong Kong waren hectisch. Vanwege de introductieweek mocht ik met alle andere exchange studenten verblijven op de campus. De campus van de universiteit is enorm, er wonen 20.000 studenten en het is een dorp op

zich. Alle studenten zijn verdeeld over zeven hostels, waarbij bijna elk complex een eigen supermarkt, fitness ruimte, bibliotheek en eetgelegenheden heeft. De introductieweek was top! Feesten, veel nieuwe studenten leren kennen en een eerste glimp van Hong Kong krijgen.

Helaas was mijn tijd daar tijdelijk, alle postgraduate (master)rechten studenten hebben onderwijs in het centrum van Hong Kong en kunnen niet wonen op de overvolle campus. Ik moest dan ook gedurende het drukke introductieprogramma op zoek naar woonruimte. Hong Kong is een stad met een van de hoogste huizenprijzen ter wereld en het was

dan ook niet makkelijk een geschikt appartement te vinden. Na een aantal volle dagen zoeken en een beetje geluk heb ik samen met twee Nederlanders en een Amerikaan toch iets gevonden. Een redelijk groot appartement op Hong Kong Island, ongeveer 20 minuten met de metro van het Graduate Law Centre, onze faculteit.

De eerste paar dagen was het wel wennen om in een stad als Hong Kong te wonen. Een cultuurschok is overdreven, maar de drukte en chaos die voortvloeit uit meer dan 7 miljoen mensen op 1100 km² is enorm. Overal staan rijen en bij restaurantjes is het altijd druk. Het

openbaar vervoer zit bijna altijd vol, ondanks dat je bij de metro maximaal 3 minuten moet wachten (in spijstijd gaat er een trein elke minuut!) op de volgende trein. Hoewel sommige dingen niet wennen, zoals de langzame tred van elke Chinese, gedij je toch snel in een dergelijke wereldstad. Als je eenmaal een vaste woonplaats hebt en een eigen routine ontwikkeld, ben je binnen een paar weken gewend aan de levensstijl.

De stad zelf is prachtig. Het heeft een van 's werelds indrukwekkendste skylines, waarbij je vanaf het vasteland (Kowloon) over het water op het business district van Hong Kong Island kan kijken. Victoria Peak, een uitzichtpunt op de bergketen die Hong Kong Island in twee helften verdeelt en bij helder weer een volledig uitzicht biedt over de stad en een deel van de haven, is een ook absoluut een (toeristisch) hoogtepunt. Tientallen goed bereikbare stranden die in het weekend een perfecte gelegenheid bieden om te ontsnappen aan de drukte. Al met al een stad met vele gezichten.

Hong Kong is pas op 1 september 1997 door de Engelsen terug gegeven aan de Volksrepubliek China, nadat een leenperiode van 99 jaar was verstreken. Daarvoor was Hong Kong voor 255 jaar een Engelse kolonie. De sporen hiervan zijn nog duidelijk zichtbaar. Zo rijdt ieder-

een hier links, is de Hong Kong Dollar gekoppeld aan de Amerikaanse Dollar en wordt er Common Law gepraktiseerd. Dit staat natuurlijk haaks op de dagelijkse praktijk in China. De Engelsen hebben bij (zoals dat hier mooi wordt verwoord) 'de overgang' echter bedongen dat Hong Kong nog voor een periode van 50 jaar als Speciale Administratieve Regio voort kan bestaan, wat betekent dat het politiek onafhankelijkheid is. Wat er gaat gebeuren als Hong Kong over 36 jaar volledig in Chinese handen komt is nog maar de vraag. Niet alleen qua systeem en politieke inslag is China heel anders dan Hong Kong, het dagelijks leven is ook niet te vergelijken. Gedurende het semester ben ik drie keer gaan reizen door China, waarbij ik onder meer grote steden als Shanghai, Xi'an en Beijing heb gezien. Ik kan mij voorstellen dat het in deze steden als westerling wat lastiger aarden is, aangezien het echt volledig Chinees is. Spugen op straat, niemand spreekt er Engels en de metro zit tijdens spitsuur zo vol dat je jezelf er letterlijk in moet vechten. Het is dan ook door Hong Kong te vergelijken met deze steden, dat je door krijgt dat het wel ontzettend Westers is.

De verschillen tussen Hong Kong en China komen ook goed terug in mijn vakken. Ik loop hier vier vakken, Chinese Civil Law, Chinese Company Law, Equity & Trust en

International Business Transactions. Equity & Trust is een Common Law vak en een mooie manier om het Common Law systeem in Hong Kong af te zetten tegen het Civil Law systeem in China. Waar er in Hong Kong een geschiedenis van case law bestaat en veel lastige zaken al behandeld zijn (zijn ze niet behandeld in Hong Kong, dan wordt er gekeken naar precedents uit Engeland), heeft het Chinese recht nog veel leemtes. Het Civiele recht is een mix van passages uit andere rechtssystemen met het Duitse Civiele recht als ruggengraat. Dit zorgt soms voor ongebruikelijk en onpraktische situaties waarbij nieuwe wetten op bepaalde punten volledig ingaan tegen bestaande.

Mijn resterende tijd zal hier in het teken staan van tentamens en reizen. De examinering is hier anders dan in Nederland. Een cijfer wordt niet berekend naar aanleiding van de overeenkomsten met het antwoordmodel, maar naar aanleiding van de score van je buurman. Ze hebben een maximum aan de punten dat ze kunnen geven. Zo krijgt ongeveer de beste 5% een A, van 5% tot 20% een B, etc. Dit betekent dat je voor je cijfer afhankelijk bent van de kwaliteit van de andere studenten, een zeer competitief systeem.

Na het zuur komt het zoet, zodra de tentamens voorbij zijn vertrek ik naar de Filippijnen om mijn reis daarna te vervolgen in Indonesië. Dit zal ik niet onnodig lang volhouden, zodra dit JiBulletin uit is ben ik alweer te vinden op Nederlandse bodem, een groot avontuur rijker. ■

Een master volgen aan de rechtenfaculteit Maastricht

Het volgen van een master lijkt tegenwoordig een logisch onderdeel uit ieders studentenleven. Wanneer je bachelor diploma zo goed als binnen is, klinkt het stille startschot voor de master-klopjacht. Pas dan blijkt dat er meer dan honderd masters zijn waaruit je kunt kiezen en dat de naam niet altijd even duidelijk de inhoud van de studie representeert. Je weet in welke richting je je wilt specialiseren, maar de master vinden die bij je past vergt tijd. Om je op weg te helpen zocht Jurist in Bedrijf uit welke masters er bestaan en vroeg aan verschillende masterstudenten hun ervaringen.

Lisa de Boer
Manon van Drunen

In heel Nederland zijn er 141 rechtenmasters. Een masteropleiding is de 1 of 2-jarige opleiding die je volgt na het behalen van je bachelor. Deze opleidingen zijn een verdieping op wat je tijdens je bachelor hebt geleerd en zijn over het algemeen gespecialiseerd op een bepaald rechtsgebied. De keuze voor een masteropleiding wordt vaak gezien als een zeer lastige keuze, er is een groot aanbod en het is het moment waarop je kiest in welke richting je jezelf wilt specialiseren.

De Universiteit van Maastricht heeft op het gebied van rechten een aanbod van 8 zeer diverse masteropleidingen. Daarnaast bestaan er nog een hoop specialisaties en drie advanced masters.

Masteropleidingen:

- European Law School
- Fiscaal Recht
 - o Verdieping:
 - Directe Belastingen
 - Indirecte Belastingen
- Forensica, Criminologie en Rechtspleging
- Globalisation and Law
- International and European Tax Law
- International Laws
- Nederlands Recht

- o Verdieping:
 - Handels- en Ondernemingsrecht
 - Privaatrecht
 - Staats- en Bestuursrecht
 - Strafrecht
 - TogaMaster
 - Vrij programma
- Recht en Arbeid
 - o Verdieping
 - Arbeid en Gezondheid
 - Arbeid en Onderneming

Advanced masters:

- Euro-Asian Law and Business Studies
- Intellectual Property Law and Knowledge Management
- International and European Economic Law

Onderstaand vind je de ervaringen van studenten met betrekking tot enkele masters.

Willemijn Keulemans,
24 jaar
*Master Fiscaal
Recht, profiel Directe
Belastingen -
International and
European Tax Law*

September 2011 ben ik begonnen aan de Master Fiscaal Recht profiel

Directe Belastingen en de Master International en European Tax Law. Hoewel soms anders doet vermoeden is Fiscaal Recht een zeer actueel en uitdagend vakgebied binnen het recht. De studie is een boeiend geheel van juridische, economische en fiscale vakken. Niet alleen ziet Fiscaal Recht op de blauwe envelop die jaarlijks op de deurmat ligt, overal spelen belastingen een belangrijke rol: zowel voor grote internationale bedrijven als voor de individuele ondernemer.

Een groot voordeel van de Master Fiscaal Recht is dat er genoeg ruimte wordt gegeven om binnen je master zelf te kiezen in welke richting je je meer wilt specialiseren. Je kunt ervoor kiezen om veelal Nederlandse vakken te volgen zoals Ondernemingsrecht, Fiscaal Concernrecht en Verdieping Formeel Belastingrecht, en je zo dus vooral voor te bereiden op de nationale praktijk. Er bestaat echter ook de mogelijkheid om je vooral te richten op het internationale en Europese belastingrecht door te kiezen voor vakken als European Value Added Tax en International en European Tax Law. Dit maakt dat je als fiscalist van alle markten thuis bent!

Een ander positief punt van de Master Fiscaal Recht is dat je de mogelijkheid hebt om in plaats van bepaalde keuzevakken te volgen een stage te lopen. Nu ik zelf als werkstudent een tijdje in de praktijk heb mogen meedraaien ben ik van mening dat door middel van deze keuzevrijheid studenten nog meer voorbereid kunnen worden op de praktijk. Ook bieden sommigen fiscale kantoren de mogelijkheid aan om deze stage in het buitenland te doen. Menig fiscaal student maakt hier gebruik van, met als gevolg Maastrichtse fiscalisten in Curaçao, New York, Luxemburg, Londen et cetera. Dus ook op internationaal vlak zijn er volop kansen!

Om nog even terug te komen op de praktijk. Ook hier blijkt weer dat de fiscaliteit heel divers en dynamisch is. Zo ben je het ene moment een memo over *fraus legis* aan het schrijven en zit je een ander moment bij de inspecteur te overleggen of een bepaalde overnameconstructie op fiscaal gebied toelaatbaar is. Tevens zijn er ieder jaar weer forse wetwijzigingen waarover je als fiscaal jurist adviseert, niet alleen aan grote multinationals, maar ook aan (kleine) zelfstandige ondernemers en natuurlijk je eigen familie- en vriendenkring!

Na de Master zijn er volop banenmogelijkheden. Je kan als fiscalist aan de slag gaan bij een groot fiscaal advieskantoor, maar er zijn ook genoeg kansen op een baan bij bijvoorbeeld het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst of een (fiscaal) advocatenkantoor. Ik raad iedereen aan om tijdens je Master al rond te gaan kijken door middel van business courses, inhouse dagen enzovoort, juist omdat er zoveel keus is. Een bijkomend voordeel is dat veel fiscale kantoren business courses naar niet de minste bestemmingen organiseren. Zo kun je, terwijl je je oriënteert op een baan, leeuwen spotten in Zuid-Afrika, jetskiën in Noorwegen of shoppen in Boston. Nu ik halver-

wege mijn Master opleidingen ben, kan ik zeker zeggen dat ik een goede keuze heb gemaakt en ik kan het dus ten zeerste aanbevelen!

Tosca van Halsema,
21 jaar

*Master Staats-
en bestuursrecht
en master
European Law
School*

Staats-en Bestuursrecht

In september ben ik begonnen met de master Staats- en Bestuursrecht. De master borduurt voort op de vakken (het toenmalige) overheid en het vak staats- en bestuursrecht. Handig is dus wel dat je die vakken leuk vond als je voor deze master gaat! Bij mij was dit het geval, en voor mij was de keuze daardoor eigenlijk ook vrij makkelijk. De master is vrij kleinschalig, mijn gok is dat op dit moment zo'n 30 man de master volgt. Zelf vind ik dat kleinschalige erg leuk, je werkt echt samen met de tutoren (die vaak ook de blokcoördinator zijn) wat ik echt een verademing vond na de bachelor waarbij je vaak met honderden studenten zit.

Zoals al eerder gezegd gaan de vakken echt verder op wat je hebt geleerd in de bachelor, het sluit goed aan op wat je al weet, wat een soort basiskennis is, en de vakken zijn daardoor wat levendiger omdat je meer kennis bezit wat je kan toepassen aan de praktijk. Verder zijn de vakken ook altijd erg actueel, ze worden aangepast aan wat er nu allemaal gebeurt, en ook hierdoor gaat het recht meer leven.

Binnen de master heb je veel vrijheid. Je moet 5 verplichte vakken kiezen die binnen de master staats- en bestuursrecht vallen, daarnaast heb je nog een vrij deel van 3 vakken die je mag invullen met een andere master of met vakken van het staats- en bestuursrecht zelf. Ik vind dit erg prettig werken, mijn interesse ligt veel meer bij het bestuursrecht

dan bij staatsrecht, maar daar is dan dus ook alle ruimte voor. Vakken die ik heb gevolgd of ga volgen zijn onder andere: Actueel Bestuursrecht, Bestuursprocesrecht, Decentraal Bestuur.

European Law School

Ik heb de bachelor European Law School gevolgd (regular track). Ik vond, naast het staats- en bestuursrecht, het Europese recht erg interessant. Toen heb ik bedacht, waarom kiezen, ik kan beide masters doen! Het vrije deel van de masters vul ik in met de andere master. Hierdoor ben ik in 1,5 jaar klaar met de vakken, en moet dan nog 1 grote scriptie schrijven, op een gebied waar de masters overlappen.

Deze master is heel internationaal. In je onderwijsgroep zitten vaak mensen van alle nationaliteiten. Ook komen veel Erasmus studenten naar Maastricht voor deze master. Hierdoor krijgt de master een erg leuke sfeer! Deze master heeft één verplicht vak: Advanced European Law. Verder moet je nog 5 andere vakken kiezen binnen de master, die dan weer bestaat uit 2 richtingen, de *Ius Commune* of de EU recht specialisatie richting, die laatste doe ik zelf. Vakken die ik heb gevolgd, of ga volgen zijn onder andere: EU competition law, EU migration law and citizenship, EU environmental law.

Ook deze vakken zijn telkens zeer actueel, vaak moet je een zaak lezen die enkele maanden ervoor is geweest. Maar ook bijvoorbeeld wordt veel aandacht besteed aan de huidige eurocrisis.

Voor mij werkt deze combi erg goed. De masters zijn heel verschillend, maar daardoor blijft het ook zeer boeiend, ik ben erg blij met mijn keuze.

Ben je er nog niet helemaal uit? Kijk dan op www.millian.nl welke Nederlandse of Europese master bij jou past! ■

Oprecht Opmerkelijk

Bankovervaller gepakt na borreltje

Een laconieke bankovervaller kon niet lang genieten van zijn buit. De man vond dat hij, na een geslaagde overval op een bank in Florida, wel een borrel verdiend had. Toen hij met de buit onder zijn arm vertrok, vond hij een bar in de buurt en trakteerde zichzelf op een koud pilsje. De man had even daarvoor een medewerker van de bank bedreigd met een pistool en liep daarna doodgewoon naar buiten. Maar een oplettende klant van de bank had in de gaten wat er gebeurde en liep achter de man aan. Wat hij toen zag was vreemd. De overvaller kleepte zich om en schoof aan de bar van een café. De klant belde de politie en de man werd gearresteerd.

Politieagent legt drugs in auto

Een Amerikaanse krant, De Phoenix Utica, is in het bezit gekomen van een video-opname van

een verkeersaanhouding die zich heeft voorgedaan op 11 februari 2011. Op deze opname is te zien hoe corrupt de politie kan zijn tegenover Afro-Amerikanen in Utica. Een auto wordt aangehouden en de inzittenden, een vrouw en een man, worden verzocht om uit te stappen waarna ze worden gefouilleerd door de agenten. De vrouw is duidelijk radeloos doordat ze door een mannelijke agent wordt betast. Daarna worden ze verzocht om naast de auto te gaan staan. Een politiemann gaat in de auto en haalt uit zijn zak, wat duidelijk te zien is, een wit zakje met poeder en legt het in de auto om vervolgens na een minuut weer naar buiten te gaan om het bewijs te laten zien dat er drugs zijn gevonden. Maar hij is vergeten om de camera van de politieauto uit te doen zodat alles op videoband staat.

Russische piloot stoned in cockpit

De luchthavenpolitie van Magadan, Oost-Rusland, heeft een piloot uit de cockpit gehaald, vlak voor hij het vliegtuig met 192 passagiers aan boord de lucht in stuurde. Hij was flink high van marihuana. Kort voor opstijgen bleek de man door drugsge-

bruik in een roes te verkeren. Aan boord van het toestel waren 192 passagiers, meldt het Russische persbureau Interfax. Artsen ontdekten bij de piloot en een stewardess verse sporen van marihuana. Een andere bemanning bracht de passagiers met 12 uur vertraging naar hun bestemming. Onlangs was in Rusland ook al een piloot tegengehouden. Hij had sporen van synthetische drugs in zijn bloed.

Seks, drugs en rock- 'n roll bij Saoedische royals

De Saoedische prinses lappen de puriteinse wetten van hun land aan hun koninklijke laars. In een uitgelekte cable beschrijven Amerikaanse diplomaten een wereld van seks, drugs en rock- 'n roll. Ze gaan naar feesten waar ze op al die gebieden aan hun trekken komen. De religieuze politie wordt gedwongen een oogje dicht te knijpen. Ambtenaren van het consulaat in Jeddah beschrijven een ondergronds Halloweenfeest, georganiseerd door een lid van de koninklijke familie, waar alle islamitische taboes werden doorbroken. Achter de zwaarbewaakte hekken van de villa waren drank en prostituees in overvloed. Hoe-

wel alcohol ten strengste is verboden, was de bar oeverloos gevuld met wodka. De gevreesde religieuze politie was nergens te bekennen. Het telegram was ondertekend door de Amerikaanse consul met de toevoeging: "De ondergrondse partyscene is 'bloeiend' in Saoedi-Arabië dankzij de bescherming van Saoedische royals."

Steeds meer ouderen aan de drugs

Het aantal 40-plussers dat in West-Europa een ontwenningbehandeling ondergaat wegens verslaving aan soft- en harddrugs is de afgelopen tien jaar verdrievoudigd. Nu al is 22 procent van de drugsverslaafden ouder dan veertig, en dat probleem gaat alleen maar erger worden voor spellen experts. In Duitsland geven ze nu ook openlijk toe dat er bijvoorbeeld een probleem is met bejaarden die aan de drugs zitten. Het komt enerzijds omdat de generatie die in de jaren zestig experimenteerde met drugs daar nooit echt mee gestopt is, maar anderzijds zijn er blijkbaar toch ook een aantal bejaarden die het allemaal nog eens willen proberen nu ze 'in de herfst van hun leven zitten'. Geriatrie specialisten worden zo tegenwoordig geconfronteerd met oma's die 'spaced out' zijn door LSD en in de rechtbanken verschijnen 70-jarige dope-dealers. In Dortmund bijvoorbeeld werd een man van 69 veroordeeld die al de bijnaam 'Opa Opium' kreeg.

Agent kluste bij voor korting bordeelbezoek

Een Duitse agent die ook als een soort privédetective werkte voor een bordeeleigenaar, is veroordeeld tot een voorwaardelijke celstraf van 2 jaar en 3000 euro boete. Agent Wolfgang K. (52)

kreeg korting in het bordeel in Neuruppin in de deelstaat Brandenburg. Hij betaalde slechts 25 euro in plaats van 50 voor een bezoekje aan zijn favoriete prostituee 'Kati'. In ruil voor de sekskorting was K. niet te beroerd om op verzoek van bordeeleigenaresse Dorota K. andere klanten en hun auto's in de politiecomputer te checken. De 44-jarige eigenaresse is veroordeeld tot 1500 euro boete en 1 jaar voorwaardelijk. De agent en de bordeeleigenaar hadden elkaar leren kennen tijdens een huiszoeking in het etablissement. Wolfgang K. is na 33 dienstjaren op staande voet ontslagen.

Gewonde man steelt ambulance

Een Amerikaan stal een ambulance en reed zelf met loeiende sirenes naar het ziekenhuis. De Tampa Bay Times schrijft echter dat de 39-jarige man niet zo ver kwam. Na een paar straten konden agenten hem al naar de kant dirigeren en arresteren. De man verklaarde dat hij was aangevallen door 4 mannen en maar besloot zelf naar het ziekenhuis te rijden toen hij de ambulance zag staan. De agenten hebben hem alsnog naar het ziekenhuis gebracht en daarna mocht hij gelijk door naar de gevangenis.

Man schiet zich door voet om pijnstillers te krijgen

Een man heeft zich maandag in de Amerikaanse staat Montana door zijn voet geschoten omdat medewerkers van een ziekenhuis weigerden hem pijnstillers te geven tegen zijn rugklachten. Dat heeft de politie van Montana woensdag gezegd. De 48-jarige man was kwaad dat het ziekenhuispersoneel hem geen middel tegen zijn rugpijn wilde geven. Hij pakte hierop een wapen uit zijn auto en schoot zich op de parkeerplaats van het hospitaal

door zijn voet om een medische behandeling af te dwingen. Het openbaar ministerie bestudeert het voorval om te bepalen of de man vervolgd moet worden.

Rechter valt twee keer in slaap tijdens fraudeproces

Een rechter is tot twee keer toe in slaap gevallen tijdens een fraudeproces in Stockholm. De beklagde, een topambtenaar van de stad werd vrijgesproken. Aanklager Nils-eric Schultz is niet blij met de uitspraak. 'Wat is een uitspraak waard als een rechter slaapt tijdens het verhoor van de beklagde?' De topambtenaar moest voor de rechter verschijnen voor fraude met valse facturen voor een bedrag van ruim 28.000 euro. De rechter sprak hem vrij omdat hij het bewijs onvoldoende vond. Aanklager Schultz protesteert en vraagt zich af wat die vrijspraak waard is. 'Eén van de rechters lag te slapen toen de beklagde ondervraagd werd en elke keer moest de zitting stilgelegd worden om hem wakker te maken.'

Bus ontwijkt hond en veroorzaakt ravage

Een Duitse lijnbus zonder passagiers heeft voor een ravage in Vaals gezorgd toen de chauffeur op de Maastrichterlaan uitweek voor een hond op de rijweg. De bus ontweek de hond en raakte vier geparkeerde auto's. De klap was zo hard dat een van die auto's hoog in een boom belandde, zei een woordvoerder van de politie. De voertuigen raakten zwaar beschadigd. Niemand raakte gewond. Ook de hond bleef ongedeerd.

FIRST Maastricht
Fiscale Studievereniging

Beste rechtenstudent,

Het is ons een genoegen je middels dit schrijven met onze studievereniging kennis te laten maken. Mocht je voor de studie fiscaal recht kiezen, dan zorgt FIRST Maastricht voor een verrijking van je studententijd. Ons doel is je te motiveren voor je studie door je op een toegankelijke wijze in contact te brengen met je studiegenoten en het bedrijfsleven.

Om te beginnen viert gezelligheid hoogtij tijdens onze maandelijkse gesponsorde borrel in Café Lure. Daarnaast kun je binnen FIRST Maastricht actief worden in diverse commissies. Ook je tentamenstress wordt verlicht d.m.v. tentamentrainingen en oefententamens. Kortom, voor ieder wat wils en hoewel FIRST Maastricht veel te bieden heeft is het prima te combineren met andere studie/studentenvereniging(en).

Ons hoofddoel is onze leden in contact brengen met potentiële werkgevers. Activiteiten die we hiervoor organiseren zijn de Fiscale Bedrijvendag, het symposium, een studiereis en verschillende kantoorbezoeken. Deze kantoorbezoeken geven je de mogelijkheid om de sfeer binnen het bedrijf meteen op te snuiven. Ook zal er veelal een bedrijf aanwezig zijn bij de borrel zodat je in een informele setting je vragen op hen af kunt vuren.

Voor vragen (bijvoorbeeld met betrekking tot lidmaatschap - slechts €15,- voor het eerste jaar) bezoek www.firstmaastricht.nl. Je kan ook een keer langs komen op de Lenculenstraat 14 tijdens onze kantooruren.

Rest ons enkel nog jullie een zeer succesvol studiejaar toe te wensen!

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van FIRST Maastricht 2011 - 2012:

Voorzitter	Megan Ruigrok
Secretaris	Laurens Verkoijen
Penningmeester	Rob van Roij
Commissaris Intern	Loes van Hulten

The European Law Students' Association
MAASTRICHT

The European Law Students' Association (ELSA) is a European network consisting of more than 32.000 law-students. ELSA Maastricht is the local branch of this network for Maastricht. Open to all students from the Law Faculty, we organize throughout the year a couple of trips to "law-relevant" cities like The Hague and Brussels. This year, we will also co-organize the European Law School Career Day with JFV Ouranos, which aims at connecting students with their future (European) employers. Another event that will take place this year is that ELSA Maastricht will host a regional round of the international ELSA Moot Court (the so-called EMC2). This means, that a delegation of over 100 international law students will come to Maastricht, to participate in a Moot Court, organised by ELSA Maastricht.

With the STEP-programme, ELSA Maastricht offers a huge database of internships, available to every ELSA-member. ELSA is therefore a great gateway to (international) internships.

You are looking for an opportunity to broaden your horizon, you want to experience Europe closer and you would like to get to know new people? Then join a truly international student association, join ELSA Maastricht! Take a look at our website: www.elsa-maastricht.nl for more information.

Waarde lezer,

Ook in het tweede deel van het academisch jaar 2011/2012 is JFV Ouranos er voor alle studenten op onze rechtenfaculteit. De juridische faculteitsvereniging zal wederom de belangen behartigen van de rechtenstudent in de ruimst mogelijke zin. Dit geldt zowel voor bachelorstudenten als voor masterstudenten; voor Nederlandstalige als voor Engelstalige studenten. Uiteraard bieden we de boekenkorting aan op onze boekenbalies voor elke periode, als ook tentamentrainingen en oefententamens (gratis voor leden) maar JFV Ouranos biedt de rechtenstudent eveneens een scala aan van diverse activiteiten: op academisch en sociaal vlak én voor ieder wat wils.

Op sociaal vlak zijn er naast de wekelijkse borrels op dinsdag in de Preuverij eveneens de afgeladen blokfeesten in de Feesfebrik, zoals die van blok 4 op dinsdag 7 februari. Als het gaat om academische activiteiten, is gebleken dat ook het nodige te beleven valt. Wanneer we terugkijken is bijvoorbeeld er de Engelstalige Lecture on the Euro Crisis (what if Greece becomes insolvent?) geweest waarbij de student de nodige juridische, economische en politieke aspecten uiteengezet heeft gekregen met betrekking tot de actuele en ingewikkelde situatie waarin Europa zich momenteel nog steeds verkeert. Vanzelfsprekend dient ook de Nederlandstalige activiteit van 8 november genoemd te worden. Die avond, die in het teken stond van De Rol van de Media in het Strafrecht, hadden we de eer niemand minder dan strafpleiters mr. Gerard Spong, mr. Theo Hiddema, misdaadverslaggever John van den Heuvel, professor mr. Taru Sproncken en als avondvoorzitter presentator Twan Huys te mogen ontvangen. De grote collegezaal van de economiefaculteit was met meer dan 400 aanwezigen zelden zo vol: een enorm succes dus en hierbij wil ik allen bedanken voor hun aanwezigheid! We zijn inmiddels druk bezig om deze lijn voort te zetten met activiteiten die eveneens de gemoeieren bezig zullen houden, dus houd JFV Ouranos in de gaten...

Concluderend biedt JFV Ouranos wederom de Maastrichtse rechtenstudent de nodige mogelijkheden om ervoor te zorgen dat deze met recht een waardevolle aanvulling kan krijgen op zijn of haar rechtenstudie.

Hajko Saakjan
Voorzitter der JFV Ouranos 2011/2012

In 1993 is de Stichting Vrouwenrechtswinkel Maastricht (VRW) opgericht door rechtenstudenten van de Universiteit Maastricht. Wij bieden gratis juridische hulp aan vrouwen, waardoor zij weer zicht krijgen op hun toekomst aangaande hun juridische positie. De aard van de vragen is dan ook erg gevarieerd. Zo krijgen wij onder andere vragen over pensioenregelingen, arbeidscontracten, huurrecht, alimentatie, echtscheiding, burenrrecht en mishandeling. Onze werkzaamheden bestaan uit het houden van inloopspreekuren*, het organiseren en bijwonen van lezingen en andere workshops, het verstrekken van brochures en het schrijven van columns in 'de Trompetter' en 'de Etalage'. Ook houden wij regelmatig een spreekuur op het vrouwenopvangcentrum 't Wyckerhoes te Maastricht. De kwaliteit van ons advies wordt gegarandeerd door een groep juristen en advocaten uit de regio. Zij zorgen voor de nodige ondersteuning bij de uitvoering van onze adviezen door deel uit te maken van onze steungroep.

Wij willen door ons werk de rechtspositie van vrouwen versterken en een bijdrage leveren aan het vergroten van de zelfstandigheid en weerbaarheid van vrouwen. Ook trachten wij de noodzakelijke verbetering in de rechtshulpverlening in kaart te brengen. Alle medewerkers hebben een geheimhoudingsplicht: persoonlijke informatie blijft binnen de muren van de rechtswinkel.

Naast het opdoen van juridische kennis, biedt de VRW ook bestuurs- en commissie-ervaring. Omdat wij erg veel waarde hechten aan een gezellig team, organiseren wij regelmatig borrels en andere activiteiten om dit teamgevoel te versterken.

Er begint weer een nieuwe sollicitatieronde! Heb jij interesse om ons team te komen versterken, verstuur dan voor 26 februari 2012 je CV en een uitgebreide motivatie naar info@vrouwenrechtswinkelmaastricht.nl.

* Het inloopspreekuur wordt gehouden op donderdagavond van 19:00 tot 21:00 uur en op vrijdagochtend van 10:00 tot 12:00 uur.

Ben jij mens genoeg voor een wereldbaan bij Baker?

Bij een van de meest internationale advocatenkantoren ter wereld werken bijzonder getalenteerde advocaten, fiscalisten en notarissen. Intelligent, gemotiveerd, ambitieus... én ook menselijk en met veel inlevingsvermogen. In onze praktijk draait 't namelijk om mensen: zowel de mensen waarmee je

werkt in teamverband als de cliënten uit binnen- en buitenland met wie je intensief contact onderhoudt. Dat maakt je werk bij Baker & McKenzie Amsterdam tot meer dan zomaar een baan. Ben jij mens genoeg voor een wereldbaan bij Baker & McKenzie? Ga dan naar www.eenwereldbaanbijbaker.nl

EENWERELDBAANBIJBAKER.NL

BAKER & MCKENZIE

Een illusie armer, maar een ervaring rijker ?!

AIESEC is de grootste internationale studenten organisatie van de wereld. Inmiddels is zij een begrip geworden en haar netwerk omvat meer dan 110 landen over de hele wereld. Het is de visie van AIESEC om jongeren de mogelijkheid te geven tot het ontdekken en ontwikkelen van hun leiderschapskwaliteiten om zo een positieve invloed te hebben in de samenleving. AIESEC Maastricht is een van de Local Committees in deze internationale omgeving. Met een groep van 33 studenten, zowel full- als parttime, zorgen wij ervoor dat de regio Maastricht gebruik kan maken van AIESEC.

Internationale stages

Waar ligt jouw grens? AIESEC biedt jou de kans om een internationale droomstage te realiseren! Vanaf je 2de of 3de jaar heb jij de mogelijkheid om met ons op respectievelijk een ontwikkelings- of

managementstage in het buitenland te gaan. Door onze grote database is bijna alles mogelijk!

Ambassadeurs programma

Dit programma is speciaal ontwikkeld voor 1ste en 2de jaars studenten. Twintig studenten worden geselecteerd en krijgen hun vliegticket gesponsord om 2 maanden lang in de zomer rond te reizen en AIESEC te helpen in een bepaald land.

Make a Move

Het Make a Move team is het team binnen AIESEC dat elk jaar de grootste carriërewEEK van Maastricht organiseert voor studenten, met top bedrijven uit binnen- en buitenland. Daarnaast worden ook andere carrière-evenementen zoals Women at the Top and Future is yours georganiseerd door Make a Move.

Global Experience Programme (GEP)

Dit is de kans om te werken binnen een van 's werelds

grootste humanitaire organisaties - World Food Programme.

NOUR

Wil jij graag een kijkje nemen in de het Midden Oosten en de Arabische cultuur leren kennen? Wil jij wellicht andere mensen helpen een beter inzicht te krijgen in problematiek van de Arabische landen? Dan is dit zomerprogramma wat voor jou!

Actief binnen AIESEC

Voel jij je aangesproken door dit alles en wil je meehelpen om het bovenstaande te realiseren? AIESEC streeft ernaar om alle leden zoveel mogelijk te ontwikkelen; naast je taken krijg je vele mogelijkheden tot trainingen, internationale congressen en het vergroten van je netwerk!

Voor meer informatie mail naar aiesecmaastricht@maastrichtuniversity.nl of kijk op www.aiesec.nl.

PLEITGENOOTSCHAP GAIUS

Gaius is een vereniging voor advocaten, rechters en juridisch medewerkers in spe. Studenten die willen leren om op een juridisch probleemoplossende manier te leren denken, te leren pleiten, om commercieel te leren denken en die willen deelnemen aan pleitavonden, interessante activiteiten, kantoorbezoeken en borrels. Dit zijn de activiteiten die de leden van Gaius binden.

Gaius is een vereniging die van studenten bekwame retorici maakt. Sinds 1991 vormt zij één van de studieverenigingen van de Universiteit Maastricht. Dit jaar viert Gaius haar 4e lustrum en staan er wederom tal van activiteiten op de planning. Voor meer informatie omtrent activiteiten is het aan te raden de website (www.pleitgenootschapgaius.nl) in de gaten te houden.

Ons pleitgenootschap telt zo'n 80 enthousiaste leden c.q. pleiters. Om de week komen de leden bijeen om intern een casus te bepleiten en daarover een vonnis te vellen. Het rechtbankteam dat de pleiters beoordeelt bestaat niet alleen uit leden, maar vaak ook uit advocaten of rechters. Dit om de kwaliteit van het pleiten te waarborgen. Kortom, activiteiten die ervoor zorgen dat oud-leden inmiddels zijn uitgewaaid in de juridische wereld, van juridisch medewerker tot hoogleraar en van advocaat tot rechter.

Pleitgenootschap Gaius is vooral een gezellige vereniging, die haar leden daadwerkelijk iets te bieden heeft. Het leerzame wordt in deze vereniging met het aangename verenigd.

Hartelijke groet,

Koen Durlinger
Voorzitter Pleitgenootschap Gaius

AGENDA

Januari:

- 14 januari : Deelname Pleitgenootschap Gaius aan de Cicero Pleitwedstrijd te Amsterdam
16 januari : Deelname Pleitgenootschap Gaius aan de NSPW

Februari:

- 2, 3, 6 en 7 februari : Boekenbalie JFV Ouranos blokperiode 4
7 februari : Blokfeest blokperiode 4 JFV Ouranos
Algemene Ledenvergadering & borrel FIRST Maastricht
9 februari : Kantoorbezoek FIRST Maastricht aan KPMG Meijburg & Co.
13 februari : Kantoorbezoek JFV Ouranos aan Lexence Advocaten & Notarissen
14 februari : Bachelor activiteit JFV Ouranos

Maart:

- 6 maart : Master activiteit JFV Ouranos
Gesponsorde borrel door Boekel de Nerée in de Preuverij
Maandelijkse borrel FIRST Maastricht
7 maart : Bedrijven- en Instellingendag Stichting Jurist in Bedrijf te kasteel Vaeshartelt
8 maart : Voetbaltoernooi JFV Ouranos ten behoeve van de Ragweek
13 maart : Karttoernooi FIRST Maastricht
Verkoop cupcakes voor het goede doel, door Jurist in Bedrijf
(op de rechtenfaculteit)
19 maart : Tentamentraining pensioenen FIRST Maastricht i.s.m. PwC
26 maart : Tentamentraining vennootschapsbelasting FIRST Maastricht i.s.m. Deloitte

April:

- 16 april : Open feest FIRST Maastricht
25 april : Symposium FIRST Maastricht

What's going on...

Opleidingscommissie Fiscaal Recht

Als Opleidingscommissie(OC) Fiscaal Recht 2011-2012 hebben wij de eer ons te mogen introduceren. Graag informeren wij jullie dan ook over het reilen en zeilen van onze OC.

Wie zijn wij?

De OC Fiscaal Recht bestaat uit vier ambitieuze Masterstudenten te weten: Ashley Battle, Sanne Echten, Petra Linsen en Rob van Roij. In samenwerking met diverse docenten van de fiscale vakgroep, welke ook lid zijn van de OC, vertegenwoordigen wij de fiscale Bachelor- en Masterstudenten van de Universiteit Maastricht.

Wat doen wij?

Wij behartigen de belangen van de toekomstige fiscaal jurist door de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en waar mogelijk te verbeteren. Daartoe nemen wij één keer per maand zitting in het studentenberaad waarbij de studentleden van alle juridische opleidingscommissies (Fiscaal recht, Nederlands Recht & European Law School) en de faculteitsraad aanwezig zijn. Tijdens dit beraad worden de stand van zaken en interessante nieuwtjes besproken zoals de 'wettenbundelabjescrisis', het invoeren van een standaardmodel ter beoordeling van presentaties, de toereikendheid van de bibliotheek enz. Tevens wordt er maandelijks een OC vergadering georganiseerd waarbij de opleidingscommissies in hun volledige samenstelling (incl. stafleden) aanwezig zijn. Middels deze vergadering wordt een meer informele communicatie en discussie tussen tutoren, bloccoördinatoren en studentleden mogelijk gemaakt. De blokevaluaties van de voorafgaande periode, mits beschikbaar, vormen telkens een essentieel onderdeel van dit overleg. Elk student-lid neemt een paar vakken kritisch onder de loep om daar tijdens de commissievergadering verslag van te doen. Daarbij wordt de nadruk gelegd op zowel de positieve als negatieve punten die desbetreffend student-lid zijn opgevallen.

Wat willen wij bereiken?

Een korte greep uit onze speerpunten:

Participatie:

Bekend is dat studenten de participatie in de onderwijsgroepen niet voldoende vinden. Onvoldoende participatie is nooit bevorderlijk voor het onderwijs vandaar dat

wij als opleidingscommissie streven naar een systeem dat de onderlinge interactie, en daardoor ook het leerproces, stimuleert.

Bekendheid:

Voor wat betreft onze input vertrouwen wij niet enkel op onze eigen intuïtie en ervaringen, de mening van de student als individu en als collectief staat namelijk hoog in het vaandel. In de nabije toekomst willen wij graag onze uitgangspunten en werkzaamheden veel meer van onze achterban doen uitgaan en dus niet enkel afhankelijk zijn de via IWIO ingevulde evaluaties. Dit is enkel mogelijk als wij bekend, bereikbaar en laagdrempelig zijn.

Procedurele aangelegenheden:

Het is evident dat het onderwijs als zodanig van hoogstaande kwaliteit moet zijn echter wij realiseren ons ook dat de toegankelijkheid en flexibiliteit evenzeer van belang zijn. Het eerder bekend laten maken van de tentamenplanning, het laten opnemen van nagenoeg alle colleges en het openstellen van de inschrijvingsmogelijkheid voor de blokken vanaf het begin academisch jaar staan daarom ook op onze agenda!

Hoe bereiken we dit?

Door als studentleden onderling overleg te voeren en te evalueren gedurende het gehele jaar hebben wij constant een goed beeld van de gestelde doelen en ontwikkelingen daaromtrent. Daarnaast worden tijdens de maandelijks commissievergaderingen en het studentenberaad ideeën geopperd, uitgewerkt en mits er voldoende draagvlak is worden deze tevens gerealiseerd. Een concreet voorbeeld in het kader van het vergroten van de bekendheid en bereikbaarheid is wellicht dat er (op initiatief van de OC Nederlands Recht) in samenwerking met de andere opleidingscommissies van de rechtenfaculteit vanaf periode vier de mogelijkheid zal worden geboden om ons persoonlijk te spreken tijdens een inloopsprekkuur. Meer informatie zal hierover t.z.t. volgen.

Is jou iets opgevallen tijdens het volgen van onderwijs dat meldenswaardig is en wil jij de kwaliteit van het onderwijs verbeteren voor jezelf en voor je medestudent? Aarzel dan niet en laat het ons weten!

Contact:

oc-fiscaalrecht@maastrichtuniversity.nl

The King of Pop

25 June 2009: The day we lost a superstar. Michael Jackson was unquestionably the biggest pop star of the '80s, and certainly one of the most popular artists of all time. The King of Pop was found dead in his bed on 25 June 2009. He died at the age of 50 of propofol intoxication. His personal physician, Conrad Murray, said he found Jackson in his room, not breathing, but with a faint pulse. On 28 August 2009, the Los Angeles County Coroner, ruled Jackson's death a homicide. Did Conrad Murray really kill Michael Jackson? In this article we will discuss all the circumstances of Michael Jackson's death and the lawsuit against his doctor Conrad Murray.

**Manon van Drunen
Ellen Loeffen**

Biography

Michael Jackson was born on 29 August 1958 in Gary, Indiana. He was the fifth son of Joseph and Katherine Jackson. Michael showed at a very young age a great talent for music and dance. Together with his brothers, Michael formed 'The Jackson Brothers'. In 1966 the name changed to 'The Jackson Five'. Michael started with performing backup vocals and dancing, but at the age of eight he began sharing the lead vocals with his older brother Jermaine. 'The Jackson Five' got a contract with Motown and performed hits like 'ABC' and 'I Want You Back'. During his career as one of 'The Jackson Five', Motown and his father Joseph Jackson prepared him for his solo career. Already in 1972, he had his first number one hit with 'Ben'. From that moment it went very fast. He starred the movie 'The Wizard of Oz' and his second solo album 'Thriller' (1982) was the best selling album ever. Jackson became a dominant figure in pop music because of his music videos and famous 'moonwalk'. In the 90's the downside of his superstar status began to rear itself. Michael was accused of child sexual abuse twice, in 1993 and 2005, but never found guilty for it. His physical appearance began to change and his behavior became bizarre. He married twice in a very short period of time and got three children with his second wife. In 2007 he tried to give his

career a new boost. New songs were produced and tours were planned. While preparing for his concert series 'This Is It', Michael died of acute propofol intoxication on June 25, 2009.

Circumstances

The news that Michael Jackson died was spread at 2:26 pm on 25 June after Conrad Murray, Jackson's personal physician, found him dead in his room. After Murray called 911 at 12:20 pm, paramedics treated Jackson at his home. He was pronounced dead at the Ronald Reagan UCLA Medical Center a few hours later. Just a day before his death, Michael was rehearsing for his show 'This Is It'. According to a witness, Michael looked great and had great energy. The rehearsal went past midnight. The next morning Michael did not come out of his bedroom. According to Conrad Murray, who found him that afternoon in his bed, Michael was not breathing anymore and had a weak pulse. After Murray tried to revive Jackson for five to ten minutes, he tried to call for help. According to Murray, he could not use his cell phone to call 911 because he did not know the exact address and there was also no landline in the house. Finally he yelled for help and security called 911. Murray stated that only 30 minutes had passed by that time. Due to several witnesses, Murray used a non-standard reanimation techni-

que on Jackson. During the 911 call, released on June 26, the doctor describes he is reanimating Jackson on a bed. The standard practice would be on a hard surface like the floor. Witnesses also stated that he did not use two, but one hand for compression. A Los Angeles Fire Department spokesperson said that the 911 call came in at 12:21 and that paramedics reached Jackson at 12.26 pm. He was not breathing anymore at that time. There's a difference of opinion whether Jackson still had a pulse when he was taken out of the house and put in the ambulance. Due to Murray, Jackson still had a pulse, but the Los Angeles Fire Department spokesman stated that Jackson already had a heart attack when they found him. The Fire Department transported Jackson to the Ronald Reagan UCLA Medical Center where a team of doctors again tried to revive Jackson. They were unsuccessful and so Michael Jackson was pronounced dead at 2:26 pm.

Cause of death

The cause of Michael Jackson's death is nowadays still controversial. Some people even think that Michael Jackson is still alive and that he has faked his death on the 25th of June 2009. This theory is based on many hints and coincidences. For example the fact that there were four different emergency calls, the lack of driving skills from the driver of the ambu-

lance, a person who crept out of the back of the hears and the unfeeling family at the funeral. Another theory was created by Robin Leach, an entertainment reporter and television host. According to him Michael was so stressed for his fifty concerts he was about to give in London, that he feared it would mean his end. After the autopsy a third theory what claimed more supporters, came up. It concerns the theory that Michael Jackson died by an overdose of medicines. The coroner said there were no injuries on the body of Jackson found and a relative has told the American media that the pop star died of an overdose of the powerful painkillers Demerol. A few months later this theory was blown in the wind, because an anesthetic named Propofol was determined as the cause of death. The Propofol was administered by his doctor, Conrad Robert Murray. The death of Michael Jackson was treated as a murder in the court of Los Angeles, because Conrad Murray would have given the overdose which caused a heart failure. In the trial against the former personal physician a new theory reveals: the lawyer of Conrad Murray claimed that the huge mountain of debt the King of Pop became fatal. According to this defense Michael is a victim of its own and desperate act, the financial debt of the singer at the time of his death, more than half billion.

Autopsy

Harrowing leaked autopsy details show the singer was a virtual skeleton. Barely eating and with only pills in his stomach at the time he died. His hips, thighs and shoulders were riddled with needle wounds, believed to be the result of injections of narcotic painkillers, given three times a day for years. And a mass of surgery scars were thought to be the legacy of at least 13 cosmetic operations. But Michael's family asked for a second and private autopsy because they were suspicious about the cause of death. The toxicological research which was held with the second autopsy, could not give the family more information about the cause of death of Michael Jackson.

The trial

A two-year legal battle over who was responsible for Michael Jackson's sudden death came to a dramatic close on 7th of November 2011. A panel of seven men and five women took two days of deliberation to reach a verdict. After a six-week trial the California jury found Dr. Conrad Murray guilty of involuntary manslaughter. Murray received a maximum prison term of four years and lost his license to practice medicine. There was a shriek from LaToya Jackson, Michael's sister, in the courtroom as the verdict was read. A loud celebration erupted among Jackson fans outside of the downtown Los Angeles County courthouse, where emotions ran so high at least one woman fainted. Murray and his wife are furious, while they believe he would never have been charged with involuntary manslaughter if his patient was someone other than Jackson. He also proclaimed that he was convicted for the actions of Michael Jackson and that he "was not a suspect".

This Is It

The O2 Arena in London was the place where Michael Jackson planned his series of fifty concerts, named This Is It. Originally only 10 concerts were announced, but the tickets were

sold out in less than an hour and the public demand for tickets resulted in 40 more concerts to be added, resulting in 50 concerts in total. It was announced that Jackson would break the record for number of shows performed by an artist at a single venue and several ticket sale records were broken. Tickets appeared on eBay for as much as 10,000 dollars.

The 50-concert run was originally scheduled to start on July 8, 2009 and conclude on March 6, 2010. This Is It was meant to be his final tour. However, with all concerts sold out, Michael Jackson died less than three weeks before the first concert date.

Following Jackson's death, AEG, the concert promoter, stated that they had over "100 hours of footage of preparations and rehearsals for the shows". According to court documents, Columbia, an American film production and distribution company, paid 60 million dollars for rights to the rehearsal footage. The film This Is It, named after the concerts, was released on 28 October 2009. Also a two-disc album with Michael's biggest hits, music from his concert tour and unreleased songs he recorded, appeared on the market. Michael Jackson could have earned millions of dollars with his concert tours.

Conclusion

A few days before the start of his fifty concerts tour This Is It, Michael Jackson died. The cause of death was not entirely clear right away. A lot of theories were adhered after the death of Michael Jackson. Some believe he is still alive, other people think he died because of stress and other ones claimed that he took an overdose Propofol which lead to a cardiac arrest. The last theory seemed true, while Michael's personal physician Conrad Robert Murray was found guilty of involuntary manslaughter. Murray received a maximum prison term of the jury of California. He also no longer enjoys the title of doctor. Despite the punishment of Conrad Murray, Michael Jackson is gone. A star we will never forget. ■

The Groninger HIV-case

An HIV-infection while you are unconscious. This sounds like a terrible nightmare. But for, at least 5 men, this is the brutal truth. In the year of 2007 very shocking news was published in the Netherlands. Several men were intentionally infected with the HIV virus at sex parties in the area of Groningen. The first facts of the case that became known were shocking and created a widely discussion in the Netherlands.

Lisa de Boer

.....

Facts

In the year of 2005 several sex parties were held in the area of Groningen. The people who attended the parties were men who were invited to the parties via chat boxes. At those parties they would have been drugged with GHB (a party drug) and XTC. After that, several HIV-infected men would have had sex with the unconscious men; most of the victims had no idea of what had happened at those parties. They would even have injected them with HIV-infected blood. The amount of victims was not clear and there were only four victims who had made a report at the Police. At the end the amount of victims raised to 12 men.

The suspects had acted this way because it gave them a 'kick' and because they thought unprotected sex was more pure. They had also injected each other with HIV-infected blood. The victims could not have known that this would happen, the suspects had lied to them about the fact that they were for sure not HIV-positive and even had been tested several times.

Trial at first instance

The trial on this case started in October 2008, three men were accused of intentionally injecting 12 men with HIV-infected blood. The suspects, Hans J., Peter M. and his partner Wim D. were accused of infecting those men in the pe-

riod between 2005 and 2007. The claim was that they had intentionally caused grievous bodily harm, secondly they had also committed some assault charges and possession and use of illegal drugs. The level of punishment for those facts is a maximum of 12 years in prison for intentionally caused grievous bodily harm and a maximum of 8 year in prison for the assault charges.

The main question in this case was whether it could be proved that the victims were infected during those parties, and not somewhere else. In the Netherlands there had been HIV cases before, but those cases ruled about people who had not told their partner that they were HIV-positive and still have had unprotected sex. The court ruled that not informing your partner about the fact that you are HIV-positive does not, in itself, amount to causing grievous bodily harm.

In the Groninger HIV-case experts compared the strains found in the suspects and the victims' blood to examine which of the suspects caused the infection. The public prosecution demanded for 15 years in prison for the three suspects of this case. Only for Wim D., the third suspect was demanded a lower punishment, he could be sentenced for 8 years.

During the process, the Groningen district court found Peter M. guilty

"They would even have injected them with HIV-infected blood"

of causing grievous bodily harm to five men, he had been sentenced for nine years of prison. His partner Wim D. had been sentenced for 18 months of prison and the other suspect, Hans J. was sentenced for five years of prison. An important argument of the court was that "While they knew what the consequences of an HIV infection are, they made repeated attempts to infect others". Eventually the judge ruled that it could not be proven that the victims were infected as a result of the injections, nor that they had been drugged before the injections took place. The probability that the victims were infected during those parties is, according to the court and several experts, very large. But other scenarios are also possible and therefore the court is not totally sure that the victims were infected during the parties by injection.

The appeal

In appeal, the court found main suspect Peter M. guilty in intentionally injecting four men with HIV-infec-

ted blood, in collaboration with another man. They would have tried to do the same to one other man. In appeal Peter M. was sentenced for twelve years of prison, this punishment is larger than the 9 years sentenced in first instance. Hans J. was sentenced for five years in appeal, while his punishment in appeal rose up to nine years of prison.

The main arguments of the court were at first that the victims are damaged for the rest of their lives. They are suffering from a chronic disease; even though there are treatments to deal with this disease, the risk of death still remains. And even when the treatment succeeds, the life expectancy would probably reduce. Secondly HIV is still problematic in society, people are being discriminated when they suffer from HIV. The victims will encounter problems in their daily lives. The punishment is notable because it is increased in appeal. This is because the court in appeal gives a lot more weight to the intentionally hiv-infections and the consequences as described for the victims. The court in appeal even considered the suspicions proven and argued that the offences had been completed, where the court in first instance only argued that it was a criminal attempt.

Appeal for cassation

The main suspects in this case appealed to the court for cassation. The main reason for this appeal is the sequence of infection. Accord-

"The punishment is notable because it is increased in appeal"

ding to the lawyer of the suspects, the court in appeal assumes that the victims were infected by the suspects. According to the lawyer of the suspects, simple assuming is not sufficient for a finding of fact, the court must be sure about that fact that the victims were infected by the suspects, this needs evidence.

Discussion

The Groninger HIV-case had caused a widely discussion in the Netherlands. The discussion was about the punishment; is a punishment based on the behavior of an offender or is it based on the consequences of his behavior? Or does the intention of the offender determine the punishment that should be imposed? In this case those are very important questions for the outcome of the imposed punishment. The law states that it needs to be proven that there is a causal link between the conduct en the result. The question therefore is whether the result would not have occurred when the conduct would not have taken place. After confirming this question, the court can determine if the conduct is important enough to attribute the result on the conduct.

In this case, the court was influenced by the feelings of the society and of the victims. The general opi-

nion was that the suspects needed to be punished as heavy as possible. But the court needs to rule the law. Therefore the question is whether the outcome of the case should be influenced by those feelings. The fact that the suspects were found punishable is a hazardous conclusion of the court because there was not enough evidence that the victims were infected by the suspects. The outcome of the trial in first instance was based on more logical considerations, therefore the victims were only condemned for the attempt, based on facts and prove. The appeal in cassation will show what the judges conclude in this discussion.

Conclusion

The Groninger HIV-case is a very shocking case, because of the fact that men caused grievous bodily harm to other men that were unconscious. The Dutch society was shocked and the discussion started under the citizens of the Netherlands. The court in first instance concluded that there was not enough evidence to proof a completed offense but they sentenced the suspects for an attempt to do so. The court in appeal ruled that the crime was proven, not only the attempt to do so. The appeal in cassation will show if this judgment is based on maintaining arguments. ■

The price of fame

Fame may be the spur that drives young singers and rock bands to success. Glory, money, cribs, it seems fantastic. But fame can also be a killer when it finally arrives. From Elvis to Tupac, from the pioneer of rock 'n roll, Buddy Holly, to Amy Winehouse. A life at the top of the popular music pantheon comes with the kind of risks that would make most mothers pale. The toll you have to pay to belong to the top of the music business is high. Drugs, alcohol, violence and accidents, I think it sounds familiar. Why are these kinds of people susceptible to deal with such problems? Is it because they are not used to all the attention? Is it because they only have to snap their fingers to get everything they want? Or is it because they have no privacy at all? Fame may seem incredible, but do you really want to pay the price for it?

Eline Loeffen

Research

Researchers from the University of Liverpool say the risk of the threat to abused bodies and shriveled livers is for musicians the highest in the five years after they first achieve fame. These findings (in 2005) were based on more than 1.000 North American and European musicians who shot to fame over the past 50 years. They also said that while the deaths of individual stars such as Kurt Cobain and Janis Joplin have been endlessly debated, no overall assessment of the risks has been made. According to this research, 100 of the stars died between 1956 and 2005. Drugs and alcohol contributed to at least two-thirds of the deaths. Professors are worried about the effects fame has on musicians. They say it is necessary that the music business takes the risks of success more seriously. Not only because of the health of the stars but also because they play a certain role model/ set an example for legions of fans.

Pop stars get addicted to drugs and alcohol because they can suffer high levels of stress in environments where these two are widely available. The use of drugs and alcohol will lead to health-damaging risk behavior. The most important thing, according to the professors, is that there has to be collaboration between health and music industries so they can focus on

improving both musicians' health and their image as role models to wider populations. Analyses say that one in 10 children in almost every country want to become a pop star. It is mainly this group you have to protect.

Famous in court

She attacked a paparazzi vehicle with an umbrella, used a lot of drugs and alcohol, shaved her head and drove without a driver's license. Who would have ever thought that the girl who sang the hit single 'Baby one more time' would end like this. Would there be anything that could open her eyes? Maybe there was. In October 2007 Britney Spears lost the custody of her two sons. Kevin Federline, the father of the boys, filed suit to regain custody of their children out of fear that the kids were in danger living with Britney. The court ruled Britney should meet with a parenting coach, citing evidence that she was "a habitual, frequent and continuous" user of drugs and alcohol. She was also instructed to undergo random, biweekly drug tests.

A few months later she went to a psychiatric ward. Upon being released, Britney's father and attorney were given conservatorship, including complete control of her assets. Nowadays Britney seems to be slowly finding her way back to the right path. Has the lost of the custody of her children

finally shook her awake? Hopefully. No child has to deal with the drug problems of his mother.

But there is more. For example celebrity bad boy George Michael, who wasn't a stranger to feeling the hand of the law on his shoulder. After he admitted crashing his Range Rover while being under influence of cannabis, the pop star got eight weeks of jail, was fined to pay 1.250 pound and banned from driving for five years. This incident is the singer's latest brush with the law. Earlier he has already been cautioned on a number of occasions for possessing drugs and infamously fined for "engaging in a lewd act" in a public toilet.

But it isn't always drugs and alcohol that leads to the court. The famous rapper Tupac Shakur had a very successful career as an actor and rapper. A lot of people loved his music and he was an example for children who want to be a rapper too. But Tupac was also a rapper that dealt a lot with the court in his career. In 1992 a man, aged 19, shot a Texas trooper. His attorney claimed that the hit single '2Pacalypse Now', incited him to kill. April 1993, Tupac is arrested for taking a wing at a local rapper with a baseball bat during a concert. Tupac is sentenced to 10 days in prison. October 1993, Tupac is arrested for allegedly shooting two off-duty Atlanta

police officers who, he says, were harassing a black motorist. September 1994, two teens murder a police officer and say that Tupac's 'Souljah's Story' is their inspiration. December 1994, Tupac is found guilty of sexual abuse. He is sentenced up to four and a half years of prison. September 1996, Tupac is in Las Vegas to attend a boxing match. After leaving this match he's shot four times in the chest by an assailant in a white Cadillac. On the 13th of September 1996 Tupac is pronounced dead. Some say that Tupac was killed because there was a supposed feud between Tupac and P. Diddy. Others say he had an ongoing rivalry with the Notorious B.I.G. Nobody knows who really killed Tupac. But most people say that he's killed because of his music, because he was famous.

27 Club - The Greatest Myth of Rock 'n Roll

Believe it or not, but age matters in the world of Rock 'n roll. Buddy Holly was too young (died at 22) and Pete Doherty is already too old (now 32) to belong to this famous club. The 27 Club is a famous club of musicians who died at the age of 27. Their premature deaths have often been associated with troubled lives and hard living, with a lot of physical abuse in between, usually involving drink, drugs or both. The most famous new member of the club is Amy Winehouse. On 26th July 2011 Amy Wine-

house was found dead at her home in London. A suspected drug overdose took the life of the singer. She had battled a drug and alcohol addiction for years. In June 2011 she stood drunk on stage while she was giving a concert in Belgrado. Tragically and ironically her most famous song was 'Rehab'. When the news came out that Amy died, a lot of people were amazed about her age. 27, the famous age a lot of musicians died. With this age she became the newest member of the 27 club. This club includes Jimi Hendrix, Jim Morrison, Brian Jones (Rolling Stones) and Janis Joplin. They were all rockers who shared the taste for hard living. It led to some speculations that there is a reason that the rock 'n roll lifestyle tends to take its toll on musicians when they hit 27. Researchers say it's just a coincidence; musicians have a generally increased risk of dying throughout their 20s and 30s. The price of fame can be paid at any age but 27 is simply unluckier than usual.

The right to privacy

It isn't only drugs, alcohol, murder and crimes that pays the price of fame. The fact that you lose your right to privacy is also well known. Artists are very well paid. For example Beyonce, she has a salary of approximately \$80 million. That's a pretty nice premium to get for being famous. But what should that increase to pay for? Is it enough to cover the complete lack of privacy? You can't go anywhere without your bodyguards, or without being photographed by paparazzi or strangers walking by.

The right to privacy in Europe is covered by article 8 of the European Convention on Human Rights. This article provides a right to respect for one's "private and family life, his home and his correspondence". The right is the subject to certain restrictions that are "in accordance with the law" and "necessary in a democratic society".

A famous case in England dealing

with the right to privacy of celebrities was the case of the wedding of Michael Douglas and Catherine Zeta-Jones. The Douglasses asked the courts of England to rule that, even though they had sold off a part of their privacy for 1 million, they were still entitled to the protection of the law. Douglas and Zeta-Jones had signed a contract giving OK! magazine exclusive rights to taking and publishing photos of the ceremony. Other cameras were prohibited. But, some cameras did sneak in and nine photos were published in Hello! magazine, which, to OK!'s dismay, was published three days before OK! went on sale. Not only Ok! magazine but also the Douglasses went to court. They wanted to sue Hello! for damages for breach of privacy. Eventually they won their case in court. It was the first time that an English court had specifically said that there was a law of privacy to protect individuals.

But is this in every country well arranged. And will this be the verdict in every case of damages for breach of privacy of artists? I don't know, but I know for sure that it's hard to put a price tag on privacy.

Conclusion

What is the conclusion of everything that is said in this article? The main conclusion is that, although fame seems fantastic, you always have to pay a price when you're famous. Your right to privacy is simply gone. Everywhere you go you will be recognized, going for groceries on your own is not something that will take place daily. Photos and videos of an embarrassing moment you thought you kept secret can be in magazines or on the internet the next day. Also alcohol and drug addictions are the order of the day. Criminal charges because of these addictions or criminal charges because of violence are normal. The court isn't a stranger to many famous artists. And even death is something a lot of famous musicians have to deal with. Is this really the price you want to pay for fame? ■

Prof. mr. G.P.M.F. Mols

Sex en de rest

Het thema van dit nummer beloofde veel vreugde en plezier. Want dat is de connotatie die velen, waaronder ik zelf, hebben met sex, drugs and rock & roll. Daarvoor moet je dus wel op leeftijd zijn. De moderne generatie jongeren heeft er kennelijk andere mag ik zeggen meer sombere gedachten bij. Het thema wordt hier gerepresenteerd door gedwongen prostitutie, niet een onderwerp om echt vrolijk van te worden; drugsbeleid in Nederland, weer geen hoogstandje; de rechtszaak van Michael Jackson, waarmee naar het zich laat aanzien bedoeld is de zaak tegen Michael J. vanwege de verdenking van ongeoorloofde omgang met minderjarigen, en tot slot donorkinderen: een lichtpuntje in de sombere trommel.

Sex, drugs en ook het meer of minder anarchistische bewegen van het lijf was enkele decennia geleden een bode van een zich wijzigende attitude tegen alles wat meende gezaghebbend te zijn. Een keerpunt in de samenleving waarin niets meer vanzelfsprekend was. Autoriteit was niet meer iets om trots op te zijn, integendeel het moest te vuur en te zwaard bestreden worden. En dat was precies wat er gebeurde. Heeft dat alles geleid tot de grote somberheid van heden? Of is de strijd toch minder effectief geweest dan velen destijds hoopten. Ik denk het laatste. Veel autoriteit is terug, sterker nog er is zelden zoveel autoriteit geweest als tegenwoordig. Wat dacht u van de autoriteit financiële markten en andere geïnstitutionaliseerde autoriteiten op uiteenlopend gebied? De privatisering van eertijds publieke belangen wordt steevast gevolgd door een autoriteit die vervolgens erop moet toezien dat de belangen voldoende beschermd worden. Met succes? Niet altijd. Dat komt niet door het gebrek aan gezag voor die autoriteit, veeleer door de autonomie van de markt die zijn eigen wetten en regels kent en zich niet altijd voldoende transparant maakt om

effectief extern gecontroleerd en aangestuurd te worden.

De samenleving ziet zich geconfronteerd met problemen zoals er hierboven een paar van gesignaleerd zijn. Deels is het nieuwe wijn in oude zakken. Gedwongen prostitutie lijkt van alle tijden te zijn en is nimmer geheel op te lossen. Dat geldt evenzeer voor de handel in verdovende middelen waarvan nog steeds met overtuiging kan worden gesteld dat zo lang er vraag is naar verboden spul, de illegale handel welig zal tieren. Contracten worden ook nu niet altijd nageleefd, een zegen voor de juristerij, en pedoseksuele contacten althans wat daar eenvoudig voor kan doorgaan is hedentendage een hot issue. Zojuist is het omvangrijke rapport verschenen van de commissie Deetman die naar het zich laat aanzien goed werk heeft geleverd. De openbaarmaking van seksueel misbruik is een eerste stap op weg naar een genoegdoening die nooit alle wonden zal helen. Maar iets is beter dan niets. Zolang als sex, drugs en rock & roll op verantwoord geoorloofde wijze worden geïmplementeerd, is het een gemis dat het niet meer zo is als het was, sprak de jong bejaarde.

Column

“BOEKEL DE NERÉE IS GEEN NAAMLLOZE VENNOOTSCHAP”

Marc Kuijper, Advocaat Boekel De Nerée

www.boekel.com

Wij leveren zakelijke, juridische dienstverlening voor bedrijven, overheidsinstellingen en non-profit organisaties. Daarbij ligt onze focus op ondernemingsrecht, vastgoed en arbeidsrecht.

Wij zijn gevestigd in Amsterdam en Londen.

BOEKEL DE NERÉE

HOUTHOFF BURUMA PROUDLY PRESENTS:

HOUTHOFF BURUMA THE GAME

DO YOU HAVE WHAT IT TAKES TO CLOSE THE DEAL?

WWW.EXPERIENCEHOUTHOFF.COM

SIGN UP NOW!

CONTACT FLORINE KEIJZER, RECRUITER HOUTHOFF BURUMA

F.KEIJZER@HOUTHOFF.COM 020 605 62 60

HOUTHOFF BURUMA

